

PONDELOK, 23. MARCA 2009

PREDSEDÁ: PÁN PÖTTERING

predseda

(Rokovanie sa začalo o 17.05 hod.)

1. Pokračovanie prerušeného zasadania

Predseda. – Otváram zasadnutie Európskeho parlamentu, ktoré bolo prerušené vo štvrtok 12. marca 2009.

V prvom rade by som chcel privítať nového generálneho tajomníka Európskeho parlamentu pána Klausa Welleho, ktorý sedí po mojej lavici, a popriať mu všetko dobré pri plnení jeho funkcie.

(potlesk)

Po mojej pravici sedí pán David Harley, námestník generálneho tajomníka. Stelesňuje, takpovediac, kontinuitu v rámci Generálneho sekretariátu Európskeho parlamentu. Rád by som mu takisto poprial všetko dobré.

(potlesk)

2. Vyhlásenie predsedníctva

Predseda. – Vážené dámy a páni, bol som požiadaný o prednesenie nasledujúceho vyhlásenia. Tento týždeň si pripomíname 60. výročie deportácie státisícov občanov z pobaltských štátov. V noci 24. marca 1949 sa začala vlna sovietskych deportácií, počas ktorej boli desaťtisíce Estóncov, Lotyšov a Litovcov násilne vyhostení z domovín. Boli im odňaté občianske a ľudské práva a zahynuli v dôsledku ťažkých, neľudských podmienok, ktorým boli vystavení v sovietskych väzenských táboroch.

Takmer každá rodina v Lotyšsku, Litve a Estónsku, takisto ako v ďalších bývalých sovietskych republikách, trpela v dôsledku strašného násilia páchaného totalitným komunistickým režimom. Takmer každá rodina mala príbuzných, ktorí sa stratili na Sibíri, boli prenasledovaní KGB alebo uväznení a utláčani. Udalosti, o ktorých hovoríme sa nestali v nejakej temnej, ďalekej minulosti. Ostávajú živou spomienkou pre mnohých ľudí, ktorí sú dnes občanmi EÚ.

Je preto našou povinnosťou na základe našich spoločných hodnôt a s cieľom pripomenutia si pamiatky mnohých obetí týchto deportácií, jasne a rozhodne odsúdiť tieto príšerné zločiny spáchané totalitným komunistickým režimom v Sovietskom zväze. Pretože obetiam dlhujeme zhodnotenie minulosti objektívnym, hĺbkovým a obozretným spôsobom, keďže zmierenie môže byť založené jedine na pravde a pamiatke.

3. Schválenie zápisnice z predchádzajúceho rokovania: pozri zápisnicu

4. Zloženie Parlamentu: pozri zápisnicu

5. Oficiálne privítanie

Predseda. Dnes je mi ctou v našom Parlamente privítať delegáciu z Panafrického parlamentu. Ako všetci viete, Panafrický parlament je pre Africkú úniu tým, čím je Európsky parlament pre Európsku úniu.

Som veľmi rád, že tu dnes môžem privítať pána Khumala a jeho kolegov poslancov, pretože mi to poskytuje príležitosť poďakovať sa jemu a jeho kolegom, a takisto predsedovi Panafrického parlamentu, pánovi Mongellovi, za prijatie, ktoré som od nich dostal v októbri 2008 počas mojej návštevy Panafrického parlamentu, ako aj za možnosť vystúpiť na plenárnom zasadnutí Panafrického parlamentu.

Ešte raz by som vás všetkých chcel srdečne privítať. Som veľmi rád, že ste tu dnes medzi nami.

(potlesk)

6. Prepádnuté písomné vyhlásenia: pozri zápisnicu**7. Opatrenia prijaté v následnosti na pozície a uznesenia Parlamentu: pozri zápisnicu****8. Zaslánie textu zmlúv poskytnutých Radou: pozri zápisnicu****9. Petície: pozri zápisnicu****10. Predložené dokumenty: pozri zápisnicu****11. Otázky na ústne zodpovedanie a písomné vyhlásenia (predložené dokumenty): pozri zápisnicu****12. Program práce: pozri zápisnicu**

(Program práce bol prijatý.)

*
* *

Monica Frassoni (Verts/ALE). – (IT) Vážený pán predseda, dámy a páni, mám pre vás otázku týkajúcu sa Európskej rady. Dozvedeli sme sa, že na zasadnutí Európskej rady ste povedali, že Parlament súhlasí s tým, aby sa hlasovanie o predsedovi Komisie uskutočnilo dňa 15. júla, a že hlasovanie o ostatných členoch Komisie by sa malo konať po prijatí Lisabonskej zmluvy.

Chcela by som vedieť, či je to pravda alebo nie, a pokiaľ to je pravda, na základe akej právomoci ste urobili tieto vyhlásenia.

Predseda. – Vážená pani Frassoniová, keďže ste boli vy osobne prítomná, som si istý, že si spomeniete na to, že sme o tejto veci hovorili na zasadnutí konferencie predsedov politických skupín v Európskom parlamente. V súvislosti s dátumom 15. júl bola iba jedna námietka, ktorú ste vzniesli vy. Všetci ostatní predsedovia politických skupín sa stotožnili s názorom vyjadreným v mojom vyhlásení pred Radou. V každom prípade si môžete prečítať presnú formuláciu, ktorú som použil vo svojom prejave. K zneniu prejavu majú prístup všetci poslanci Európskeho parlamentu a verejnosť.

13. Jednominútové vystúpenia k otázkam politického významu

Predseda. – Nasledujúcim bodom programu sú jednominútové vystúpenia k otázkam politického významu.

Erna Hennicot-Schoepges (PPE-DE). – (FR) Vážený pán predseda, rada by som upriamila pozornosť Európskeho parlamentu na príchod prezidenta Bieloruska, pána Lukašenka, do Prahy. Je príchod prezidenta Lukašenka v súlade s hodnotami, ktoré zastávame? Môže Európska únia rokovať s prezidentom, ktorému patria všetky právomoci bez akéhokoľvek časového obmedzenia a bez mandátu? Aký dojem bude Európska únia vytvárať akceptovaním prítomnosti prezidenta, ktorý zabezpečil odstránenie niekoľkých svojich politických protivníkov a obmedzuje práva svojich občanov? Aký bude mať naša Únia obraz v očiach Obamovej administratívy, keď občan Spojených štátov trpí v bieloruskom väzení a pravdepodobne umrie, pokiaľ niečo rýchlo nepodnikneme? Myslím si, že k tomuto pozvaniu nemalo nikdy dôjsť.

Antonio Masip Hidalgo (PSE). – (ES) Vážený pán predseda, rád by som vám všetkým porozprával o El Museli, hlavnom prístave môjho regiónu, Astúrie.

Je absolútne nevyhnutné, aby Komisia uvoľnila finančné prostriedky na pokrytie dodatočných nákladov tohto prístavu. Pán komisár Tajani to pochopil tak ako jeho predchodca pán Barrot. Obaja uznali existenciu vážnych prevádzkových a environmentálnych problémov v El Museli.

Uprostred krízy, keďže práce ako tie v prístave El Musel sú životne potrebné, nastal čas, aby sme prekročili zdĺhavé a nadmerne byrokratické prekážky. Nastal čas rozmýšľať vo veľkom a naliehať na pridelenie týchto finančných prostriedkov, ktoré sú také dôležité pre obyvateľov Astúrie, pre severnú časť Španielska a takisto

pre hospodársku obnovu Európy. Dovoľte mi zopakovať „pre hospodársku obnovu Európy“, na ktorej sa podieľať je pre Španielsko veľkou čťou.

Metin Kazak (ALDE). – (BG) Výsledok posledného zasadnutia Európskej rady slúži ako príklad toho, ako môžeme uviesť do praxe jeden zo základných princípov Európskej únie: solidaritu.

Finančná pomoc vo výške 5,6 miliardy EUR umožní národom starého kontinentu prekonať dôsledky globálnej finančnej a hospodárskej krízy. Suma 105 miliónov EUR schválených pre Bulharsko, určených na zachovanie energetickej bezpečnosti, na zavedenie širokopásmového internetu a na poľnohospodárstvo, odzrkadľuje podporu a rastúcu dôveru voči programu bulharskej vlády na riešenie krízy.

Pre moju krajinu je životne dôležité, že Európska komisia schvaľuje a Európsky parlament podporuje predĺženie kompenzácie za predčasné odstavenie tretieho a štvrtého bloku jadrovej elektrárne Kozloduj do roku 2013, o ktoré sa usilujeme. Bulharsko najviac utrpelo z hľadiska strát v dôsledku nedávnej plynovej vojny medzi Ruskom a Ukrajinou. Je preto dôležité dodržať princíp rovnakého prístupu ku všetkým členským štátom EÚ.

Spolieham sa na povzbudenie od predsedu Komisie pána Barrosa a vyzývam mojich kolegov poslancov, aby umožnili, že v Európe zvíťazí spravodlivosť a solidarita.

Eoin Ryan (UEN). – Vážený pán predseda, rád by som predniesol problém kritiky a poznámok, ktoré sa z niektorých strán ozývajú na adresu írskeho bankového a finančného systému.

Írsky systém funguje podľa právneho rámca a regulačnej politiky, ktoré diktuje EÚ. Bankový a finančný systém v Írsku je takisto silný alebo takisto slabý ako tento regulačný rámec EÚ. Ako všetci vieme, regulačný systém zlyhal celosvetovo. Írsko na tom nie je ani horšie, ani lepšie ako akýkoľvek iný štát.

Namietam voči nepriateľsky ladeným komentárom k Írsku, ktoré zaznievajú z Londýna, New Yorku a nemeckých médií. Všetky tieto miesta mali rovnaké regulačné a bankové problémy, a v mnohých prípadoch podstatne horšie ako tie, ktorým sme čelili my v Írsku. Neustále kritizovanie zo strany niektorých našich susedov z EÚ bolo založené skôr na predsudkoch ako na objektívnej skutočnosti a neprispieva k solidarite v rámci EÚ v čase, keď Európa zažíva obrovské finančné a hospodárske problémy.

László Tórkés (Verts/ALE). – (HU) Medzinárodne známy kanadsko-rumunský spoločný podnik Roşia Montană Gold Corporation plánuje vytvoriť najväčšiu povrchovú baňu na zlato v Európe v transylvánskom meste Verespatak (Roşia Montană). Európsky parlament vo svojom uznesení z decembra 2004 vyjadril hlboké znepokojenie v súvislosti s hrozbou prírodnej katastrofy, ktorú tento projekt predstavuje. Valné zhromaždenie Medzinárodnej rady pre pamiatky a sídla (ICOMOS) v roku 2005 zase rozhodlo, že bude ochraňovať historické dedičstvo starovekého osídlenia tohto miesta.

Projekt, ktorý sprevádza séria škandálov, by mal využívať rovnakú metódu spracovania založenú na kyanidovej technológii ako tú, ktorá kontaminovala celé povodie rieky Tisa v roku 2000. Architektonické dedičstvo mesta Verespatak (Roşia Montană) bolo takisto zničené a jeho obyvateľstvo zbedačené. Ukazuje sa, že rumunská vláda sa chystá zrušiť dočasný zákaz investícií.

Žiadam Európsky parlament, aby zasiahol v záujme záchrany mesta Verespatak a ochrany jeho prírodného prostredia. Európska komisia by mala prispieť k rehabilitácii tohto zničeného mesta a jeho životného prostredia.

Georgios Toussas (GUE/NGL). – (EL) Vážený pán predseda, niekoľko nasledujúcich dní nám pripomenie:

- 10 rokov odkedy NATO a vlády Európskej únie, stredolavé aj stredopravé, rozpútali špinavú vojnu proti ľuďom Južoslávie;
- 6 rokov od zločineckej vojny a okupácie Iraku armádami USA a ich ochotných spojencov, vojny, ktorá stála život približne 1,5 milióna Iráčanov;
- 60 rokov od založenia NATO, imperialistického vojenského stroja a hrozby mieru na celom svete, ktorá pri príležitosti svojho 60. výročia pripravuje slávnostný summit v Štrasburgu.

Pred desiatimi rokmi vo Washingtone, 23. a 24. apríla 1999, predstavitelia členských štátov NATO podpísali deklaráciu pri príležitosti 50. výročia a schválili novú doktrínu. Takto bola prijatá nová stratégia NATO, ktorá oficiálne zavrhuje základné pravidlá medzinárodného práva. Séria ďalších trestných intervencií, ktoré uskutočnila organizácia NATO, nasledovala v Afganistane, Iraku, Iráne a na Blízkom Východe.

Na začiatku samitu NATO francúzske orgány premenili centrum Štrasburgu na zóny s nepovoleným vstupom a aktivizovali zariadenia zadovážené v rámci Schengenského dohovoru v snahe zabrániť vstupu pokojných demonštrantov do Francúzska. Zmobilizovali značné armádne a policajné zložky, ktoré mali čeliť demonštrantom. Tieto opatrenia, ktoré nehorázne porušujú základné demokratické práva, ukazujú, ako sa imperialisti z NATO boja ľudí.

Ľudia potrebujú reagovať na oslavy a „fiesty“ pripomínajúce 60. výročie trestných imperialistických činov NATO podporením antiimperialistického mierového hnutia, posilnením požiadaviek na rozpustenie NATO...

(Predseda prerušil rečníka.)

Kathy Sinnott (IND/DEM). – Vážený pán predseda, medziskupiny majú dlhú a uznávanú tradíciu v tomto Parlamente. V medziskupinách sa môžu poslanci Európskeho parlamentu zjednotiť pri riešení konkrétnej otázky i napriek politickým rozdielom.

Napríklad, najstaršia medziskupina o postihnutiach kontroluje právne predpisy tohto Parlamentu, aby sa uistila, že zohľadňujú postihnutia, a vzdeláva členov Parlamentu o otázkach postihnutia.

Napriek ich hodnotnej práci boli medziskupiny v posledných rokoch marginalizované a v podstate ich rušia vnútorné pravidlá Parlamentu, ktoré odmietajú miestnosti pre stretnutia medziskupín a medzery v programe zasadaní v Štrasburgu.

Myslím, že toto musíme urýchlene vyriešiť pred ďalším funkčným obdobím, pretože inak budú medziskupiny minulosťou, Parlament bude ochudobnený ich zánikom a neprinesie to úžitok ani ľuďom v Európe.

(potlesk)

Desislav Chukolov (NI). – (BG) Vážené dámy, vážení páni, v posledných rokoch boli v Bulharsku spozorované odsúdeniahodné praktiky „kupovania hlasov“.

Toto sa uskutočňuje v každej jednej politickej skupine okrem strany patriotov Útok. Ako sa ukázalo pred pár dňami na základe informácií z dedinky Brest pri Plevne, aj strany označujúce sa za alternatívu voči vládnym stranám platia voličom.

Vyzerá to tak, že nadchádzajúce voľby v našom štáte budú najzmanipulovanejšími a najpokútnejšími voľbami v nedávnej histórii Bulharska. Etnická turecká a protiústavná strana MRF vyčlenila obrovskú sumu 60 miliónov EUR v snahe získať maximálny možný počet poslancov, ktorí by zastupovali turecké záujmy v Európskom parlamente aj v Národnom zhromaždení Bulharskej republiky.

Existuje skutočné nebezpečenstvo, že ďalší Európsky parlament bude mať poslancov, ktorí získali svoje kreslá prostredníctvom kupovania hlasov. Naším posolstvom v Útoku je: „Bez Turecka v EÚ“ a vyzývame pána predsedu Pötteringa, aby naliehal na bulharských predstaviteľov, aby sa postarali o to, že tento jav bude prekazený v nadchádzajúcich voľbách prostredníctvom prijatia volebných zákonov.

György Schöpflin (PPE-DE). – (HU) Príbeh je zjavný: len niekoľko sto metrov od maďarskej hranice pri meste Heiligenkreuz plánuje rakúska spoločnosť vybudovať vysokokapacitnú spaľovňu odpadu. Na maďarskej strane považuje mesto Szentgotthárd túto plánovanú výstavbu za neprijateľnú, okrem iného z dôvodu ochrany životného prostredia.

V posledných dvoch rokoch sa na maďarskej strane uskutočnilo niekoľko protestov, ale Rakúšania to odmietajú priznať. Výsledkom je, že rastúce protirakúske nálady začínajú ovplyvňovať tradične srdečné vzťahy medzi obidvoma štátmi.

Žiadame rakúsku stranu, aby prehodnotila plány s ohľadom na maďarské obavy a aby zastavila tento vývoj.

Gyula Hegyi (PSE). – Vážený pán predseda, v januári Komisia napadla maďarské moratórium na geneticky upravovanú kukuricu, MON810. Moratórium má jednoznačnú podporu celej maďarskej vedeckej komunity, všetkých politických strán a maďarskej spoločnosti. Na zasadnutí Európskej rady v marci získali Maďarsko a Rakúsko napriek rozhodnutiu Komisie väčšinovú podporu na zachovanie moratória. Dvadsaťtri z dvadsiatichsedmich členských štátov podporilo Maďarsko proti Komisii.

Toto ukazuje, že je pravý čas na prehodnotenie spôsobov povolenia geneticky modifikovaných organizmov v Európskej únii. Myslím si, a z hlasovania Rady je to jasné, že väčšina členských štátov si myslí to isté: že členské štáty by mali mať v kompetencii povoliť alebo nepovoliť geneticky modifikované organizmy. Dúfam,

že ďalší, novozvolený Parlament vytvorí nové nariadenie o povolení geneticky modifikovaných organizmov, ktoré bude založené na zásade subsidiarity a transparentnosti. Komisia by mala spolupracovať s Parlamentom a členskými štátmi, a nie im diktovať.

Jean Marie Beaupuy (ALDE). – (FR) Vážený pán predseda, jedna z našich kolegýň poslankyň práve hovorila o medziskupinách.

V tomto Parlamente existuje viac ako 20 medziskupín, ktorých práca bola očividná počas tohto funkčného obdobia, ktoré práve končí. Nesmierne množstvo textov bolo obohatených vďaka práci našich medziskupín. Desiatky tisíc ľudí, vážený pán predseda, a stovky inštitúcií, ktoré boli prijaté v Parlamente, vďaka práci medziskupín. Ak budeme pokračovať v potláčaní medziskupín odmietaním poskytnutia rokovacích miestností, vyvolá to viac protestov.

Vážený pán predseda, vy máte veľmi veľa skúseností, veľmi veľa skúseností s naším Parlamentom. Nedovoľte viac-menej tajné stretnutia podskupín v ďalšom funkčnom období. Nebojíme sa transparentnosti na medziskupinovej úrovni, práve preto vás nabádame k otvorenému zhodnoteniu medziskupín počas tohto funkčného obdobia. Týmto spôsobom budeme mať dôkaz o ich užitočnosti.

Vážený pán predseda, žiadam vás, nezostaňte hluchý k požiadavkám medziskupín a k všetkým listom, ktoré vám boli adresované v posledných rokoch.

Ewa Tomaszewska (UEN). – (PL) Vážený pán predseda, nemôžeme poprieť demografickú krízu, ktorá prebieha v Európe. Z toho vyplývajúce zmenšovanie sa pracovnej sily predstavuje hrozbu ekonomickému rozvoju členských štátov EÚ. Kríza zároveň podkopáva efektivitu dôchodkových systémov a vytvára závažné problémy európskym systémom zdravotnej a sociálnej starostlivosti.

Európska komisia zatiaľ nepochopila naše úsilie zvrátiť negatívne demografické trendy podporou rozvoja rodiny. Konkrétne, objavili sa námietky voči potrebe znížiť DPH na produkty určené pre veľmi malé deti, ako sú plienky. Nápad potrestať jednotlivé štáty za prijatie týchto riešení ukazuje nedostatočné uvedomenie si nebezpečenstva, ktorému čelíme, prípadne to môže byť vnímané ako náznak zlého presvedčenia. V každom prípade je to neprijateľné.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (PT) Je škandalózne, že jediná továreň na pneumatiky v čisto portugalskom vlastníctve bola odstavená na niekoľko mesiacov, riskujúc takmer 300 pracovných miest v sociálne znevýhodnenej oblasti Vale do Ave. Ide o oblasť s najvyššou úrovňou nezamestnanosti v Európskej únii, ktorá vznikla v dôsledku zatvorenia niekoľkých podnikov a znižovaním počtu zamestnancov v textilnom priemysle.

Zamestnanci spoločnosti Camac v Santo Tirso a odborový zväz, ktorý ich reprezentuje, verejne odhalili túto situáciu, ktorá ukazuje, že spoločnosť nič nedlhuje bankám ani štátu a v skutočnosti má na účte kladný zostatok desiatok tisíc eur v dôsledku zadržania DPH. Hlavnými veriteľmi sú samotní zamestnanci, ktorých platy neboli vyplatené, pretože spoločnosť sa nedokázala vyrovnáť s klesajúcou hodnotou britskej libry, keďže väčšina produkcie spoločnosti smeruje do Británie, a s rastúcimi nákladmi na suroviny používané v procese výroby.

Po odovzdaní konkurznej prihlášky spoločnosti, čakajú do 30. marca na riešenie. Portugalská vláda a Európska komisia musia urýchlene reagovať na varovanie a na nespokojné hlasy zamestnancov v snahe zabrániť vyššej nezamestnanosti a mizérii v oblasti, kde nie sú alternatívne pracovné miesta.

Philip Bushill-Matthews (PPE-DE). – Vážený pán predseda, revízia a reforma parlamentného poriadku je prioritou programu a som si istý, že je to téma veľmi blízka vášmu srdcu.

Môžem, prosím, podporiť pripomienky, ktoré vyjadrili niektorí moji kolegovia o dôležitosti medziskupín? Som spolupredsedom medziskupiny pre starnutie, a ako iste viete, viac ako 50 % voličov bude mať tento rok, po prvýkrát, viac ako 50 rokov v porovnaní s tými pod 50 rokov. Takže otázka starnutia nie je len niečo, čo zaujíma ľudí tu, ale zaujíma aj ľudí von, medzi našimi voličmi.

Poprosil by som vás, pán predseda, aby ste uplatňovali zrozumiteľnosť a spravodlivosť, ktoré sú charakteristickými znakmi vášho predsedníctva, aby sme zabezpečili, že prácu medziskupín budeme uľahčovať, a nie sťažovať. Sľúbite nám to?

Predseda. – Je vždy príjemné vidieť britských konzervatívcov na našej európskej lodi a úplne na našej strane. Veľmi pekne vám ďakujem a sľubujem, že sa budem správať najslušnejšie ako viem.

Proinsias De Rossa (PSE). – Vážený pán predseda, chcem sa venovať problematike porušovania environmentálneho práva v Írsku, konkrétne porušeniam týkajúcim sa kvality vody. Nový prieskum kvality vody v Írsku, ktorý vykonala EÚ, ukazuje, že takmer dve tretiny ľudí hovoria, že kvalita vody je vážnym problémom, zatiaľ čo polovica z opýtaných si myslí, že kvalita vody sa od roku 2004 zhoršila.

Osemdesiat percent ľudí si myslí, že za posledných päť rokov nedošlo k žiadnemu zlepšeniu kvality vôd našich riek, jazier a pobrežných vôd. Už sedem rokov Komisia prešetruje, či írsky vláda dodržiava alebo nedodržiava rozhodnutie Európskeho súdneho dvora z roku 2002, ktoré potvrdzovalo, že Írsko porušovalo právne predpisy týkajúce sa kvality vody.

Musíme nájsť spôsob ako zabezpečiť, aby členské štáty skutočne uplatňovali zákony, ktoré prijímame v záujme občanov Európy. Komisia, ktorá je policajtom a policajtkou tejto Únie, musí včas konať, aby zabezpečila dodržiavanie týchto zákonov.

Kinga Gál (PPE-DE). – (HU) V nových členských štátoch v čase krízy stále pôsobia staré reflexy tých, ktorí sú pri moci, a ktoré sú neprijateľné v rámci princípov právneho štátu. Počas nášho maďarského národného sviatku boli v Budapešti v neprijateľnej miere porušené politické práva. Oblasť v okolí osláv bola úplne uzavretá tak, ako to bolo počas diktatúry. Pred niekoľkými dňami bola odpoveďou na žiadosti o zodpovednejšiu vládu a výzvy na odstúpenie premiéra policajná akcia, ktorej súčasťou boli zadržania a neľudské, ponížujúce zaobchádzanie.

Od tohto víkendu sledujeme, že maďarské orgány si takisto nevážia demokraciu, pretože sa snažia zabrániť uskutočneniu predčasných volieb prostredníctvom výmeny ľudí vo vedúcich funkciách. Toto nie je typ demokratického štátu, ktorý sa riadi princípmi právneho štátu a o ktorom naša mladšia generácia z konca komunistického režimu snívala. Skôr pociťujeme, že toto je spôsob, akým začínajú mäkké diktatúry.

Konanie rumunských orgánov nám tiež pripomína reflexy z minulosti, keď prezident Maďarskej republiky napriek odporúčaniam rumunských orgánov cestoval autom na oslavy 15. marca s 1,5 miliónovou maďarskou komunitou v Rumunsku, ale mohol tam ísť iba ako súkromná osoba. Príčinou toho bolo, že povolenie na pristátie pre prezidentove lietadlo Rumunsko odvolalo z vymysleného dôvodu, že táto návšteva poškodí partnerstvo medzi oboma krajinami. Toto sa deje v roku 2009, v dvoch susediacich členských štátoch EÚ.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE). – (HU) Minulotýždňový samit EÚ potvrdil základné princípy, ktoré formuloval aj Európsky parlament, konkrétne, že Európska únia netoleruje protekcionizmus a nedopustí zrušenie úspešných výsledkov spoločného trhu. Blahoželám predsedovi Európskeho parlamentu, keďže bol prítomný na zasadnutí Európskej rady.

Boli na ňom prijaté veľmi dôležité rozhodnutia vrátane rozhodnutia vo veci, ktorú pred rokom odporučil maďarský premiér pán Ferenc Gyurcsány a ktorú podporila správa pána Rasmussena Európskemu parlamentu, konkrétne, že bude vytvorený systém dohľadu nad finančnými trhmi a bankovými inštitúciami. V tejto veci bolo na samite prijaté rámcové rozhodnutie, čo predstavuje veľmi dôležitý krok vpred.

Ide o dôležitý krok vpred pre celú Európsku úniu, ale najmä pre strednú a východnú Európu a pobaltské štáty. Banky nemôžu opustiť svoje pobočky, ktoré sa nachádzajú v tomto regióne, ale musia im zasielať finančnú podporu, ktorú dostávajú.

Skutočnosť, že finančná podpora pre platobnú bilanciu členských štátov, ktoré nie sú členmi eurozóny, bola zdvojnásobená z 25 miliárd EUR na 50 miliárd EUR je veľmi dôležitým vyjadrením solidarity v rámci EÚ. Toto je v spoločnom záujme nás všetkých a, našťastie, je to v záujme celej Európskej únie.

Aurelio Juri (PSE). – (SL) Na našom poslednom zasadnutí sme prijali dôležitý balík námorných právnych predpisov, ktorý zlepšil postupy, ktoré sa majú dodržiavať v prípade námorných nehôd.

Ako vieme, more nám prináša veľký úžitok, ale predstavuje aj riziko. Keď dôjde k veľkej námornej nehode, jej dôsledky znášajú tí, ktorí žijú na pobreží. Preto je prevencia najlepším prístupom, a to najmä tie druhy preventívnych opatrení, ktoré regulujú objem a povahu námornej dopravy podľa citlivosti oblasti, cez ktorú sa doprava uskutočňuje.

Z tohto dôvodu by som Komisii rád položil nasledujúcu otázku, a najmä pánovi komisárovi Tajanimu, ktorý zodpovedá za dopravu a ktorému sa prihovorím v taliančine, jeho materinskom jazyku.

(IT) Vážený pán predseda, dámy a páni, (...) ako zapadajú ciele týchto nových právnych predpisov o bezpečnosti na mori do plánov na postavenie dvoch splynovacích terminálov produkujúcich metán

v Terstskom zálive, ktorý je oblasťou hustej lodnej dopravy a vysokej mestskej koncentrácie? V zálive je more plytké, nie hlbšie ako 20 metrov, a morské dno nesmie byť narušené, keďže je nasiaknuté ortuťou. Pokiaľ by terminály boli postavené, každé zariadenie by týždenne prijímalo jeden tanker prevážajúci metán. Poznáme riziká, ktoré tieto lode prinášajú do oblastí, ako je táto.

Bogusław Rogalski (UEN). – (PL) Vážený pán predseda, dnes by som sa rád konkrétne zameral na spôsob, akým sa izraelská armáda pokúša vyhladiť palestínsky národ priamo pred našimi očami. K tomuto problému by sme nemali byť naďalej ľahostajní.

S rozpakmi počúvam správy izraelských médií. Počúvam vojakov, ktorí rozprávajú, že dostali príkaz strieľať na civilistov vrátane starších žien. Denník *Haaretz* uverejnil písomný rozkaz, ktorý vydal jeden z vojenských veliteľov svojim podriadeným. Prikázal svojim mužom, aby strieľali na ľudí, ktorí pomáhajú raneným Palestínčanom. Napokon sa vojaci takisto naučili, ako prejaviť absolútnu neúctu voči palestínskym životom. Dôkaz toho môžeme nájsť vo forme desivých tričiek, ktoré nosia izraelskí vojaci a na ktorých je zobrazená tehotná arabská žena so sloganom „zabiť dve muchy jednou ranou“.

Musíme prerušiť mlčanie, ktoré v súvislosti s touto záležitosťou panuje v tomto Parlamente. Žiadny národ nie je lepší ani horší ako akýkoľvek iný národ. Dnes potrebuje palestínsky ľud našu pomoc a podporu. Mali by sme čeliť tejto úlohe a riešiť tento problém.

Anna Záborská (PPE-DE). – (SK) Pred dvoma týždňami ste nám, pán predseda, oznámili veľmi smutnú a strašnú správu. V Nemecku mladý muž zabil 15 ľudí a potom zabil sám seba. Vraždil a okrem mnohých ďalších uvrhol do smútku a beznádeje i svoju vlastnú rodinu. Aj oni stratili dieťa, aj im sa svet zrútil.

Dovoľte mi, aby som odcitovala prezidenta Spolkovej republiky Nemecko na pohrebe obetí: „Stojíme všetci pred vážnou otázkou. Robíme dosť preto, aby sme uchránili seba a naše deti? Robíme dosť preto, aby sme uchránili ohrozené osoby? Robíme dosť pre vnútorný mier v našich krajinách? Samých seba musíme skúmať, čo máme robiť lepšie v budúcnosti, aké ponaučenie musíme vyvodiť z tejto skutočnosti. Pomáhajme aj rodičom s ich deťmi, aby sa vyhli ohrozeniam.“

Preto opätovne vyzývam Európsky parlament a Európsku komisiu na podporu celoeurópskej kampane: Viete, kde je teraz vaše dieťa? Ako som to už povedala na tejto pôde, urobme všetko preto, aby sa takáto udalosť už nikdy neopakovala.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Európska únia je predovšetkým sociálnou Európou. Potrebujeme hospodársky rozvoj, ale takisto potrebujeme pracovné miesta, dôstojné platy a dôchodky a prístup k zdravotnej starostlivosti a vzdelávaniu, ktoré musia mať aj dobrú kvalitu.

Počas hospodárskej krízy sa mnoho podnikov dostáva do ťažkostí a zamestnanci prichádzajú o svoju prácu.

V závodoch Galati a Hunedoara spoločnosti ArcelorMittal v Rumunsku bude niekoľko tisíc zamestnancov striedavo technicky nezamestnaných a poberajúcich iba 75 % svojho platu alebo jednoducho prepustených z dôvodu nadbytočnosti. Podobné situácie sa takisto vyskytujú v iných krajinách a v iných podnikoch z iných priemyselných odvetví.

Vyzývam Komisiu, aby zvážila prípravu rozhodnutia Rady s cieľom prehodnotenia kritérií prístupu k finančným prostriedkom Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu na prispôsobenie sa globalizácii. Musí sa to urobiť na úrovni priemyselných odvetví a podnikov, nielen na regionálnej a lokálnej úrovni, aby sa peňažné prostriedky mohli rýchlo čerpať na pomoc pracovníkom zasiahnutých krízou.

Verím, že Európa môže a musí urobiť viac pre zamestnancov, ktorí čelia ťažkostiam.

Edít Bauer (PPE-DE). – (HU) Chcela by som upriamiť vašu pozornosť na metódy používané slovenskou vládou na potlačanie jazykových práv menšín, ktoré porušujú práva posledne menovaných. Minulý týždeň vláda prijala pozmeňujúci a dopĺňajúci návrh zákona týkajúci sa národného jazyka, ktorý podľa vlády neovplyvňuje používanie menšinových jazykov. Napriek tomu samotný zákon naznačuje niečo iné.

Chcela by som uviesť dva príklady. Článok 8 odsek 4 tohto zákona sa vzťahuje na zariadenia zdravotnej a sociálnej starostlivosti a stanovuje, že existujú dva prípady kedy príslušníci menšiny môžu použiť svoj materinský jazyk v týchto zariadeniach: ak neovládajú národný jazyk alebo ak sa predmetné zariadenie nachádza v oblasti, kde percentuálny podiel menšín prevyšuje 20 %. Lekár sa teda najskôr pacienta spýta, akým jazykom on alebo ona hovorí, a iba následne sa môže spýtať, aký má on či ona problém. V opačnom

prípade by išlo o porušenie zákona, ktoré je podľa zákona možné potrestať uložením pokuty vo výške od 100 do 5 000 EUR.

Situácia nie je lepšia ani v oblasti poskytovania informácií, pretože rozhlasové programy – s výnimkou verejnej rozhlasovej stanice – budú musieť byť najskôr vysielané v menšinovom jazyku a potom odvysielané ešte raz celé v preklade.

Vážený pán predseda, mám len jednu otázku: môžu sa menšiny spoliehať na podporu Európy?

Jelko Kacin (ALDE). – (SL) Už od septembra 1945 existuje prvý pamätník protifašistickým bojovníkom v Európe v obci Bazovica neďaleko Terstu, v blízkosti talianskych hraníc so Slovinskom. Štyria slovinskí patrioti, páni Bidovec, Marušič, Miloš a Valenčič, boli odsúdení na smrť špeciálnym fašistickým tribunálom v roku 1930, počas prvého procesu v Terste.

Dodnes bol pamätník šestnásťkrát poškodený a natretý farbou, naposledy len pred vyše týždňom. Tento vandalský čin je jednou zo série politických, hospodárskych, kultúrnych a vzdelávacích snáh o vyvíjanie nátlaku na slovinskú etnickú komunitu v Taliansku a na Slovinskú republiku.

Celá séria skutkov, vrátane natierania farby na slovinské pamätníky, múry slovinských škôl a regionálne značky s názvami v slovinskom jazyku, hlboko ranila city talianskych občanov slovinského pôvodu a slovinského ľudu v Slovenskej republike.

Nikto však ešte nebol volaný na zodpovednosť za tieto trestné činy. Je ťažké uveriť tomu, že talianska polícia bola taká nekompetentná, aby zlyhala pri hľadaní páchatel'ov, alebo tomu, že neexistuje dostatočná politická vôľa nájsť ich. Keď sa už po šestnásťkrát ukazuje ako nemožné vystopovať páchatel'ov, to je už skutočne príliš.

Dimitar Stoyanov (NI). – (BG) Vážené dámy, vážení páni, počas poslednej schôdze sa v súvislosti s diskusiou o Turecku hovorilo o neuznaní genocídy Arménov Tureckom. Nie ste však informovaní o ďalšom neuznanom prípade genocídy, ktorú Turci páchali viac ako päťsto rokov: genocíde Bulharov.

Priblížim vám malú časť z týchto udalostí, ktoré sa odohrali v priebehu štyroch dní v apríli 1876 prostredníctvom slov, ktoré v tom čase napísal americký novinár pod menom MacGahan.

„Pre mňa je úplne nepodstatné, či táto informácia je alebo nie je objektívna, keďže bol uznaný ten strašný počet 15 000 ľudí zabitých za štyri dni. Žiadne zaokrúhľenie tohto počtu mu nemôže pridať na hrôze, ktorá nadobúda kolosálne rozmery, keď si plne uvedomíme všetky zhubné, ohavné podrobnosti tohto brutálneho vraždenia. Samotný francúzsky konzul počul, ako bašibozukovia s potešením rozprávali svojim pozorným poslucháčom o tom, že keď zotínali hlavy deťom, so záujmom sa pozerali na to, ako ich telíčka padali a kotúľali sa ako zabité kurence“.

Týchto niekoľko riadkov popisuje len štyri dni z piatich storočí otvorenej genocídy, ktorú páchalo otomanské Turecko voči zotročeným Bulharom. My poslanci Európskeho parlamentu za stranu Útok žiadame uznanie a ospravedlnenie predtým, ako budú začaté akékoľvek rokovania o členstve Turecka v Európskej únii.

Ioannis Gklavakis (PPE-DE). – (EL) Vážený pán predseda, okrem toho, že spoločná poľnohospodárska politika je politikou poľnohospodárskou a politikou hospodárskou, je po revízii v rokoch 2003 až 2008 vo veľkej miere aj politikou sociálnou a podľa môjho názoru je to správne. Napríklad sa posilňujú programy potravinovej pomoci a prijali sa iniciatívy v súvislosti s podávaním ovocia a zeleniny na školách, čo je podľa môjho názoru takisto správne. Tiež sa realizujú programy na zavedenie širokopásmového internetu na vidiek a na jeho oživenie.

Masívna spoločná poľnohospodárska politika je však potrebná na účely uspokojenia súčasných potrieb, pretože v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky poľnohospodári dostávajú podporu a zostávajú na vidieku. Preto sa spojme a požadujeme, aby finančné prostriedky určené na spoločnú poľnohospodársku politiku prestali byť pridelované na financovanie iných politík. Je potrebné zvýšiť finančné zdroje pre poľnohospodársku politiku:

– pokiaľ chceme bezpečné potraviny, pretože len bezpečné potraviny môžu byť a mali by byť európskymi potravinami;

– pokiaľ chceme primerané množstvo potravín, pretože len takto budeme schopní čeliť krízam;

- pokiaľ chceme chránené životné prostredie, a v tom prípade by sa potraviny museli pestovať podľa európskych postupov;
- pokiaľ chceme, aby poľnohospodári zostali na vidieku, musíme im pomôcť;
- pokiaľ chceme zdravých spotrebiteľov, musíme im poskytnúť európske potraviny.

Na záver by som chcel vyzvať Európsku úniu, aby zvýšila svoj rozpočet, pretože to našej Európe prinesie perspektívnu budúcnosť. Takisto, pokiaľ chceme rozsiahle poľnohospodárske odvetvie, musíme zvýšiť finančné prostriedky určené na spoločnú poľnohospodársku politiku.

Chris Davies (ALDE). – Vážený pán predseda, je to už viac ako mesiac, odkedy ste navštívili Gazu, ale posledné údaje od izraelskej vlády ukazujú, že sa odvtedy nič nezmenilo: cez miesta bezpečnostnej kontroly ešte stále nie je povolené previezť žiadny materiál na rekonštrukciu, žiadny materiál pre školy, žiadny materiál pre priemysel. Bombardovanie prestalo, ale blokáda pokračuje.

Teraz by možno bol vhodný čas na to, aby sa tento Parlament pokúsil o ovplyvnenie verejnej mienky prostredníctvom usporiadania výstavy tričiek, o ktorých sa už zmienil iný poslanec – oblečenia vyrábaného podľa dizajnu navrhnutého vojakmi, ako napríklad ostreľovač z brigády Givati, ktorý si vybral obrázok s tehotnou palestínskou ženou a sloganom: „Zabiť dve muchy jednou ranou“. V izraelskej tlači sú ďalšie správy o iných dizajnoch, ktoré sú rasistickejšie, extrémnejšie a ohavnejšie. Takáto výstava by mohla poslancov povzbudiť, aby sa zamysleli nad tým, či by sme za súčasných okolností mali pokračovať v dohode o pridružení medzi EÚ a Izraelom alebo nie.

Predseda. – Vážený pán Davis, na schôdzi Euro-stredezemského parlamentného zhromaždenia minulú stredu, ktorej som ja sám predsedal, zhromaždenie prijalo uznesenie o tragickej situácii na Blízkom východe. Rád by som vám pripomenul túto skutočnosť. Toto uznesenie je hodné povšimnutia. Ďakujem za vaše pripomienky.

Péter Olajos (PPE-DE). – (HU) Toto nie je po prvýkrát, kedy musím prehovoriť v súvislosti s návrhom obrovskej uhoľnej elektrárne s ročnými emisiami oxidu uhličitého vo výške 4 miliónov ton, ktorú plánujú postaviť v meste Trebišov na Slovensku. Táto elektráreň sa stretla s rovnako rozsiahlymi protestmi tak na slovenskej, ako aj na maďarskej strane hranice, ale aj napriek tomu dotknuté strany obnovili proces udeľovania licencie pre túto elektráreň.

Na druhej strane hranice maďarská vláda vydala dokument „Stratégia manažmentu krízy a rastu“, podľa ktorého sa Maďarsko teraz z dôvodu krízového manažmentu snaží o rozšírenie elektrárne Mátra o nový 440-megawattový hneďouhoľný blok. Táto elektráreň je najväčším emitentom oxidu uhličitého a ročne produkuje viac ako 6 miliónov ton znečisťujúcich látok. Hádám ani nemusím hovoriť, že ani jedna z týchto elektrární nebude používať technológie na zachytávanie a skladovanie uhlíka (CCS).

Na konci minulého roka Európska únia prijala klimatický balík a na samite EÚ minulý víkend schválila financovanie programu kompenzácií pre rozvojové krajiny. Plnou parou vpred sa navyše pripravujeme na kodanskú konferenciu OSN o zmene klímy v decembri. Zároveň hlavní predstavitelia dvoch členských štátov, Slovenska a Maďarska – aj keď je pravdou, že posledne menovaný práve odstúpil zo svojho postu – napredujú, akoby sa nič nestalo, pričom financujú klimatické zmeny z peňazí daňových poplatníkov bez ohľadu na ich protesty. Dúfam, že Európska únia to nepodporí ani politicky, ani materiálne.

Luisa Morgantini (GUE/NGL). – (IT) Vážený pán predseda, dámy a páni, zatiaľ čo tisíce palestínskych domov sú naďalej demolované vo východnom Jeruzaleme, terčom politiky Izraela je dokonca aj palestínska kultúra. Je smutné, že niektorí izraelskí vojaci si vyrobili tričku s obrázkom tehotnej palestínskej ženy s očami býka a so sloganom: „Zabiť dve muchy jednou ranou“.

Arabská kultúra je atakovaná. Palestínska samospráva spolu s arabskými národmi vybrala východný Jeruzalem – nie Jeruzalem ako celok – za hlavné mesto arabskej kultúry v roku 2009. Izrael zatkol 20 aktivistov – vrátane medzinárodných aktivistov – ktorí len organizovali akciu na oslavu palestínskej kultúry. Ide o pokus o zničenie prítomnosti čohokoľvek palestínskeho vo východnom Jeruzaleme.

Sám seba sa preto pýtam, či môže medzinárodné spoločenstvo niečo urobiť, aby zabezpečilo, že táto akcia bude úspešnou a že Jeruzalem naozaj bude spoločným hlavným mestom. Snažme sa, aby sa táto akcia mohla konať.

Alojz Peterle (PPE-DE). – (SL) Slovinsko, konkrétne región Dolné Kraňsko, bolo počas víkendu hlboko znepokojené rozhodnutím spoločnosti Renault preniesť produkciu modelu Clio z mesta Novo Mesto do Francúzska.

Rád by som uveril oficiálnemu vysvetleniu, že toto rozhodnutie bolo prijaté na základe zvýšeného dopytu po modeloch Clio a Twingo a nie z dôvodu protekcionizmu zapríčineného ťažkosťami v automobilovom priemysle.

Vážené dámy a páni, komu patrí výrobný závod Revoz v meste Novo Mesto? Je slovinský? Alebo francúzsky? Odpoveď je jasná: Slovinský výrobný závod, ktorý produkuje francúzske autá je rozhodne európskym výrobným závodom.

Pevne verím, že musíme chrániť automobilový priemysel riešením na úrovni Európy skôr ako riešeniami vnútroštátnymi. V opačnom prípade sa budeme dištancovať od dodržiavania štyroch základných slobôd, ktoré tvoria jadro jednotného európskeho trhu.

Milan Horáček (Verts/ALE). – (DE) Vážený pán predseda, na začiatku marca boli politickí väzni Michail Chodorkovskij a Platon Lebedev presunutí z väzenia v Čite na Sibíri do Moskvy, aby znovu čelili nepodloženým obvineniam. Prvé verejné vypočutie sa má uskutočniť 31. marca. V ten istý deň sa malo uskutočniť piate kolo rokovaní medzi EÚ a Ruskom v otázke ľudských práv. Rusi teraz odložili tieto dôležité rozhovory na neurčito.

Rusko teda jasne ukazuje, ako málo si váži ľudské práva. Namiesto výkonu spravodlivosti súdny systém naďalej slúži cieľu odstrániť politických odporcov režimu a Rusko sa snaží obalamutiť EÚ.

Richard Seeber (PPE-DE). – (DE) Vážený pán predseda, rád by som Komisii predniesol kritickú poznámku v súvislosti s rozhodnutím o zákaze klasických žiaroviek, ktoré bolo písomne predložené minulý týždeň. Plne podporujem požiadavky na energetickú účinnosť a ciele v oblasti zmeny klímy, ktoré sme stanovili spolu s Radou a Komisiou. V tomto prípade bol nesprávny iba prístup. Je jasné, že občania sa cítia vylúčení, keď sa rozhodnutia prijímajú za zatvorenými dverami s využitím komitologických postupov. Komisia si preto určite zaslúži kritiku za nezačlenenie Európskeho parlamentu do rozhodovacieho procesu a za nepoužitie normálneho postupu.

Po druhé, v tomto prípade bola komunikácia jednoznačne nedostatočná. Ľudia sú veľmi znepokojení, pretože v súvislosti s týmito opatreniami sa neuskutočnila žiadna komplexná štúdia posúdenia vplyvu, a to najmä preto, že vieme, že tieto žiarovky obsahujú ortuť a teda ohrozujú ľudské zdravie a konkrétne deti.

Po tretie, bolo by bývalo rozumné takisto myslieť na budúcnosť a podporiť nové technológie. Preto by som chcel Komisii požiadať, aby predložila nový návrh.

Tunne Kelam (PPE-DE). – Vážený pán predseda, Estónci, Lotyš a Litovci by vám radi vyjadrili srdečné poďakovanie za váš prejav solidarity pri príležitosti uplynutia 60 rokov od deportácií z pobaltských štátov v roku 1949. Deportácie boli všeobecne ohodnotené ako zločiny proti ľudskosti spáchané v čase mieru, štyri roky po skončení vojny. Dve tretiny deportovaných osôb boli ženy a deti, ktoré boli poslané na Sibír na obdobie približne 10 rokov. Keby sa tieto deportácie uskutočnili v troch škandinávskych krajinách – Švédsku, Dánsku a Nórsku – počet deportovaných osôb by zodpovedal počtu pol milióna.

Dnes je však zrejmé, že hospodárske a politické rozširovanie Európy nepostačuje na to, aby bola Európa skutočne integrovaná ako „spoločenstvo hodnôt“. Potrebujeme novú vlnu rozširovania: rozširovanie svedomia Európy. Intenzívne potrebujeme celoeurópske uvedomenie a vôľu uznať, že tieto zločiny a predsudky sú neoddeliteľnou súčasťou našej spoločnej histórie.

Maria Petre (PPE-DE). Mnohí z nás dnes hovorili o potrebe solidarity a ja by som takisto chcela pokračovať v tejto téme.

Energetická nezávislosť Európskej únie a solidarita členských štátov v tejto veci sú potrebnéjšie ako kedykoľvek predtým. Naše konanie musí byť jednotné a dôsledné nielen z hľadiska rizík, ale aj z hľadiska potreby diverzifikácie našich energetických zdrojov.

Blahoželám Európskej rade k dohode, ktorú dosiahla vo veci plánu hospodárskej obnovy Európy a k dôrazu, ktorý bol kladený na energetický sektor a na financovanie projektu plynovodu Nabucco.

Naliehavo žiadam Európsku komisiu, aby rýchlo a účinne našla metódy, ktoré zaručia, že tieto finančné prostriedky budú účinne vynaložené a prinesú požadované výsledky, a to nielen v energetickom sektore, ale najmä v hospodárskom sektore, ktorý je vážne zasiahnutý a ohrozovaný protekcionizmom.

Uchyľovať sa k protekcionizmu je najhoršia vec, ktorá sa môže stať tak rozvíjajúcim sa ekonomikám, ako aj tým rozvinutým.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). – (EL) Vážený pán predseda, uplynul rok, odkedy rozhodnutie skupiny pre revíziu rokovacieho poriadku Európskeho parlamentu sťažilo pôsobenie medziskupín tým, že stanovilo, že medziskupiny by sa mali stretávať len vo štvrtok poobede. Toto rozhodnutie so všetkými zámermi a účelmi odstránilo tieto medziskupiny, ktoré boli platformou na prezentovanie myšlienok najmä k témam, ktoré sa väčšinou netýkajú európskych politik ako napríklad téma rodiny.

Predsedať medziskupine pre ochranu detstva a rodiny a musím vám tlmočiť hlboké sklamanie združení pre rodinu z občianskej spoločnosti a sklamanie bežných občanov Európy zo skutočnosti, že sa už naďalej nemôžu vyjadrovať prostredníctvom tejto medziskupiny.

Skupina pre revíziu rokovacieho poriadku nám nepovedala, či ohodnotila medziskupiny a neposkytla nám riešenie do budúcnosti. Ako môžu byť medziskupiny nahradené?

Nicodim Bulzesc (PPE-DE). – Vážený pán predseda, rád by som hovoril o veľmi dôležitej veci, ktorá sa týka Ceny Európskej únie za literatúru. Táto cena je financovaná v rámci programu Európskej únie Kultúra a jej zámerom je uviesť do pozornosti tvorivosť v oblasti súčasnej umeleckej literatúry. Myslím si, že ide o veľmi dobrú iniciatívu, ale mám obavy v súvislosti s jej implementáciou.

Kontaktovali ma kultúrne organizácie z mojej vlasti, ktoré sú nešťastné, pretože Rumunsko nie je v tomto roku zaradené do programu Kultúra. V skutočnosti je do tohto programu každoročne zaradených iba 12 z 34 oprávnených krajín. Oprávnenou otázkou je, ako by sa zvyšné krajiny vrátane Rumunska mohli aktívne zúčastniť, keď vôbec nie sú zaradené do programu. Rád by som teda uviedol túto otázku do vašej pozornosti a verím, že spoločne s Európskou komisiou nájdeme vhodný spôsob riešenia tohto problému.

Nicolae Vlad Popa (PPE-DE). – (RO) Vážený pán predseda, dámy a páni, toto bude pre Európu ťažký rok. Čelíme problémom, ktoré v európskej histórii nemajú obdobu.

Musíme bojovať s finančnou a hospodárskou krízou, s energetickou krízou, proti zmene klímy a proti terorizmu, ktorý ohrozuje všetko, čo sme dodnes vytvorili. Presne z tohto dôvodu je dnes dôležitejšie ako kedykoľvek predtým, aby sme zostali jednotní.

Musíme sa postaviť proti protieurópskej rétorike, proti extrémne nacionalistickým elementom, ktoré sú deštruktívne a nebezpečné. V súčasnej situácii môžu byť občania nespokojní s prehlbujúcou sa krízou, nehovoriac o iných problémoch, ľahko manipulovaní extrémnymi nacionalistami, ktorí využívajú túto všeobecne nepriaznivú situáciu na napádanie jednotnej Európy. Dovoľte, aby som vám pripomenul, že účinky krízy, ktoré teraz pociťujeme, by boli bez existencie Európskej únie a eurozóny katastrofálne.

Vyzývam tých európskych politikov, ktorí sa zúčastňujú vo volebných kampaniach, aby k protieurópskej rétorike zaujali rázny postoj. Vyzývam ich, aby v kampani nepoužívali extrémne nacionalistické a šovinistické prvky alebo „slogany“ len preto, aby získali o niekoľko viac hlasov. Ďakujem.

Iuliu Winkler (PPE-DE). – (HU) Podľa oficiálnych vyhlásení, ktoré prináša svetová hospodárska kríza, je naliehavo potrebné obnoviť dôveru v medzinárodný finančný systém. V súčasnosti je dôvera kľúčovým slovom, slovom, ktoré tiež odzrkadľujú dokumenty Európskej únie.

Rád by som navrhol iné kľúčové slovo, solidaritu, pretože solidarita alebo spolupráca je často opakovanou základnou hodnotou, na ktorej je Európska únia založená. Chcel by som sa však opýtať, či my, ktorí nepatríme do eurozóny, môžeme hovoriť o uplatňovaní solidarity, keď dostávame rady, aby sme zvýšili dane a príspevky skôr, ako sa spoliehali na krízový fond EÚ a jeho mechanizmy, pričom EÚ spravuje tento fond práve na zásade solidarity.

Budú sa musieť občania členských štátov zo strednej a východnej Európy vzdať nádeje, že sa dostanú na životnú úroveň EÚ v rozumnej lehote? Myslím si, že nie. Som presvedčený, že európske stanovisko, ktoré EÚ vyhlasuje pred blížiacim sa samitom G20, bude stanoviskom prijateľným pre nás všetkých.

Csaba Sógor (PPE-DE). – (HU) Maďarské komunity v piatich členských štátoch EÚ si nedávno pripomenuli výročie maďarskej revolúcie a vojny za nezávislosť z rokov 1848 – 1849. Maďari vtedy bojovali bok po

boku s Poliakmi, Srbmi, Chorvátmi, Švábmi, Nemcami, Rakúšanmi, Arméncami a Rumunmi za svoju slobodu a za svetovú slobodu proti dvom najväčším vojskám vtedajšej Európy.

Tieto udalosti si každoročne pripomínáme v marci a takisto si ich pripomenuli prezidenti dvoch iných krajín. Rumunské orgány sa snažili neúčtivo a spôsobom, ktorý neprináleží členskému štátu EÚ, zabrániť prezidentovi Maďarskej republiky pánovi Lászlóvi Sólyomovi, aby cestoval do Rumunska. Čo by sa bolo stalo, keby sa pokúsili urobiť to isté s prezidentom Spojených štátov amerických pánom Barackom Obamom, ktorý takisto uznal a uctil si maďarskú vojnu za nezávislosť z roku 1848, keby bol prejavil záujem prísť do Rumunska?

Bolo by dobré, keby sme si všetci konečne uvedomili, že žijeme v Európe, kde môžeme navzájom rešpektovať svoju minulosť a históriu a môžeme takisto navzájom rešpektovať svoje národné sviatky.

Călin Cătălin Chiriță (PPE-DE). – (RO) Som zástankyňou integrácie a vstupu Srbska do Európskej únie. V tomto kontexte naliehavo vyzývam Európsku komisiu, aby prijala konkrétne účinné opatrenia na zaručenie práv osôb patriacim k rumunskej menšine žijúcej v údolí Timoc (Srbsko).

Rámcový dohovor na ochranu národnostných menšín a Európska charta regionálnych alebo menšinových jazykov sa musia účinne uplatňovať v údolí Timoc v obvodoch Krajina, Morava, Pojarevat a Timoc vo východnej časti Srbska. Píše sa rok 2009 a verím, že nadišiel čas, aby si tradičná rumunská etnická komunita v údolí Timoc uplatnila právo na proporcionálne zastúpenie tak v kostoloch, ako aj na školách v ich rumunskom materinskom jazyku. Ďakujem.

PREDSEDÁ: PÁN ONESTA

podpredseda

Predsedajúci. – Bod je uzavretý.

14. Dohoda o hospodárskom partnerstve ES/CARIFORUM – Dočasná dohoda o hospodárskom partnerstve medzi ES a Pobrežím Slonoviny – Dohoda o partnerstve ES – Cariforum – Dohoda o hospodárskom partnerstve ES – Pobrežie Slonoviny – Dočasná dohoda o hospodárskom partnerstve ES – Ghana – Dočasná dohoda o hospodárskom partnerstve ES – štáty tichomorskej oblasti – Dočasná dohoda o hospodárskom partnerstve ES – štáty SADC-DHP – Dohoda o hospodárskom partnerstve ES – štáty východnej a južnej Afriky – Dohoda o hospodárskom partnerstve ES – partnerské štáty Východoafrického spoločenstva – Dohoda o hospodárskom partnerstve ES – stredná Afrika (rozprava)

Predsedajúci. Ďalším bodom programu je spoločná rozprava o dohodách o partnerstve:

– odporúčanie (A6-0117/2009), ktoré predložil pán Martin v mene Výboru pre medzinárodný obchod k návrhu rozhodnutia Rady, ktorým sa uzatvára Dohoda o hospodárskom partnerstve medzi štátmi združenia Cariforum na jednej strane a Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na druhej strane (05211/2009 – C6-0054/2009 – 2008/0061(AVC)) a

– odporúčanie (A6-0144/2009), ktoré predložila pani Mannová v mene Výboru pre medzinárodný obchod k návrhu rozhodnutia Rady, ktorým sa uzatvára dočasná Dohoda o hospodárskom partnerstve medzi Pobrežím Slonoviny na jednej strane a Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na druhej strane (05535/2009 – C6-0064/2009 – 2008/0136 (AVC)),

– otázka na ústne zodpovedanie pre Radu o Dohode o hospodárskom partnerstve medzi štátmi združenia Cariforum na jednej strane a Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na druhej strane, ktorú predložili pán Markov a pán Martin v mene Výboru pre medzinárodný obchod (O-0033/2009 – B6-0203/2009),

– otázka na ústne zodpovedanie pre Komisiu o Dohode o hospodárskom partnerstve medzi štátmi združenia Cariforum na jednej strane a Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na druhej strane, ktorú predložili pán Markov a pán Martin v mene Výboru pre medzinárodný obchod (O-0034/2009 – B6-0204/2009),

- otázka na ústne zodpovedanie pre Radu o dočasnej Dohode o hospodárskom partnerstve medzi Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na jednej strane a Pobrežím Slonoviny na druhej strane, ktorú predložili pán Markov a pani Mannová v mene Výboru pre medzinárodný obchod (O-0047/2009 – B6-0217/2009),
- otázka na ústne zodpovedanie pre Komisiu o dočasnej Dohode o hospodárskom partnerstve medzi Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na jednej strane a Pobrežím Slonoviny na druhej strane, ktorú predložili pán Markov a pani Mannová v mene Výboru pre medzinárodný obchod (O-0048/2009 – B6-0218/2009),
- otázka na ústne zodpovedanie pre Radu o dočasnej Dohode o hospodárskom partnerstve medzi Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na jednej strane a Ghanou na druhej strane, ktorú predložili pán Markov a pán Fjellner v mene Výboru pre medzinárodný obchod (O-0035/2009 – B6-0205/2009),
- otázka na ústne zodpovedanie pre Komisiu o dočasnej Dohode o hospodárskom partnerstve medzi Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na jednej strane a Ghanou na druhej strane, ktorú predložili pán Markov a pán Fjellner v mene Výboru pre medzinárodný obchod (O-0036/2009 – B6-0206/2009),
- otázka na ústne zodpovedanie pre Radu o dočasnej Dohode o hospodárskom partnerstve (DHP) medzi Európskym spoločenstvom na jednej strane a štátmi tichomorskej oblasti na druhej strane, ktorú predložili pán Markov a pán Ford v mene Výboru pre medzinárodný obchod (O-0037/2009 – B6-0207/2009),
- otázka na ústne zodpovedanie pre Komisiu o dočasnej Dohode o hospodárskom partnerstve (DHP) medzi Európskym spoločenstvom na jednej strane a štátmi tichomorskej oblasti na druhej strane, ktorú predložili pán Markov a pán Ford v mene Výboru pre medzinárodný obchod (O-0038/2009 – B6-0208/2009),
- otázka na ústne zodpovedanie pre Radu o dočasnej Dohode o hospodárskom partnerstve medzi Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na jednej strane a štátmi SADC DHP na druhej strane, ktorú predložili pán Markov a pán Sturdy v mene Výboru pre medzinárodný obchod (O-0039/2009 – B6-0209/2009),
- otázka na ústne zodpovedanie pre Komisiu o dočasnej Dohode o hospodárskom partnerstve medzi Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na jednej strane a štátmi SADC DHP na druhej strane, ktorú predložili pán Markov a pán Sturdy v mene Výboru pre medzinárodný obchod (O-0040/2009 – B6-0210/2009),
- otázka na ústne zodpovedanie pre Radu o dočasnej dohode, ktorou sa ustanovuje rámec pre Dohodu o hospodárskom partnerstve medzi štátmi východnej a južnej Afriky na jednej strane a Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na druhej strane, ktorú predložili pán Markov a pán Caspary v mene Výboru pre medzinárodný obchod (O-0041/2009 – B6-0211/2009),
- otázka na ústne zodpovedanie pre Komisiu o dočasnej dohode, ktorou sa ustanovuje rámec pre Dohodu o hospodárskom partnerstve medzi štátmi východnej a južnej Afriky na jednej strane a Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na druhej strane, ktorú predložili pán Markov a pán Caspary v mene Výboru pre medzinárodný obchod (O-0042/2009 – B6-0212/2009),
- otázka na ústne zodpovedanie pre Radu o dohode, ktorou sa ustanovuje rámec Dohody o hospodárskom partnerstve medzi Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na jednej strane a partnerskými štátmi Východoafrického spoločenstva na druhej strane, ktorú predložil pán Markov v mene Výboru pre medzinárodný obchod (O-0043/2009 – B6-0213/2009),
- otázka na ústne zodpovedanie pre Komisiu o dohode, ktorou sa ustanovuje rámec Dohody o hospodárskom partnerstve medzi Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na jednej strane a partnerskými štátmi Východoafrického spoločenstva na druhej strane, ktorú predložil pán Markov v mene Výboru pre medzinárodný obchod (O-0044/2009 – B6-0214/2009),
- otázka na ústne zodpovedanie pre Radu o dočasnej Dohode o hospodárskom partnerstve medzi Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na jednej strane a strednou Afrikou na druhej strane, ktorú predložili pán Markov a pán Arif v mene Výboru pre medzinárodný obchod (O-0045/2009 – B6-0215/2009),
- otázka na ústne zodpovedanie pre Komisiu o dočasnej Dohode o hospodárskom partnerstve medzi Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na jednej strane a strednou Afrikou na druhej strane, ktorú predložili pán Markov a pán Arif v mene Výboru pre medzinárodný obchod (O-0046/2009 – B6-0216/2009).

David Martin, *spravodajca*. – Vážený pán predsedajúci, vždy, keď sme do problému priamo zainteresovaní, máme tendenciu zveličovať jeho význam, ale v tomto konkrétnom prípade si nemyslím, že by sme význam problematiky preceňovali. Dnes večer sa zaoberáme sériou dohôd, ktoré ovplyvňujú životy, kvalitu života a zdravie doslova miliónov ľudí v rozvojových krajinách.

Skôr, ako prejdem k obsahu mojej správy, chcel by som vzdať hold mojej kolegyni Glenys Kinnockovej, ktorá sa ako spolupredsiedníčka Spoločného parlamentného zhromaždenia AKT – EÚ aktívne zaoberala problematikou dohôd o hospodárskom partnerstve (DHS) a usilovala sa informovať o hospodárskom vplyve DHS nielen tu v Parlamente, ale prezentovať záujmy krajín AKT po celom svete. Ako mnohí viete, Glenys uplynutím tohto volebného obdobia v Parlamente končí a myslím si, že nám bude veľmi chýbať jej práca, ktorú vykonávala v súvislosti s krajinami AKT, a najmä v oblasti dohôd o hospodárskom partnerstve.

DHP majú v tomto Parlamente zložitú históriu. Dochádzalo k vážnemu napätiu medzi obchodnými a rozvojovými cieľmi. Niektorým problémom sa bolo možné vyhnúť, ale niektoré, povedzme si otvorene, vyplývajú zo samotných zmlúv.

Po prvé, tieto zmluvy nám boli nanútené rozhodnutím WTO a o jednosmernej liberalizácii, ktorú si DHP v podstate vyžadujú, nie je jednoduché rokovať.

Po druhé, umelo stanovená lehota na dokončenie úplných a dočasných DHP znamenala, že rokovania, ktoré mali byť medzi rovnocennými partnermi, sa v podstate neuskutočnili, pretože ak by sa lehoty nedodržali, krajiny AKT mohli veľa stratiť.

Napokon – a nechcem ich kritizovať, ale taká bola realita pri rokovaníach – naše rokovania viedli obchodní experti. Tí sa prirodzene snažia dospieť k čo najvýhodnejšej dohode pre Európsku úniu. Ich cieľom nebolo nutne dosiahnuť najlepšie výsledky, pokiaľ ide o rozvoj. Opakujem: to nie je kritika, obchodníci sú naučení postupovať týmto spôsobom. Ale taká je realita rokovaní.

My ako Parlament sa od ukončenia rokovaní snažíme vyriešiť problém rovnováhy medzi obchodom a rozvojom.

Chcel by som uviesť svoje pripomienky z pozície spravodajcu DHP so štátmi združenia Cariforum, ktorá je, samozrejme, v súčasnosti jedinou úplnou dohodou o hospodárskom partnerstve. Keďže DHP bola podpísaná, nemôžeme zmeniť text, máme len možnosť vyjadriť svoje „za“ alebo „proti“. Myslím si, že ak nám Komisia a pani komisárka poskytnú určité záruky a výklad textu, mohli by sme DHP so štátmi združenia Cariforum tento týždeň odsúhlasiť.

Humpty Dumpty, jedna z postáv spisovateľa Lewisa Carrola, raz povedal pohľadovým tónom: „Keď ja použijem nejaké slovo, tak má presne taký význam, aký preň vyberiem ja, nič viac a nič menej.“ Úprimne povedané, donedávna nám snaha pochopiť niektoré slová v DHP so štátmi združenia Cariforum tento výrok trochu pripomínala: nebolo vždy ľahké pochopiť, o čo v texte v skutočnosti ide.

Bol by som rád, keby nás pani komisárka dnes ubezpečila o niektorých skutočnostiach.

Po prvé, že doložka o preskúmaní v zmluve je skutočne doložkou o preskúmaní a že Komisia ju bude brať vážne: že sa v priebehu ďalších piatich rokov zameriame na rozvojové priority, ako sú zmiernenie chudoby, trvalo udržateľný rozvoj, diverzifikácia hospodárstva a účasť v plnení rozvojových cieľov tisícročia v snahe zabezpečiť, aby DHP boli v súlade so záujmami všetkých spomínaných skutočností, nie proti nim.

Po druhé, chcel by som, aby nás pani komisárka oboznámila s otázkami financovania DHP. Podľa výpočtov sa predpokladá, že pre štáty združenia Cariforum sa okrem súčasných prostriedkov Európskeho rozvojového fondu a ďalšieho finančného rámca vyčlenilo do roku 2013 približne 580 miliónov EUR. Podľa mňa – z môjho laického pohľadu – by tento objem mal na pokrytie požiadaviek DHP postačovať, pokiaľ budú zmluvy dobre postavené, ak sa využijú všetky prostriedky a priority karibských krajín budú v súlade s požiadavkami na využívanie prostriedkov. Okrem toho musíme zabezpečiť, aby členské štáty poskytli svoj podiel z celkového objemu 2 miliárd EUR, ktoré boli prisľúbené na „pomoc pre obchod“ v rozvojových krajinách. Musíme tiež upriamiť pozornosť na obdobie po roku 2013, v tejto otázke Komisia nemôže dať žiadne záruky, pretože tento problém sa týka Parlamentu a Rady, ale musíme si uvedomiť, že prostriedky a záväzky máme do roku 2013.

Tretie ubezpečenie sa týka doložky najvyšších výhod. Už som pani komisárke hovoril, že plne chápem, že Európska únia by mala trvať na presne rovnakých podmienkach, aké karibské krajiny poskytujú Spojeným

štátom alebo inej významnej vyspelej krajine. Ale doložku najvyšších výhod by sme nemali využívať v prípade, že karibské krajiny uzatvoria výhodný obchod napríklad so skupinou afrických krajín.

Po štvrté – a to už prichádzam k záveru – pokiaľ ide o prístup k liekom, potrebujeme mať istotu, že sa v dohode so štátmi združenia Cariforum nevyskytne nič, čo by ohrozovalo mechanizmus TRIPS – tento mechanizmus by sa v žiadnom prípade nemal spochybniť.

Chcel by som, aby nás pani komisárka ubezpečila o všetkých spomínaných skutočnostiach, ale ešte predtým chcem povedať, že som presvedčený, že pani komisárka zmenila tón a charakter diskusie o DHP, a cením si prácu, ktorú v tejto oblasti vykonala.

Erika Mann, spravodajkyňa. – (DE) Vážený pán predsedajúci, pani komisárka, dámy a páni, máme pred sebou hlasovanie s cieľom schváliť dohodu s Pobrežím Slonoviny. Máme na výber len dve možnosti, a to hlasovanie „za“ alebo „proti“. Dúfam, že sa to jedného dňa zmení a Parlament sa tiež bude môcť zúčastňovať mandátnych rokovaní.

To situáciu trochu komplikuje. Pokiaľ ide o dohodu so štátmi Cariforum, existujú dva rozdiely. Predovšetkým rokujeme s vládou, ktorá nebola zvolená demokraticky. Po druhé, zaoberáme sa provizórnou dohodou, ktorej cieľom je najmä zabezpečiť dodržiavanie starých preferencií. Rokovanie o konečnej dohode ešte istý čas potrvá.

Chcela by som, aby nás pani komisárka Cathy Ashtonová uistila o viacerých záležitostiach, ktoré sú pre Pobrežie Slonoviny mimoriadne dôležité. Minulý víkend som sa znovu zúčastnila rozhovorov, z ktorých veľmi jasne vyplýva, že Komisia musí Pobrežiu Slonoviny poskytnúť úplne rovnaké istoty, aké komisárka garantovala v prípade SADC. Dovoľte mi, prosím, aby som uviedla najdôležitejšie body.

Prvý bod sa týka významnej flexibility. Táto flexibilita musí zahŕňať nasledovné skutočnosti: po prvé, začlenenie doložky o preskúmaní, ktorá bude rovnako flexibilná, takže sa nebude vzťahovať len na obdobie piatich rokov, ale môže sa v relatívne krátkom čase znovu prehodnotiť. Po druhé, o citlivých záležitostiach by sa malo hovoriť iba v prípade, ak si to krajina vyslovene želá. To sa týka najmä záležitostí Singapuru, ale prirodzene aj otázky integrácie dohody TRIPS a podobných tém.

Po tretie, pri rokovaníach s cieľom dosiahnuť regionálnu dohodu sa stretávame s problémom akceptovania regionálnych rozdielov. Pobrežie Slonoviny čelí špecifickému problému v dôsledku toho, že o dohode sa v súčasnosti rokuje a dohoda bude podpísaná samostatne, pričom cieľom do budúcnosti je rokovať o regionálnej dohode.

Po štvrté, je dôležité, aby v každej etape nových rokovaní bolo možné otvoriť problematiku, ktorá sa dosiaľ ešte nevyriešila, a aby tieto témy schválila Komisia.

V tejto súvislosti, pani komisárka, je potrebné vo vzťahu k Pobrežiu Slonoviny urobiť rovnaké ústupky, ako v prípade štátov SADC. Tento krok by zvýšil pravdepodobnosť pozitívnej reakcie zo strany Parlamentu. Máme jednoducho veľké obavy, a tieto obavy potvrdili aj mnohé mimovládne organizácie, že najmä v prípade Pobrežia Slonoviny Komisia spoiatku ukázala relatívne málo flexibility a to bol dôvod, prečo sa spomínané problémy nezohľadnili pri prechode z provizórnej dohody na úplnú dohodu. Preto by bol ústupok mimoriadne prospešný a umožnil by nám schváliť dohodu.

Okrem toho som počas diskusií s predstaviteľmi Pobrežia Slonoviny zistila, že majú veľké pochybnosti, či technická pomoc bude dostatočne rýchla a či zohľadníme všetky ich obavy. Ak som správne pochopila, zaujíma ich najmä Komisia a medzinárodné organizácie, ktoré im pomáhajú vstúpiť na trh malých a stredných podnikov, aby mohli využívať prístup na európsky trh. Pri rokovaníach a samotných rozhovoroch o záležitostiach Singapuru sú mimoriadne opatrní a vyjadrili želanie, aby sme im ukázali, ako môže spoločnosť využívať verejný majetok. Okrem toho majú záujem najmä o pomoc v záležitostiach spojených s technickými normami, ktoré sú pre nich v oblasti obchodu často veľkou bariérou.

Moja posledná pripomienka sa bude týkať Parlamentu. Ako som už spomenula, máme len dve možnosti, vyjadriť svoje „za“ alebo „proti“, a to prináša pomerne výrazné obmedzenia, pokiaľ ide o rozsah, v ktorom môže Parlament ovplyvniť hlasovanie. Chcela by som vám zvlášť pripomenúť, a nájdete to aj v našich textoch, že prípadné schválenie provizórnej zmluvy ešte nemusí znamenať, že budeme automaticky hlasovať v prospech úplnej zmluvy. V rámci monitorovacieho postupu si jednoznačne želáme, aby sa stal súčasťou pokračujúcich rokovaní a aby sme v určitom rozsahu, v rámci našich právomocí, mohli pokračovať v riešení problémov, ktoré som práve spomenula.

Na záver by som vás chcela požiadať, aby ste nás v krátkosti informovali, do akej miery bude mať neúspešná dohoda z Dauhy negatívny vplyv na Pobrežie Slonoviny, najmä pokiaľ ide o dovoz banánov.

Helmuth Markov, autor. – (DE) Vážený pán predsedajúci, pani komisárka, pán Solana, v tejto rozprave nejde len o balík šestnástich otázok na ústne zodpovedanie Rade a Komisii, osem nariadení a dve správy v rámci spolurozhodovacieho postupu, ale hovoríme aj o 79 rozvojových krajinách, s ktorými EÚ obnovuje obchodné vzťahy a vzájomnú spoluprácu. Obchod a spolupráca sú významnými nástrojmi v boji proti chudobe, ako aj v budovaní hospodársky a sociálne stabilnejších národných hospodárstiev. Tento proces v sebe zahŕňa predovšetkým poskytovanie podpory na vytváranie infraštruktúry, podpory zdravotnej starostlivosti, potravinovej nezávislosti, fungujúceho sociálneho systému, vzdelávania a kultúrnej výmeny.

V minulosti boli naše obchodné vzťahy s krajinami ATK založené na systéme „nerecipročných“ obchodných preferencií, ktoré umožňovali väčšine výrobkov pochádzajúcich zo štátov AKT bezcolný prístup na spoločný trh. V roku 2000 sa dohodlo, že do konca roku 2007 bude navrhnutá nová dohoda o partnerstve. Podľa tejto novej dohody sa jednostranné obchodné preferencie nahradia dohodami, ktoré budú zlučiteľné s pravidlami WTO a ktorých cieľom bude zmierniť a napokon odstrániť chudobu, ako aj podporiť trvalo udržateľný rozvoj, regionálnu integráciu, hospodársku spoluprácu a dobrú správu vecí verejných, pomôcť krajinám AKT v rozvoji ich hospodárskeho potenciálu a postupne ich začleniť do svetového hospodárstva. Okrem toho sa rozšírili výrobné kapacity týchto krajín a prijali sa opatrenia na podporu súkromných podnikov a investícií.

Dohody o hospodárskom partnerstve, ktoré máme pred sebou, najmä takzvaná dočasná DHP alebo dohoda zameraná výlučne na tovar, sú v prvom rade obchodnými dohodami, keďže sa vo viac ako 90 % zaoberajú problematikou prístupu na trh a inými oblasťami obchodu. Ich cieľom je postupná liberalizácia obchodu medzi EÚ a partnerskými regiónmi alebo jednotlivými štátmi.

Akými problémami sme sa počas rokovaní zaoberali?

Predovšetkým je otázne, či stanovený harmonogram bol dostatočný. Komisia sa, samozrejme, nachádza v dobrej pozícii. Bola schopná viesť rokovania, zvolať hlasovanie a zapojiť do riešenia členské štáty. Predstavte si však, že by ste boli jedným z partnerov na opačnej strane. Boli rokovania naozaj vždy paralelné, aby v týchto krajinách mohli prebiehať následné konzultácie medzi občianskou spoločnosťou a Parlamentom?

Veľa kritiky sa týkalo obsahu. Predovšetkým, hoci odborníci majú iný názor, Komisia chápe zlučiteľnosť s pravidlami WTO ako 80 % zníženie colných poplatkov na obdobie nasledujúcich 15 rokov. Hoci sú záväzky vo vzťahu k liberalizácii pôvodne asymetrické, pokiaľ ide o kroky smerom k liberalizácii, výsledkom budú otvorené trhy na oboch stranách, čo si EÚ môže bez problémov dovoliť. Vývoz z krajín AKT bude v porovnaní s dovozom tvoriť iba malé percento.

Výsledkom zrušenia colných poplatkov v štátoch AKT bude strata v oblasti príjmov z cla a strata prostriedkov potrebných na nevyhnutné verejné investície do infraštruktúry, sociálnej sféry, podpory hospodárskeho rozvoja a zlepšenia kapacít verejnej správy. Okrem toho zrušenie colných poplatkov spôsobí spomalenie rastu národného hospodárstva a následnú pretrvávajúcu závislosť od vývozu z vyspelých krajín. To sa týka rovnako potravín, ako aj priemyselného tovaru, v dôsledku čoho sa napokon vytvorí začarovaný kruh. Nesporným dôkazom tohto vplyvu sú rastúce ceny potravín v krajinách AKT. Často som sa pýtal túto otázku: ak 50 rokov nerecipročných obchodných vzťahov neprinieslo žiadny adekvátny rozvoj, ako to môžeme dosiahnuť vzájomným otvorením trhov?

Ďalším vážnym problémom, ktorý sa navrhovanou dohodou ešte viac prehĺbi, je vzťah medzi partnerskými regiónmi a krajinami. V rámci Východoafrického spoločenstva som osobne zodpovedný za príslušný návrh uznesenia. Problém vnútorných taríf nie je až taký závažný, keďže existuje colná únia, ale obchodné vzťahy medzi susednými štátmi sa môžu skomplikovať v dôsledku rôznych úrovní liberalizácie. V tomto prípade sú tu, samozrejme, mnohé problémy, ktoré sa spájajú s nariadeniami o krajine pôvodu. Existujú vážne obavy v súvislosti s rokovaniami o úplných DHP. Tieto obavy sú vyjadrením istých konfliktov v rámci pozastaveného kola rokovaní o rozvoji v Dauhe. Mnohé štáty sú presvedčené, že nie sú v pozícii deregulovať svoje trhy služieb, investícií a verejného obstarávania a otvoriť ich celosvetovej hospodárskej súťaži. To sa ani nedá úplne zvládnuť a nie je to žiaduce ani v rámci samotného Európskeho spoločenstva. Pokiaľ ide o chýbajúce kontrolné mechanizmy pre finančné trhy, nemusíme tu zachádzať do podrobností.

Vážna kritika však bola a je vyjadrovaná v súvislosti s transparentnosťou samotných rokovaní, čiže v súvislosti s rozsahom, v akom sú parlamenty a občianska spoločnosť v procese zainteresované. Napokon tu máme ešte otázky týkajúce sa režimu 4. Ak sa má uplatňovať voľný pohyb tovaru, nemali by sme to isté umožniť

aj ľuďom? V tejto súvislosti náš výbor sformuloval otázky, ktoré sa bez ohľadu na svoj pôvod vždy týkajú rovnakých problémov.

Aké finančné, technické a administratívne podporné opatrenia sa plánujú v rámci obnovenia obchodu a rozvojových partnerstiev? Bude Komisia počas ďalších rokovaní konať flexibilne a bude brať do úvahy potreby partnerských regiónov, najmä v súvislosti so zjednodušením vývozných poplatkov na rozvojové účely, ochranou novovzniknutého priemyslu, zabezpečením slobody pohybu zamestnancov a osobitnou ochranou systému verejného obstarávania? Okrem toho, je Komisia pripravená prehodnotiť svoje stanovisko k ochrane práv duševného vlastníctva, v oblasti zabezpečenia ochrany biologickej rozmanitosti a výmeny poznatkov a zabezpečenia finančne výhodnej lekárskej starostlivosti v chudobnejších krajinách? Sú Rada a Komisia pripravené poskytnúť Parlamentu a občianskej spoločnosti primerané informácie v súvislosti s možnosťou účasti? Napokon, ak sa ukáže, že určité body majú negatívny vplyv na rozvoj štátov AKT, sme ochotní predmetnú dohodu prehodnotiť?

Dovoľte mi na záver stručne povedať niečo osobné. Post predsedu Výboru pre medzinárodný obchod zastávam dva a pol roka. Keďže v tejto funkcii končím, chcel by som pri tejto príležitosti veľmi pekne poďakovať môjmu sekretariátu, pánovi Rodasovi a predovšetkým pani Pribazovej za ich veľkú podporu a ďakujem aj všetkým svojim kolegom. Naša spolupráca bola úspešná a myslím si, že sme toho dosiahli veľa. Bolo by úžasné, keby sa nám podarilo dosiahnuť úspech aj v oblasti DHP. Všetkým, ktorí budú pokračovať vo svojej práci v Parlamente, chcem zaželať do ďalšieho volebného obdobia všetko najlepšie. Pevne verím, že obchod bude v tomto Parlamente zohrávať dôležitejšiu úlohu. Veľmi pekne vám ďakujem.

Christofer Fjellner, autor. – (SV) Vážený pán predsedajúci, som veľmi rád, že sa dnes zúčastňujeme tejto rozpravy. V čase rastúceho protekcionizmu, kedy sa šíri chudoba, ktorá by sa mala naopak zmierňovať, je mimoriadne dôležité, aby obchod medzi Európou a najchudobnejšími krajinami sveta zostal otvorený. Presne o tom sú všetky dočasné dohody. Cieľom dohôd o hospodárskom partnerstve je zaručiť ďalšie obchodovanie a rozvoj v niektorých najchudobnejších krajinách sveta.

Tieto krajiny sú vo veľkej miere vystavené riziku rýchlo sa šíriacej svetovej recesie, ako aj čoraz intenzívnejším zbraňami protekcionizmu. Preto nerozumiem niektorým kritikám, ktoré tu odzneli. Niektorí tvrdia, že tieto dohody zachádzajú príliš ďaleko a sú príliš komplexné. Istí kritici radšej hovoria o strate z príjmov z cla ako o potenciáli pre nové možnosti obchodovania. Ja si naopak myslím, že by sme sa mali tešiť z výrazných úspechov, ktoré sme dosiahli. Neverím, že existuje vnútorný konflikt medzi obchodom a rozvojom, ako uviedli niektorí rečníci. Práve naopak: obchod vedie k rozvoju, poplatky vedú k chudobe.

Bol som zodpovedný za dočasnú dohodu s Ghanou. Uvedomujem si, že dohoda má niekoľko nedostatkov, napríklad ďalšie prechodné zavedenie ciel EÚ na ryžu a cukor, no v zásade ide o veľmi dobrú dohodu. Preto je pre nás veľmi dôležité zabezpečiť, aby bola čo najskôr podpísaná. V minulosti bránili jej podpisu prezidentské voľby v Ghane, ale teraz by som chcel vyzvať nového prezidenta krajiny Johna Atta Millisa, aby dočasnú dohodu podpísal. Dúfam tiež, že zmluvu, o ktorej sme rokovali, v EÚ určite podpíšeme. Je neprijateľné, aby to trvalo tak dlho, a to najmä v prípade, že ide o zlyhanie prekladateľskej služby v Rade.

V tejto súvislosti by som rád využil túto príležitosť a chcel by som vás všetkých vyzvať, aby ste dohodu podporili. V časoch neistoty svet potrebuje obchod zintenzívniť, nie naopak.

Daniel Caspary, autor. – (DE) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, z môjho pohľadu sú dohody medzi hospodárskymi partnermi nesmierne dôležité pre zabezpečenie obchodných vzťahov s africkými, karibskými a tichomorskými štátmi. Spolupráca je v záujme Európskej únie i v záujme týchto krajín. Dodávkam rozvojovej pomoci do afrických krajín, ktoré sa realizovali za posledných päťdesiat alebo šesťdesiat rokov, sa musíme bezpodmienečne vyhnúť. Napokon, je nutné dať týmto krajinám príležitosť slobodne myslieť, aby boli schopné vziať budúcnosť do vlastných rúk a budovať vlastné bohatstvo, rovnako ako to v posledných desaťročiach robili ostatné regióny sveta.

Obchod je na to vynikajúcou príležitosťou. Mám na mysli jednak obchod medzi Európskou úniou a týmito krajinami, ale hovorím najmä o vzájomnom obchode medzi týmito krajinami, teda o obchode s ďalšími rozvojovými krajinami. Som presvedčený, že by sme mali do istej miery naliehať na vlády a štáty, aby zrušili neprimerané colné tarify v mnohých oblastiach v snahe vytvoriť vhodné podmienky pre hospodársky rast v tomto regióne.

Prečo to musíme urobiť? Tieto štáty naliehavo potrebujú rámcové podmienky, ktoré umožnia ľuďom vytvárať vlastné bohatstvo. Počas rozhovorov s predstaviteľmi týchto krajín som mal často pocit, že ľudia boli vďační

za to, že my, Európska únia, vytvárame tlak v mnohých sférach, a boli vďační, že kladieme požiadavky na mnohé oblasti a nútime národné vlády dosiahnuť určitý pokrok v oblasti hospodárskej politiky.

Bol by som rád, keby sme v priebehu nasledujúcich týždňov a mesiacov, a najmä počas rokovaní, na túto skutočnosť nezabúdali, aby nešlo len o oprávnené želania vlád, ale aj o podporu našich oprávnených požiadaviek a o to, že vyjadrujeme oprávnené požiadavky ľudí žijúcich v týchto krajinách.

Preto dúfam, že naše rokovania prinesú výsledky.

Kader Arif, autor. – (FR) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, počas dnešnej dlhej rozpravy by som sa chcel, ak dovoľíte, venovať tomu, čo sme dosiahol dosiahli.

Pripomeňme si počiatočné stanoviská niektorých poslancov tohto Parlamentu v súvislosti s narastajúcim záujmom o africké, karibské a tichomorské (AKT) krajiny, v súvislosti s demonštráciami proti dohodám o hospodárskom partnerstve (DHP) a varovnými signálmi mimovládnych organizácií na severe a juhu, keď sme žiadali, aby prioritou týchto zmlúv bol rozvoj, ktorý, ako Komisia neustále opakuje, sa nám dnes zdá byť úplnou samozrejmosťou. Pán Mandelson sa však vtedy sotva odvážil dať nám odpoveď, pretože podľa neho išlo predovšetkým o záležitosť stimulovania obchodu, akoby odstránenie colných bariér mohlo nejakým zázrakom podporiť rozvoj.

Ľudia hovorili, že sme idealisti zmanipulovaní mimovládnymi organizáciami, a pohoršovali sa, keď sme žiadali, aby verejné orgány vytvorili nástroje na ochranu, reguláciu a intervenciu, ale čo sa stalo? Ukázalo sa, že sme neboli nezodpovední. Nie, vlády krajín AKT nesúhlasili s ďalšími rokovaniami pod nátlakom alebo vyhrážkami. Nie, riziká spojené s otvorením obchodu nie sú výmyslom, sú reálne a budú mať skutočné a okamžité dôsledky: štátne rozpočty sa následkom strát z príjmov z cla znížia, oslabí sa intenzita rozvoja nových oblastí priemyslu v poľnohospodárskom sektore a potravinová bezpečnosť ľudí bude ohrozená.

Tieto obavy sme vyjadrili už dávno, ešte skôr, ako vznikli nepokoje spôsobené hladom alebo finančná kríza. Takže aká je situácia dnes? Medzinárodný menový fond, Svetová banka a Organizácia Spojených národov si uvedomujú, že napriek predpokladom budú rozvojové krajiny vážne postihnuté svetovou recesiou.

Túto skutočnosť nedávno zdôraznil aj Jacques Diouf, generálny riaditeľ Organizácie pre výživu a poľnohospodárstvo, ktorý položil otázku, či by sme mali odvahu povedať tým, ktorých nazývame partnermi, že na záchranu svetového bankového systému sme ochotní venovať miliardy, ale ich ľuďom, ktorí zomierajú hladom, nie sme ochotní pomôcť.

Hovorím to celkom úprimne, pani komisárka, a chcel by som, aby sme v tejto otázke mali úplne jasno. Ak neprijmete v mene Komisie pevný a konkrétny záväzok, ktorý nám zaručí, že DHP budú naďalej reálne podporovať rozvoj, nebudem hlasovať „za“. Slová ani vyjadrenie zámeru nestačia, tých sme sa už napočúvali dosť. Chceme konkrétne záväzky, ktoré postupne vymenujem. DHP nebudú prijateľnými dohodami, pokiaľ nebudú podporovať regionálnu integráciu a pokiaľ sa nebudú podieľať na rozvoji krajín AKT a plnení rozvojových cieľov tisícročia.

Ak vyzývame na podporu regionálnej integrácie, musíme ju uviesť do praxe. Napríklad v strednej Afrike susedné krajiny kritizovali, dokonca až dôrazne odsúdili Kamerun za to, že podpísal dočasnú dohodu s Európskou úniou. Viem, že z ôsmich krajín v regióne je päť najmenej rozvinutých krajín, to znamená, že ide o krajiny, ktoré majú automaticky a plne v súlade s pravidlami Svetovej obchodnej organizácie voľný prístup na európsky trh v oblasti vývozu, bez akýchkoľvek spätných požiadaviek na obchodné ústupky. Plne chápem ich obavy v súvislosti s tým, že Komisia od nich žiada otvorenie 80 % svojho trhu pre európsky vývoz.

Preto, ak pani komisárka môže potvrdiť prísľub podpory regionálnej integrácie a zaviazne sa k väčšej flexibilitě s cieľom zohľadniť rôzne úrovne rozvoja našich partnerov, možno by nám mohla povedať, prečo nesúhlasí s ponukou 71 % liberalizácie, ktorú navrhla stredná Afrika.

Druhá dôležitá oblasť, na ktorú očakávame odpoveď, sa týka singapurských otázok. Tieto otázky nemôžeme na rokovaníach otvárať proti vôli partnerských krajín. V tejto súvislosti chcem zdôrazniť najmä oblasť verejného obstarávania. Samozrejme, transparentnosť musí byť – tú budem obhajovať vždy – ale môžeme vziať našim partnerom v krajinách AKT základný nástroj ich suverenity v oblasti podpory ich priemyslu a miestnych služieb tým, že zavedieme liberalizáciu vo verejnom obstarávaní?

Tretím bodom sú služby. Počas rozhovorov o DHP s Kamerunom Komisia zdôraznila čas a to, že naši partneri mali záujem rokovať o službách. To je možno pravda, pozor však na tých, ktorí by mohli tento argument

využiť na zavedenie liberalizácie v službách vo všetkých regiónoch a všetkých krajinách a najmä na presadenie liberalizácie vo verejných službách. Pani komisárka, očakávam od vás pevný záväzok, že verejné služby zostanú vo všetkých regiónoch mimo rámca rokovania. Vieme, že straty z príjmov z cla spôsobia zníženie rozpočtov našich partnerov. Zníženie príjmov ako prvé pociťia oblasti školstva, zdravotníctva alebo výskumu. Preto je pre vlády krajín AKT v tejto súvislosti neprijateľné, aby stratili kontrolu nad verejnými službami, a vyzývam pani komisárku, aby nás o tom ubezpečila.

Štvrtým bodom, a to sa tu už spomínalo, je nutnosť zaručiť potravinovú bezpečnosť. S tým súvisí nielen zavedenie primeraných ochranných opatrení, ale aj podpora vývozu v partnerských krajinách s cieľom udržať ich konkurencieschopnosť na svetových trhoch. Viem, že v regióne Juhoafrického rozvojového spoločenstva sa v tejto oblasti zaznamenal pozitívny vývoj. Je Komisia ochotná navrhnúť podobné opatrenia aj v iných regiónoch?

A napokon, vieme, že posilnenie hospodárstiev štátov AKT si bude vyžadovať obrovskú finančnú podporu Európskej únie v snahe ochrániť novovzniknuté odvetvia priemyslu pred negatívnymi vplyvmi liberalizácie a zlepšiť konkurencieschopnosť hospodárstiev našich partnerov. Žiaľ, napriek opakovaným odporúčaniam našej politickej skupiny je základným zdrojom financovania DHP naďalej Európsky rozvojový fond. Vieme, že v minulosti Komisia neriešila spôsob využitia týchto prostriedkov, a preto musím zdôrazniť, že je veľmi dôležité, aby sa tieto prostriedky využívali rýchlo a v súlade s prioritami našich partnerov.

Na záver chcem, pani komisárka, povedať, že tieto dohody sú vizitkou Európskej únie voči celému svetu, obrazom toho, čo je Európska únia schopná poskytnúť najchudobnejším krajinám sveta.

PREDSEDÁ: PANI ROURE

podpredsedníčka

Glyn Ford, autor. – Vážená pani predsedajúca, chcel by som sa predovšetkým ospravedlniť pani komisárke a mojim kolegom spravodajcom za to, že meškám, prišiel som len pred pár minútami. Cesta mi trvala trochu dlhšie a stihol som prísť na poslednú chvíľu. Dúfam, že nebudem opakovať veľa z toho, čo tu už odznelo, a ak predsa, vopred sa ospravedlňujem.

Budem hovoriť o dvoch témach: ako spravodajca sa vyjadrím k dočasnej Dohode o hospodárskom partnerstve s tichomorskými krajinami a ako tieňový spravodajca v mene Skupiny socialistov k dočasnej Dohode o hospodárskom partnerstve so štátmi východnej a južnej Afriky.

Dnešná rozprava sa nekoná na základe rozhodnutia Európskej komisie alebo Európskej únie o vytvorení nových obchodných vzťahov s africkými, karibskými a tichomorskými krajinami, ale na základe rozhodnutia, ktoré približne pred desiatimi rokmi prijala Svetová obchodná organizácia v dôsledku nespravodlivej diskriminácie, ktorá uprednostňovala niektoré rozvojové krajiny na úkor iných. Niektorí si myslia, by sme mali hovoriť iba o rozvoji – tento názor veľmi podporujem – ale nesmieme zabúdať, že jednou zo základných požiadaviek je dosiahnuť, aby dohody s týmito krajinami boli zlučiteľné s pravidlami WTO. To považujeme za prvoradé.

Okrem zlučiteľnosti s pravidlami WTO, musíme urobiť čokoľvek, čo môžeme, aby sme zlepšili situáciu rôznych regionálnych blokov a pokúsili sa riešiť konkrétne problémy, ktorým musia čeliť. Ak hovoríme o dohode s tichomorskými štátmi, ktorej som spravodajcom, ide o 14 štátov s veľmi malým počtom obyvateľov, plus jeden ďalší štát, ak rátame Východný Timor. Jeden z nich, Nauru, je s počtom obyvateľov, ktorý je miliónkrát menší ako počet obyvateľov Číny, najmenšou krajinou sveta. Aj tie najväčšie krajiny sú však neporovnateľne malé a musíme brať do úvahy, aké požiadavky a nároky na ne kladieme. Malým a stredným podnikom musíme zabezpečiť primerané prechodné obdobia, keďže vieme, že s výnimkou niektorých banských podnikov v štáte Papua-Nová Guinea patria všetky firmy do kategórie malých a stredných podnikov. Musíme urobiť všetko pre rozvoj regionálneho obchodu a musíme brať do úvahy najmä osobitné vzťahy tichomorských krajín s Austráliou a Novým Zélandom.

Dočasnú dohodu podpísali iba dve zo 14 krajín. Na poslednom stretnutí krajín AKT v Port Moresby som sa presvedčil, že záujem podpísať konečnú dohodu majú aj ďalšie tichomorské krajiny za predpokladu, že dohoda bude spĺňať ich požiadavky. Preto dočasnú dohodu podporujem. To nám odkazujú vlády krajín Papua-Nová Guinea a Fidži. Určite nie sú celkom spokojné – existujú otázky, ktoré by chceli znovu prerokovať – ale vidia výsledky: podpis a schválenie dočasnej dohody, po ktorej bude nasledovať konečná, výhodnejšia dohoda a tá umožní účasť viacerých tichomorských krajín.

Musíme sa zamerať aj na mnohé konkrétne problémy, ktoré sa týkajú najmä Papuy-Novej Guiney a Fidži a iných tichomorských štátov, ale môžu súvisieť aj s niektorými ďalšími dohodami. Musíme sa venovať rokovaniam o právach duševného vlastníctva, ktoré zahŕňajú nielen výroby západných technológií, ale aj tradičné znalosti, musíme zabezpečiť transparentnosť vládneho obstarávania, ktoré bude otvorené európskym zmluvám navrhnutým v súlade s potrebami tichomorských krajín a národov. Ďalej je potrebné, najmä v prípade Tichomoria, zamerať sa na pracovné víza a zabezpečiť ich platnosť pre občanov ostrovných štátov Tichomoria v Európskej únii na obdobie minimálne 24 mesiacov a poskytnúť týmto ľuďom prácu – možno nie na tých najvyšších pozíciách, ale napríklad v oblasti opatrovníctva alebo v podobných povolaniach.

Pokiaľ ide o východnú a južnú Afriku, je možné povedať, že mnohé z týchto bodov platia? Chcel by som poďakovať najmä pánovi Casparymu za spoluprácu na tejto dohode a pánovi Audymu za spoluprácu na dohode s tichomorskými krajinami.

Pokiaľ ide o štáty východnej a južnej Afriky (ESA), musíme sa zamerať najmä na dobrú správu vecí verejných. To sa týka aj Zimbabwe. V prípade dočasnej dohody nevidím problém, ale myslím si, že pri konečnej dohode by mal Parlament problém ju schváliť, ak nebudeme mať v prípade Zimbabwe jasný strategický plán, ktorý nás uistí, že v Zimbabwe bol nastolený riadny demokratický režim, a ktorý nájde spôsob, ako prekonať súčasné problémy.

Posledná vec, ktorú chcem, odhliadnuc od schválenia správy pána Casparyho a niekoľkých predložených pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov v súvislosti s krajinami ESA, spomenúť, je situácia na Čagorských ostrovoch. K tejto téme sa chcem vyjadriť, pretože som predložil pozmeňujúci a doplňujúci návrh, ktorý bol schválený. Tieto typy dohôd zvyčajne konzultujeme so susednými štátmi a úzermi. Čagorské ostrovy sa nachádzajú uprostred regiónu Seychely – Maurícius – Madagaskar. Na Seychelách žijú utečenci, s ktorými budeme, dúfam, do prijatia konečnej dohody hovoriť o tom, ako by právo na návrat ovplyvnilo ich život a ich územie.

Jan Kohout, úradujúci predseda Rady. – (CS) Vážená pani predsedajúca, vážena pani komisárka, dámy a páni, na úvod by som chcel predovšetkým poďakovať Parlamentu za to, že mi v tomto kľúčovom okamihu umožnil na svojom zasadnutí vyjadriť sa k tejto dôležitej otázke, ktorou dohody o hospodárskom partnerstve nepochybne sú.

Rovnako by som chcel oceniť veľmi pozitívnu úlohu, ktorú Parlament v priebehu týchto rokovaní zohrával pri politických rozpravách. Svoje uznanie by som chcel vysloviť najmä Výboru pre medzinárodný obchod a Výboru pre rozvoj za ich neúnavnú prácu a poďakovať im za ich neustály záujem o rokovania.

Dohody o hospodárskom partnerstve predstavovali pre ministrov pre rozvoj pri ich zasadnutiach v rámci Rady pre všeobecné záležitosti a vonkajšie vzťahy vždy vysokú prioritu. V posledných rokoch obsahovalo takmer každé zasadnutie diskusiu s Komisiou o vykonávaní mandátu Rady v súvislosti s DHP, ktoré často viedli k prijatiu záverov. Keď české predsedníctvo v januári prezentovalo pred týmto Parlamentom svoj program, konštatovali sme, že sa nachádzame v kľúčovom období, a zaviazali sme sa vynaložiť maximálne úsilie na zabezpečenie ďalšieho pokroku. Pri tejto príležitosti sme odpovedali na množstvo rôznych otázok a venovali sme značné úsilie mnohým témam. Spoluprácu a konštruktívnu diskusiu medzi inštitúciami považujeme za najlepší spôsob na vytvorenie a rozvinutie správnej politiky.

Rozvinuté i rozvojové krajiny čelia nebývalej finančnej a hospodárskej kríze, ktorá zasiahla celý svet. Na otázku, aký má táto kríza vplyv na ich hospodárstva, vám rozvojové krajiny odpovedia, že kríza sa prejavila poklesom obchodu, čo vedie k nižšiemu hospodárskemu rastu, obmedzovaniu výroby a vyššej miere nezamestnanosti. Pokles obchodných výmen a strata vývozných trhov, ktoré boli získané dlhoročným úsilím, sú pre hospodárstva rozvojových krajín a pre životné podmienky a blahobyt ich obyvateľov veľmi bolestivé.

Za týchto okolností musíme využiť každú príležitosť na to, aby sme v rámci našej reakcie na svetovú hospodársku krízu urobili z obchodu hnaciu silu udržateľného rozvoja. A na to slúžia DHP. Postupnou regionálnou integráciou poskytujú príležitosť pre regionálny obchod a rozšírenie bezcolného a bezkvótového prístupu na náš rozsiahly trh a umožňujú zvýšiť objem obchodu s EÚ. DHP fungujú spôsobom, ktorý je v súlade s pravidlami WTO. Táto skutočnosť predstavuje dôležité právne hľadisko, ktorým sa DHP líšia od predchádzajúcich obchodných preferencií stanovených dohovorom v Cotonou, ktoré negatívne ovplyvnili obchod medzi krajinami AKT a EÚ a spôsobili značnú neistotu.

Neistota je opak dôvery. Neistota od investícií odrádza, zatiaľ čo dôvera ich priťahuje. Všetci vieme, že od začiatku súčasnej krízy došlo v rozvojových krajinách k dramatickému poklesu investícií. V dnešnom neistom

svete môžu DHP poskytnúť určitú mieru právnej istoty a dôvery, ktorá pomôže hospodárskej obnove. Tieto dohody nie sú všeliekom, predstavujú však pozitívny nástroj, ktorý je možné kombinovať s ďalšími nástrojmi.

V posledných mesiacoch bol zverejnený rad závažných správ naznačujúcich, ako hospodárska kríza môže v mnohých regiónoch zabrzdiť pokrok pri dosahovaní rozvojových cieľov tisícročia. Táto skutočnosť by nás mala veľmi znepokojovať. DHP využívajú všetku flexibilitu, ktorú pravidlá WTO umožňujú, s cieľom zabezpečiť, aby napomáhali rozvoju. Naším partnerom v krajinách AKT zabezpečujú okamžité a asymetrické otvorenie trhov s dlhými prechodnými obdobiami, výnimkami a pravidelným monitorovaním a rovnako ustanovujú záväzky k politickým reformám. EÚ sa súčasne zaviazala, že nenechá svojich partnerov čeliť týmto problémom osamotene. Pri vykonávaní týchto dohôd poskytneme aj špecificky prispôbenú finančnú podporu.

Som rád, že v poslednej dobe došlo tak zo strany EÚ, ako aj zo strany krajín AKT k oživeniu záujmu o intenzívnejší dialóg v oblasti DHP. Pri tejto príležitosti by som chcel poďakovať pani komisárke Ashtonovej za jej úsilie a za to, aký význam prikladá tomu, aby sme počúvali názory našich partnerov z krajín AKT. Po tom, ako v októbri minulého roku predstavila svoj prístup k DHP tomuto Parlamentu a v novembri Rade, kontakty s našimi politickými partnermi v rôznych regiónoch AKT sa posilnili. Pri rokovaní s rôznymi regiónmi sa v súčasnosti dosahuje výrazný pokrok. Každý z týchto regiónov sa vyznačuje charakteristickými črtami a postupuje vlastným tempom. Na základe všetkých týchto rokovaní by sme mali v najbližších mesiacoch získať jasnejšiu predstavu.

Verím, že Európsky parlament DHP so štátmi združenia Cariforum a dočasnú DHP s Pobrežím Slonoviny podporí. Všetkým krajinám AKT tak pošleme povzbudzujúci signál. Bude to pre ne dôkaz, že trpezlivosť pri rokovaní prináša výsledky, ktoré sú prijateľné a prospešné pre obidve strany. Tiež sa tým ukáže, že partnerstvo AKT-EÚ je schopné reagovať na nové problémy či už právneho, hospodárskeho alebo politického charakteru. V tomto nepokojnom období predstavuje každá nová medzinárodná dohoda silnejšie partnerstvo a novú nádej do budúcnosti. Podpísanie dohôd by bolo cenným politickým posolstvom, ktorým by bolo možné prispieť k nadchádzajúcemu stretnutiu dvoch spoločných orgánov AKT-EÚ: Spoločného parlamentného zhromaždenia, ktoré sa bude konať začiatkom apríla v Prahe a Spoločnej rady ministrov, ktorá bude koncom mája v Bruseli.

EÚ musí svojich partnerov naďalej podporovať, a to nielen región Cariforum, ktorý ukázal cestu ostatným a podpísal prvú komplexnú DHP, ale aj tie krajiny a regióny, ktoré podnikli prvé kroky a ktoré treba povzbudiť, aby pokračovali ďalej. Medzi ne patrí Pobrežie Slonoviny, ktorého dočasná DHP tiež čaká na súhlas tohto Parlamentu. Ďalšie DHP sa pripravujú. Komisia usilovne pracuje na vytváraní takých podmienok pre partnerské krajiny, ktoré im umožnia stretnúť sa a vytýčiť cestu smerom ku komplexným regionálnym dohodám. Rada vždy Komisii a partnerom zdôrazňovala, že tieto dohody sú nástrojom rozvoja a že plné využitie výhod pre rozvoj umožnia iba komplexné regionálne dohody.

Celkový politický a hospodársky kontext, v ktorom bol Parlament vyzvaný na schválenie DHP s krajinami združenia Cariforum a dočasnej DHP s Pobrežím Slonoviny je síce dôležitý, Parlament však požiadal Radu a Komisiu o niekoľko konkrétnych vysvetlení. Tento krok je nevyhnutnou a legitímnou súčasťou procesu a pokúsím sa podať čo najúplnejšiu odpoveď na otázky, ktoré patria do mojej právomoci. Som si vedomý, že boli predložené aj ďalšie otázky, na ktoré je pripravená reagovať pani komisárka Ashtonová. Najskôr by som sa rád venoval niektorým témam, ktoré sa spomínali.

Jedna z predložených otázok sa týka toho, či, kedy a do akej miery sa vykoná preskúmanie DHP so štátmi združenia Cariforum. Obavy v súvislosti s touto otázkou plne vníma aj Rada a skupina AKT. Môžem potvrdiť, že komplexné preskúmanie DHP sa uskutoční najneskôr do piatich rokov od dátumu ich podpisu, ku ktorému došlo v októbri minulého roku. Toto preskúmanie samozrejme dopĺňa priebežné monitorovanie plnenia tejto dohody v zmysle článku 5. V súlade s dohodou je toto preskúmanie povinné a je jednou z úloh spoločných orgánov vrátane parlamentných a poradných výborov. V rámci preskúmania sa vykoná analýza vplyvov tejto dohody vrátane nákladov a dôsledkov jej vykonávania. Pri akýchkoľvek zmenách DHP alebo úpravách jej uplatňovania je zaručené zapojenie parlamentov, a to buď v súlade so zákonmi signatárov DHP, alebo v rámci parlamentných výborov zriadených na základe DHP.

Druhou otázkou, o ktorú sa Parlament zaujíma, sú sprievodné finančné opatrenia požadované regiónmi AKT, a najmä naše záväzky na podporu obchodu. Ako iste viete, v októbri 2007 sa Európske spoločenstvo a jeho členské štáty v rámci stratégie EÚ pre pomoc v oblasti obchodu zaviazali zvýšiť do roku 2010 pomoc v oblasti obchodu na 1 miliardu EUR. Takmer 50 % tejto zvýšenej sumy bude k dispozícii pre potreby, ktorých poradie bude podľa priorit stanovených samotnými krajinami AKT a ktoré budú okrem iného

zahrňovať potreby vyplývajúce z realizácie DHP. Všetky záväzky členských štátov na podporu obchodu dopĺňajú pomoc z Európskeho rozvojového fondu a všetky naše záväzky sú pevné.

Po tretie by som chcel Parlament znovu uistiť v súvislosti s dôležitým aspektom prístupu k liekom. V tomto prípade môžem veľmi jasne prehlásiť, že žiadny z článkov tejto dohody nemôže oslabiť schopnosť štátov združenia Cariforum podporovať prístup k liekom. Nemôžeme tu urobiť podrobnú právnu analýzu, ale z politického hľadiska vás znovu ubezpečujem, že tieto dohody nemajú v úmysle nič podobné.

Vzhľadom na pokročilý integračný proces v štátoch združenia Cariforum bolo prirodzené, že ste upozornili na otázku zlučiteľnosti týchto dohôd s inými regionálnymi programami, ako sú jednotný trh a hospodársky priestor CARICOM. Okrem podpory rozvoja a uľahčenia postupnej integrácie krajín AKT do svetového hospodárstva je hlavným cieľom DHP práve podpora regionálnej integrácie.

Článok 4 DHP jasne stanovuje, že pri ich uplatňovaní sa bude náležitým spôsobom prihliadať na integračné procesy v štátoch združenia Cariforum, vrátane jednotného trhu a hospodárskeho priestoru CARICOM. Osobitná pozornosť sa bude venovať posilneniu regionálnych integračných programov a zabezpečeniu ich udržateľnej budúcnosti. Už počas rokovaní štáty združenia Cariforum zabezpečili, aby všetky záväzky vyplývajúce z DHP boli plne zlučiteľné s regionálnymi záväzkami prijatými karibskými štátmi v rámci ich príslušných regionálnych integračných programov.

Zlučiteľnosť DHP s regionálnymi integračnými procesmi je však dôležitá aj pre všetky ostatné regióny, ktoré v súčasnosti rokujú o komplexných DHP. Ako príklad môžeme uviesť komplexnú DHP určenú pre hospodárstva západnej Afriky. Komplexná regionálna DHP by posilnila regionálnu integráciu, zvýšila konkurencieschopnosť a prispela k rozvoju regiónu. K zvýšeniu úsilia o regionálnu integráciu prispel aj samotný proces rokovania, pretože vytvorenie spoločného vonkajšieho sadzovníka Hospodárskeho spoločenstva štátov západnej Afriky sa považuje za nevyhnutnú podmienku ukončenia rokovaní o DHP. S náležitým prihliadnutím na ich špecifické potreby a integračné procesy môžeme to isté povedať aj o ostatných regiónoch.

Regionálna integrácia sa nepochybne posilní, keď všetky regióny podpíšu komplexné dohody prispôbené ich špecifickým požiadavkám. Parlament opakovane vyzval na pružnejší prístup pri prechode od dočasných ku komplexným dohodám. V tejto súvislosti môžem len potvrdiť, že Rada má rovnaký názor a zdôrazňuje nutnosť pružného prístupu. Vzhľadom na to, že pri rokovaní zostávali nevyriešené niektoré problematické otázky, sme v máji minulého roku vyzvali Komisiu, aby využila všetku pružnosť a asymetriu zlučiteľnú s pravidlami WTO s cieľom zohľadniť rôzne potreby a rôznu úroveň rozvoja krajín a regiónov AKT. Okrem toho sme podnikli aj ďalšie kroky. Rada vyhlásila, že krajiny a regióny AKT, ktoré si to želajú, by v prípade potreby mohli pri rokovaní o DHP vychádzať z ustanovení dohodnutých inými krajinami alebo regiónmi.

Je jasné, že medzi jednotlivými DHP, najmä v afrických krajinách, je potrebné zachovávať súdržnosť. Každý región však má svoje špecifiká, ktoré musíme zohľadniť. DHP uzatvorená so štátmi združenia Cariforum slúži ako príklad, nie však ako šablóna.

Dúfam, že moje poznámky k týmto konkrétnym bodom ich pomohli objasniť a poskytlí uistenie v súvislosti s niektorými otázkami, ktoré boli predložené v Parlamente. Som si istý, že pani komisárka, ktorá spolu so svojimi spolupracovníkmi o týchto otázkach rokovala priamo s politickými predstaviteľmi štátov združenia Cariforum a ďalších regiónov AKT, sa bude chcieť niektorým bodom venovať podrobnejšie.

V tejto chvíli, v marci 2009, kedy zažívame najhoršie hospodárske otrasy za poslednú generáciu, by som však rád zdôraznil, aké je dôležité, aby sme všetci spoločne ocenili úspešné výsledky v politickej oblasti. V čase, kedy dochádza k útlmu obchodu a v tejto oblasti sa prijíma stále viac protekcionistických opatrení, v čase, kedy hrozí, že v niektorých regiónoch bude zmarený pokrok dosiahnutý pri plnení rozvojových cieľov tisícročia, je súhlas Európskeho parlamentu s DHP so štátmi združenia Cariforum a dočasnou DHP s Pobrežím Slonoviny pozitívnym signálom na podporu regionálnej integrácie a na podporu obchodu, ktorý pomáha rozvoju. Na súčasnú krízu musíme reagovať nadväzovaním nových partnerstiev, nie ich obmedzovaním. Potvrdenie DHP so štátmi združenia Cariforum zo strany Európskeho parlamentu tiež prinesie nádej a povzbudenie ďalším regiónom, ktorých rokovania sú v pokročilom štádiu a ktoré tiež potrebujú pocit dôvery a silné partnerstvo, ktoré im tieto dohody môžu poskytnúť.

Catherine Ashton, členka Komisie. – Vážená pani predsedajúca, som veľmi rada, že sa v parlamentnom pléne zaoberáme problematikou, ktorá má, ako povedal pán David Martin, zásadný význam pre vzťahy Európskej únie s africkými, karibskými a tichomorskými (AKT) národmi.

V úvode by som chcela vyjasniť jednu vec: pokiaľ ide o rokovania o dohodách s krajinami AKT, nemám absolútne žiadny záujem o nič, čo by mohlo týmto krajinám priniesť ešte väčšiu chudobu. Viem, že to považujeme za samozrejmosť, ale moje skúsenosti potvrdzujú, že túto skutočnosť by som mala definitívne uviesť na pravú mieru a neviem, či to všeobecne chápeme. Dúfam, že vážení poslanci budú neskôr hlasovať na základe dnešnej diskusie a argumentov, ktoré tu odzneli, a nie na základe nejakých predpojatých názorov.

Verím, že dnešné plenárne zasadnutie je v oblasti dohôd o hospodárskom partnerstve (DHP) dôležitým krokom vpred. Pred nami je hlasovanie o schválení úplnej DHP s karibskými štátmi a dočasnej DHP s Pobrežím Slonoviny. Predložili ste minimálne osem súborov návrhov uznesení a otázok na ústne zodpovedanie, čo podľa môjho názoru svedčí o tom, že Parlament sa o problematiku a stanoviská k DHP veľmi zaujíma. Chcela by som oceniť a zdôrazniť obrovské úsilie Výboru pre medzinárodný obchod a Výboru pre rozvoj, ktoré preukázali v tejto rozprave o DHP.

Dlhé mesiace som pozorne počúvala všetky názory a mojím cieľom je vyriešiť problematiku DHP a vyvrátiť mýty, ktoré ich sprevádzajú, aby každý poslanec, keď príde čas, mohol zodpovedne hlasovať. Som presvedčená, že máme pred sebou dobré dohody, ktoré podporia hospodársky rozvoj a integráciu v krajinách AKT a poskytnú im stabilitu v časoch hospodárskych turbulencií. Tieto partnerské dohody sú založené na spoločnom ciele rozvoja, kde obchod slúži tomuto cieľu, nie naopak. Predovšetkým tieto dohody poskytujú krajinám AKT príležitosť vytrhnúť svojich občanov z chudoby vlastnou dôstojnou prácou a vlastným nadaním.

Objavuje sa názor, že Európska únia chce prostredníctvom DHP skoncovať s minulosťou a že sa jednostranne snaží nanovo definovať partnerstvo medzi EÚ a krajinami AKT. Je, samozrejme, pravda, že tieto DHP sú iné ako dohovory z Lomé a z Cotonou, ktoré riešili vzťahy Únie s krajinami AKT 30 rokov, ale jednostranné preferencie, ktoré sú pre tieto dohovory charakteristické, sa na výzvu Svetovej obchodnej organizácie otvorili aj v ďalších rozvojových krajinách. Riešili sme dilemu, ako zabezpečiť rozvojové požiadavky krajín AKT a zároveň rešpektovať medzinárodné pravidlá a, dodala by som, aj morálne záväzky.

Odpoveď prináša dva aspekty: v prípade najmenej rozvinutých krajín je to iniciatíva „všetko okrem zbraní“ a pri rozvojových krajinách AKT dohody o hospodárskom partnerstve. Spoločná téma, ktorá pretrváva od čias prvého dohovoru z Lomé, je obchod. Ten bol vo vzťahoch medzi EÚ a krajinami AKT vždy rozhodujúcim faktorom. Od začiatku platnosti dohovoru z Lomé sa na komodity a suroviny vzťahovali jednostranné obchodné preferencie, no teraz, v 21. storočí, sa nahradili diverzifikovanejším obchodom v oblasti výrobkov, služieb a návrhov.

DHP ponúkajú krajinám AKT ten najlepší prístup na trhy EÚ a naďalej pokračujú v plnení nášho záväzku poskytovať príležitosti na hospodársky rozvoj. Regionálna integrácia v rámci trhov a medzi trhmi krajín AKT je tiež kľúčovým cieľom tohto procesu a problematikou, ktorá podľa očakávania vyvolala veľký záujem v otázkach na ústne zodpovedanie. Ako sme sa v Európskej únii naučili, pre svetové hospodárstvo je čoraz dôležitejším aspektom veľkosť. Zjednodušením obchodných pravidiel a nahradením zložitého labyrintu bilaterálnych dohôd niekoľkými medziregionálnymi obchodnými vzťahmi môžu krajiny AKT vytvoriť väčšie regionálne trhy, ktoré pritiahnu investície. Tie sú potrebné na vytváranie pracovných príležitostí a rast rozvojových trhov.

Dohody sú samozrejme dvojfázovým procesom: dočasné dohody zabezpečia, že nebudeme musieť riešiť problémy vo vzťahu s WTO a že sa vytvorí dostatočný priestor pre druhú fázu procesu, rokovanie o úplných DHP. Termín dočasných DHP, ktorý bol stanovený na december 2007, priniesol narastajúce obavy krajín AKT, ale chcem Parlament ubezpečiť, že tieto dočasné dohody sú iba prechodným riešením v snahe zabezpečiť lepší prístup krajín AKT na trhy Európskej únie.

Túto záležitosť som prevzala už v pokročilom štádiu rokovaní. Odvtedy som sa stretla s mnohými ministrami a predstaviteľmi krajín AKT a s ďalšími stranami zainteresovanými v procese DHP. Pozorne som si ich vypočula. Jedno je isté: všetci považujú rozvoj krajín AKT za prioritu DHP. Môžeme povedať, že v DHP sa obchod a rozvoj stretávajú. To znamená, že rozvoj musí byť základom našich obchodných vzťahov založených na čestnom a otvorenom dialógu.

Som presvedčená, že tieto partnerstvá budú úspešné iba vtedy, ak budú postavené na trvalom priateľstve založenom na dôvere a vzájomnom rešpektovaní. Dôležitou skúškou tohto partnerstva je otázka, či máme s našimi partnermi zo štátov AKT rovnakú predstavu o budúcnosti. Južnú Afriku vnímam ako región, ktorý zmenil konflikt o DHP na dialóg, a kde sme sa vyriešili najvážnejšie otázky, ako sú dane, ochrana rozvíjajúceho sa priemyslu a potravinová bezpečnosť. Karibské krajiny vnímam ako región, ktorý si jasne stanovil ambície budovať hospodárstvo založené na inováciách. Západnú Afriku vnímam ako región s rozvíjajúcim sa

regionálnym trhom, čo mnohí považovali za nemožné, a vo východnej Afrike vzniká colná únia, ktorá v čase, keď sme začínali rokovať, neexistovala, a teraz vytvára DHP založenú na vlastných integračných plánoch. Zdá sa mi a mám pocit, že by to mohol byť začiatok úspešného partnerstva.

Z hľadiska dosiahnutia ďalšieho pokroku je moja vízia rokovaní o úplných DHP taká, že každé rokovanie bude zohľadňovať a rešpektovať regionálne špecifiká strán tejto dohody – že to bude pružný proces. To znamená, že sa zameriame na obsah – pretože DHP musí pracovať v prospech signatárov – ale aj na tempo rokovaní. To znamená, že DHP by nemali byť statické, ale dynamické a mali by vedieť reagovať na ďalšie udalosti a zohľadňovať rozdielne regionálne záujmy a potreby. Komisia bude naďalej transparentným spôsobom informovať Európsky parlament a bude ho zapájať do tohto procesu.

Musíme konať ambiciózne, ale nesmieme viesť vynútený dialóg, ktorý spôsobil, že témy ako vládne obstarávanie zostali mimo rámca niektorých rokovaní a o singapurských otázkach sa bude hovoriť iba v prípade, ak si to budú dané krajiny želať. Budeme sa venovať aj podpore vytvorenia regionálnych a vnútroštátnych nariadení ako predpokladu pre ďalšie rokovania a „pomoc pre obchod“ a technická podpora budú v tejto oblasti absolútne nevyhnutné. Môžem zaručiť, že oblasť verejných služieb sa nebude otvárať a nebudeme vyvíjať tlak na privatizáciu. Zohľadníme legitímne právo krajín AKT regulovať vlastné trhy a v žiadnom prípade nebudeme obmedzovať prístup k základným liekom alebo zber semien. V podstate by sme práva a možnosti krajín AKT v týchto oblastiach radšej posilnili ako obmedzovali.

Na všetky spomínané skutočnosti sa vzťahuje náš záväzok, že krajiny AKT môžu využiť ustanovenia ďalších DHP, aby každý región mohol napredovať s vedomím, že nebude znevýhodnený. Pobrežie Slonoviny môže teda priamo žiadať a získať všetko, čo s ním súvisí a čo je súčasťou rokovaní a diskusií so štátmi SADC alebo ďalšími krajinami. Toto je kľúčový aspekt pružnosti, o ktorý ste ma žiadali a ktorý umožní DHP nahradiť všetky obchodné režimy krajín AKT jedným režimom, ktorý bude v súlade s regionálnymi riešeniami regionálnych potrieb bez narušenia solidarity krajín AKT.

Súčasná kríza ukázala, že potrebujeme skôr dynamické ako statické DHP. Rokovania o DHP začínali v čase nebývalého rozmachu obchodu s investíciami, tovarom a službami a v čase prudkého rastu cien komodít. Sotva by si niekto pomyslel, že o niekoľko rokov sa svetové hospodárstvo dostane do recesie sprevádzanej prudkým poklesom cien, nestálosťou výmenných kurzov a trhu a nedostatkom úverov, ktorý tlmí financovanie obchodu potrebné pre vývozcov i dovozcov.

Nepotrebujeme fixnú dohodu, ktorá sa stane zbytočnou ešte skôr, ako na nej uschne atrament. Potrebujeme dohodu, ktorá vybuduje vzťah, kde inštitúcie a monitorovanie pomôžu identifikovať a riešiť problémy hneď, ako sa objavia.

Odpoveď na konkrétnu otázku pani Eriky Mannovej v súvislosti s banánmi nájdete v dočasnej DHP – na banány sa vzťahuje bezcolný a bezkvótový prístup.

Keďže sa začali objavovať problémy, musíme vytvoriť ochranné opatrenia a doložky, ktoré umožnia krajinám AKT vyrovnať sa s náporom dovozu, tlakom na ceny potravín a fiškálnou krízou: doložky rendezvous pre konkrétne oblasti, bežné doložky o revízii a parlamentný dohľad a monitorovanie, ako to bolo v prípade DHP s karibskými štátmi.

Aby som sa vrátila na začiatok, Parlament má dnes historickú príležitosť schváliť prvé dohody novej generácie dohôd, ktoré vytvárajú osobitný vzťah s krajinami AKT, dohody založené nie na paternalizme, ale na skutočnom partnerstve, dohody, ktoré robia z obchodu hnací motor rozvoja, podporujú a nabádajú k regionálnej integrácii, ktorá pomôže krajinám AKT prosperovať v globalizovanom svete, dohody, ktoré majú pružný obsah, rešpektujú tradície a sú novým prejavom dlhodobého obchodného vzťahu založeného na rešpektovaní suverénnych štátov. Stručne povedané, tieto dohody majú budúcnosť, a preto dúfam, že ich poslanci schvália.

PREDSEDÁ: PÁN SIWIEC

podpredseda

Robert Sturdy, autor. – Vážený pán predsedajúci, ospravedlňujem sa za neskorý príchod a ďakujem za možnosť vrátiť sa späť k programu. Pani komisárka Ashtonová, v podstate ste povedali skoro všetko, čo som chcel povedať ja, takže tomuto Parlamentu už len zopakujem jednu či dve veci.

Dočasná dohoda je dohoda zameraná na tovar, ktorej cieľom je predísť narušeniu obchodu krajín AKT a podpora postupnej integrácie. Dáva krajinám AKT možnosť obchodovať vlastným spôsobom, aby sa

vymanili z biedy, a myslím si, že uznanie týchto dohôd zahŕňa množstvo sporných otázok: služby, doložka najvyšších výhod a pravidlá označovania pôvodu, ktoré som postrehol pri mnohých príležitostiach. Budete ich musieť opraviť. Ospravedlňujem sa, ak ste to už povedali predtým.

Postup súhlasu pre krajiny združenia CARIFORUM a Pobrežie Slonoviny je dôležitý, aby sme využili potenciál týchto reforiem. Schválenie týchto podpísaných dohôd umožní pokroky v oblasti formálnych postupov rokovania. Poskytne mieru zákonnosti, ktorá je nevyhnutná na ochranu trhov krajín AKT a na zaistenie stabilnejšieho prostredia. Čo sa týka uznesení o krajinách združenia CARIFORUM, jedinej úplnej dohody o hospodárskom partnerstve (DHP), žiadam poslancov, aby podporili pôvodný text Výboru pre medzinárodný obchod. Poskytuje vyváženejší obchod a rozvojový prístup a zameriava sa na podporu mnohých kompromisov, ktoré navrhuje pán spravodajca. Domnievam sa, že tieto uznesenia zdôrazňujú nielen príležitosti, ale aj úlohy rokujúcich strán v kľúčovom kroku na zabezpečenie parlamentného dohľadu a schválenie vzťahov s krajinami AKT.

Pani komisárka, na začiatku ste povedali, že obchod je veľmi dôležitý, a ja s vami plne súhlasím. Tiež sme povedali, že sme v obzvlášť ťažkej finančnej situácii. Verím, že túto otázku beriete nesmierne vážne a že na nej veľmi usilovne pracujete. Blahoželám vám k tomu, ako to zvládáte, takže, ako sa hovorí, veľa zdaru.

Nachádzame sa v ťažkej situácii a obchod bude jediná možnosť, a to nielen pre tieto krajiny, ale aj pre zvyšok sveta. Je veľmi dôležitý. Ďakujem za nový smer cesty, na ktorú ste sa dali v jej polovici a vo veľmi ťažkom období. Blahoželám vám a želim veľa šťastia.

Jürgen Schröder, spravodajca Výboru pre rozvoj požiadaneho o stanovisko. – (DE) Vážený pán predsedajúci, vážená pani komisárka, vážené dámy a páni, aj ja by som vám chcel poďakovať, pani komisárka Ashtonová, za vaše slová, ktoré by sme si mali určite nadiť zapamätať.

Pred pár týždňami som navštívil nedávny regionálny samit krajín AKT v Guyane. Medzi mojimi kolegami zo štátov Karibiku prevažoval názor, že nastal čas, aby sme sa pozreli do budúcnosti, prestali plakať nad rozliatym mliekom a aby sme cieľavedome uplatňovali dohody o hospodárskom partnerstve.

Na zabezpečenie úspešnej implementácie týchto dohôd je potrebné, aby parlamenty dohliadali na tento proces prostredníctvom parlamentnej kontroly. Dohody o hospodárskom partnerstve budú fungovať ako hnacia sila rozvoja len vtedy, keď parlamenty budú schopné overiť, či nový systém nariadení môže dosiahnuť to, na čo bol zriadený. Zaisťovať, že finančná pomoc sa dostane do oblastí, ktoré ju potrebujú, môžeme len vtedy, keď parlamenty túto kontrolnú funkciu na seba prevezmú. Týka sa to tak národných parlamentov Karibiku, ako aj Európskeho parlamentu.

Vo všetkých uzneseniach o dohodách o hospodárskom partnerstve, ktoré tu máme, sa nachádzajú odseky týkajúce sa otázky parlamentnej kontroly. Tieto údaje však nie sú jednotné. Text v uznesení o štátoch SADC DHP predstavuje dobrý kompromis. Zaisťuje, že Výbor pre medzinárodný obchod a Výbor pre rozvoj Európskeho parlamentu, ako aj Spoločný parlamentný výbor AKT – EÚ sa na tomto procese zúčastňujú. Tento kompromis považujem za úspech a spolu so svojim kolegom, pánom Sturdym, sme predložili množstvo pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov, ktorých cieľom je tieto odseky vo všetkých uzneseniach o dohodách o hospodárskom partnerstve (DHP) zjednotiť. Veľmi by ma potešila vaša podpora tejto iniciatívy.

Johan Van Hecke, spravodajca stanoviska Výboru pre rozvoj. – Vážený pán predsedajúci, ako spravodajca stanoviska Výboru pre rozvoj o dočasnej Dohode o hospodárskom partnerstve s Pobrežím Slonoviny by som rád poďakoval našej kolegyni, pani Erike Mannovej, za zohľadnenie niektorých otázok, ktoré sa predniesli v tomto výbore, ako boli naliehavá potreba demokraticky zvolenej vlády na Pobreží Slonoviny a nevyhnutnosť získať potrebný podiel z obchodnej pomoci EÚ.

Celkovo som veľmi rád, že Výbor pre medzinárodný obchod aj Výbor pre rozvoj dosiahli kompromis o kontrolnom orgáne, ktorý by umožnil Spoločnému parlamentnému zhromaždeniu (SPZ) mať postavenie na prvom mieste, ktoré si zaslúži.

Je dôležité, aby sme si zapamätali, že táto DHP je dočasná dohoda, čo znamená, že je len dočasným riešením.

Aby malo uvoľnenie trhu značný pozitívny vplyv na celý región, je nevyhnutné, aby ECOWAS podpísalo úplnú DHP.

V tejto súvislosti Výbor pre rozvoj navrhuje, aby Parlament dal svoj súhlas pod podmienkou, že Pobrežie Slonoviny túto dočasnú DHP ratifikuje.

Alain Hutchinson, *v mene skupiny PSE*. – (FR) Vážený pán predsedajúci, vážený pán úradujúci predseda Rady, vážená pani komisárka, dámy a páni, mal som pripravené poznámky, ale odložím ich nabok a budem hovoriť bez nich, ak dovoľíte, keďže veľa vecí sa už povedalo a nechcem opakovať vyjadrenia mojich kolegov poslancov.

Čaká nás dôležité hlasovanie, nesmierne dôležité, takmer historické, pretože tento týždeň budeme v Parlamente hlasovať o prvých dohodách o hospodárskom partnerstve. Hovorili sme o tom niekoľko rokov a tieto rokovania boli predmetom mnohých, veľmi často živých rozpráv, počas ktorých sa nie vždy dosiahla dohoda alebo konsenzus.

Dnes môžeme byť, samozrejme, spokojní s tým, ako sa situácia vyvinula. Správy, ktoré ste predložili, ako aj správy, ktoré predložilo predsedníctvo, ukazujú, že v tejto otázke sme dosiahli veľmi pozitívny pokrok, a musím povedať, že najmä od vášho príchodu, pani komisárka.

Žiaľ, niektorí z nás majú v súvislosti s týmito dohodami o hospodárskom partnerstve stále nejaké problémy, otázky a obavy, čo vo mne vyvoláva určité pochybnosti.

Po prvé, musíme pochopiť, že dnes máme len jednu úplnú dohodu o hospodárskom partnerstve. Ostatné sú ešte na úrovni dočasných dohôd, pretože hlavnou snahou je regionálna integrácia. Je tu len jedna dohoda, ktorá spĺňa toto kritérium, a dokonca jedna z najdôležitejších krajín Karibiku, Haiti, nepodpísala dohodu, čo nepochybne o mnohom vypovedá.

Po druhé, ako ste zdôraznili, v oblasti obchodovania máme historické väzby. Sever a juh obchodujú dlho, ale pozrime sa ako. Rabujeme všetko, čo tam je, a berieme všetko bohatstvo. Samozrejme, predávame koltan, ktorý naše spoločnosti vyťažili v Kivu a ktorý predávajú na severe, ale pozrime sa na katastrofálne následky pre ľudí žijúcich na juhu a na, mierne povedané, nerovné rozdeľovanie, ktoré tam vidíme.

Okrem toho zavádzate rozvojovú politiku, ktorú sme 40 rokov používali a hovoríte, že my Európania sme najväčší svetový sponzor, ale táto politika teraz zlyháva a musíme ju prehodnotiť. Väčšina najchudobnejších štátov sveta sa má zle, tak zle ako pred 40 rokmi, ak nie horšie. To je príčina našich obáv a otázok. Aké máme v súvislosti s tým záruky? Nebudem opakovať slová pána Arifa, ale pripájam sa k tomu, čo povedal, že by sme od vás chceli vyhlásenie v mene Komisie o otázkach, ktoré jasne predniesol. Na záver by som chcel hovoriť o národných parlamentoch.

Ako poslanci Európskeho parlamentu sme boli požiadaní, aby sme rozhodli o dohodách o hospodárskom partnerstve, dôsledky ktorých, ak budú zle prerokované, budú tragické pre ľudí žijúcich na juhu, ale nie pre nás. Ak dohody o hospodárskom partnerstve zlyhajú, žiadny európsky občan sa nebude mať horšie. Ale na druhej strane by sa niektorí obyvatelia na juhu mohli mať dokonca ešte horšie. Na záver, pani komisárka, chcem už len povedať, že by sme chceli, aby národné parlamenty partnerských krajín mohli vyjadriť svoj názor, keďže v tejto záležitosti zastupujú obyvateľov juhu, nielen nás.

Ignasi Guardans Cambó, *v mene skupiny ALDE*. – (ES) Vážený pán predsedajúci, ako povedali aj ostatní, táto rozprava je nepochybne dôležitá, dokonca sme ju nazvali historickou, medziiným aj preto, že tejto práci sme obetovali veľa času, a preto, že sme k nej dospeli prostredníctvom politického rokovania.

Myslím, že ide o dobrú vec uprostred zmätku, ktorý predchádzal tejto rozprave a čiastočne ju obklopuje stále. Hovorím zmätko so všetkou náležitou úctou k príspevkom zo strany občianskej spoločnosti, MVO a národných parlamentov, ktoré sú tiež zapojené. Je dôležité, aby sme uprostred tejto situácie pochopili, prečo a ako sme sa dostali tam, kde sme dnes.

Musíme pochopiť, že rokovanie o týchto dohodách o pridružení s krajinami AKT nie je politické rozhodnutie na základe vlastnej vôle Európskej únie, keďže mala k dispozícii rôzne možnosti a vybrala si práve túto a nie ostatné. V podstate je to právna požiadavka založená na pravidlách zákonnosti, ktoré stanovila Svetová obchodná organizácia.

Je to nevyhnutnosť vyplývajúca z okolností, ktoré sprevádzali náš predchádzajúci právny rámec týkajúci sa obchodu s krajinami AKT. Taktiež by sme si tu a teraz mali zapamätať, že tí, ktorí odmietli vzťahy Európskej únie s krajinami AKT, boli presne tie rozvojové krajiny, ktoré mali úplne oprávnené požiadavky týkajúce sa prístupu na naše trhy, ale boli nepovšimnuté z jednoduchého dôvodu – neboli bývalými kolóniami súčasných členských štátov EÚ.

Európska únia teda mala a stále do určitej miery má dvojaký meter. Jeden pre svoje bývalé kolónie a druhý pre ostatné štáty s podobnou úrovňou rozvoja, ktorý nepatrí do tohto systému. To sa stalo neudržateľné a tie isté krajiny to prostredníctvom delegácie zdôraznili v rámci Svetovej obchodnej organizácie.

Odhliadnuc od ostatného si musíme uvedomiť, že systém, ktorý sa chystáme nahradiť, najprv Dohovor z Lomé a potom opatrenia založené na Dohode z Cotonou, nijakým spôsobom nedosiahol želané výsledky. Nikto nemôže tvrdiť, že systém podľa Dohody z Cotonou bol úplne vyhovujúci. Ak by bol, čísla predstavujúce objem obchodu EÚ s týmito krajinami by boli oveľa vyššie ako sú teraz. Preto by sme nemali ani tvrdiť, že sa chystáme zmeniť niečo, čo prinášalo výsledky, pretože to tak nie je.

Z týchto dôvodov by sme mali dohody o hospodárskom partnerstve vnímať ako veľkú príležitosť najmä pre tých, ktorí veria, že rozvoj a rast týchto krajín nemôže závisieť len od vonkajšej pomoci. Jasne povedané, hovorím predovšetkým o tých krajinách, ktoré sa týchto dohôd zúčastňujú, ale nepatria medzi najmenej rozvinuté krajiny. V súvislosti s tým myšlienka vlastníctva, prevzatia kontroly nad osudom niekoho a myšlienka nebyť závislý výlučne od vonkajšej pomoci spočíva politicky, a môžem povedať, že aj filozoficky, v týchto dohodách o partnerstve.

V podstate preto moja skupina plne podporuje rokovania Európskej komisie o týchto dohodách a aj skutočnosť, že by mali byť úplné a kompletne, zahŕňajúce nielen tovary, ale aj služby a pravidlá hospodárskej súťaže, a mali by byť schválené ako celok.

Ďalšiu vec, ktorú treba zvážiť, je, samozrejme, ako sa vedú rokovania a riešia špecifické otázky, ktoré tu máme. V súvislosti s tým by som spomenul, čo povedali spravodajcovia o rozličných oblastiach, pretože hovoríme o celkovom prístupe, ale v podstate sa všetky rokovania vedú oddelene.

Niektoré otázky zostali nedoriešené a sú tu obavy. Spomeniem aspoň jeden príklad, situáciu v najvzdialenejších regiónoch, ktoré si zasluhujú osobitnú pozornosť v prípade združenia CARIFORUM. Ako celok, myslím to politicky, však plne podporujeme rokovanie aj potrebu jeho pokračovania, ako aj jeho efektívne monitorovanie Parlamentom.

Jeden z našich doplňujúcich a pozmeňujúcich návrhov, ktorý sme predložili, hovorí, že parlamentné monitorovanie tejto otázky by malo byť jednotné a nie rozdielne v závislosti od konkrétnej krajiny.

Liam Aylward, v mene skupiny UEN. – Vážený pán predsedajúci, vítam túto rozpravu, ktorá znova poskytuje príležitosť upozorniť na nevyhnutnosť začleniť ustanovenia týkajúce sa detskej práce do všetkých dohôd EÚ o obchode a rešpektovať ich.

Nemyslím tým len slovnú podporu boja proti detskej práci alebo zavedenie zbežného či povrchného monitorovacieho systému. Všetky štáty EÚ a povzbudivo rastúci počet ďalších štátov sa prihlásilo k dohovorom Medzinárodnej organizácie práce (MOP) o minimálnom veku na prijatie do zamestnania a o odstránení najhorších foriem detskej práce.

Naplníme tieto záväzky v našich dohodách o obchode, dohodách o všeobecnom systéme preferencií (GSP) a v našich právnych predpisoch pre verejné obstarávanie. Tým zabezpečíme, že spoločnosti fungujúce v EÚ nebudú využívať detskú prácu.

Nevyužívanie detskej práce neznamená len to, že sa detská práca nevyužíva v materskej spoločnosti alebo u jej bezprostredných dodávateľov. Spoločnosť na vrchole zásobovacieho reťazca musí mať povinnosť zaistiť, že všetky kroky zásobovacieho reťazca a kanály k nemu nevyužívajú detskú prácu.

Dnes viac ako 200 miliónov detí na svete môže pracovať nezákonne, odopiera sa im vzdelanie a detstvo a ich fyzický a psychický stav sa vystavuje riziku.

Prioritou musí byť začlenenie otázky detskej práce do základov všetkých našich dohôd o obchode.

(Predsedajúci prerušil rečníka.)

Margrete Auken, v mene skupiny Verts/ALE. – (DA) Vážený pán predsedajúci, táto rozprava je dôležitá, pretože nás, samozrejme, v našej práci čaká dlhá prestávka z dôvodu volieb. Preto musíme zabezpečiť, že Generálne riaditeľstvo pre obchod si všimne našu vytrvalú kritiku obsahu dohôd o hospodárskom partnerstve najmä vzhľadom na to, že riaditeľstvo už čoskoro tieto dohody podpíše. V súvislosti s tým musíme zdôrazniť dôležitosť návratu dohôd do Parlamentu, aby sme im dali náš súhlas.

V mene Skupiny zelených/Európskej slobodnej aliancie chcem ozrejmiť, že máme veľké podozrenia o spôsobe, akým sa tieto dohody uzavreli. Vôbec sa neprihliadalo na otázku rozvoja, keď sa rokovalo s krajinami AKT.

Preto mám niekoľko konkrétnych pripomienok týkajúcich sa dvoch dohôd, ku ktorým sa má Parlament zaviazat' v stredu, a vysvetlím, prečo ich Skupina zelených nepodporuje. Čo sa týka dohody s krajinami združenia CARIFORUM, podrobné štúdie Inštitútu pre zahraničný rozvoj ukazujú, že dohoda o hospodárskom partnerstve s krajinami Karibiku pravdepodobne najmenej podporuje rozvoj zo všetkých dohôd, o ktorých sa doteraz rokovalo. Bude slabým vzorom, keď sa bude rokovať o ďalších regionálnych dohodách, najmä v súvislosti s otázkou rozvoja. Samozrejme, nie je na nás, aby sme rozhodli, či sú naše obavy opodstatnené, keď vlády krajín združenia CARIFORUM samy podporujú tieto dohody, ale bolo by dobré, keby parlamenty jednotlivých krajín, ktorých sa to dotýka, mohli hlasovať o dohodách predtým, ako dá svoj súhlas Európsky parlament.

Avšak naše obavy týkajúce sa dohody s krajinami združenia CARIFORUM, ktoré tu v EÚ vyjadrujeme, sú oprávnené v každom prípade. V súčasnosti, keď nutne potrebujeme lepšiu kontrolu pohybu peňazí na finančných trhoch, pokladáme za úplne neprijateľné, že dohody s krajinami združenia CARIFORUM poskytujú úplnú liberalizáciu finančných služieb s ôsmimi daňovými rajmi, ktoré sú momentálne súčasťou združenia CARIFORUM. Ak mi neveríte, pozrite sa do svojich dokumentov predtým, než budete v stredu hlasovať. V týchto dokumentoch sa dočítate o voľnom pohybe finančných služieb, ktoré sa predávajú cez priehradku, inak povedané, ktoré označujeme ako „neregistrované špekulatívne deriváty“. Tiež sa dočítate o práve založiť fondy pre jednotlivých obyvateľov. To všetko prichádza do EÚ prostredníctvom našich vlastných daňových rajov, ako sú napríklad Malta a Cyprus. Môže sa to stať za predpokladu, že v EÚ nebude existovať žiadne monitorovanie alebo regulácia, a preto jednoducho nie je správny čas na ochranu týchto štruktúr, ktoré majú veľký podiel na zodpovednosti za kolaps našich hospodárstiev.

Čo sa týka dohody s Pobrežím Slonoviny, v súčasnosti tam prebieha vnútorný konflikt, a preto možno nie je správny čas na jej uzatváranie.

Madeleine Jouye de Grandmaison, v mene skupiny GUE/NGL. – (FR) Vážený pán predseda, pani komisárka, pochádzam z Martiniku a vždy som žila v Karibiku.

Verte mi, pán predseda, pani komisárka, dámy a páni, dohoda o hospodárskom partnerstve medzi Karibským fórom afrických, karibských a tichomorských krajín a Európskou úniou je pre mňa nesmierne dôležitá.

Martinik, Guadeloupe a Guyana sú najvzdialenejšie európske regióny, a preto ich Karibik ako celok neberie do úvahy. Podľa mňa sa o tejto dohode rokovalo najmä v záujme obchodu a rozvojové ciele tisícročia boli znova odsunuté na druhé miesto. Úlohou karibských krajín preto bude vynahradiť si stratu z príjmov z cla tým, že zvýšia objem obchodu s Európskou úniou.

V súčasnej situácii svetového hospodárskeho poklesu to nemusí byť ľahké. Fakty sú fakty a tieto dohody sa prerokovali predovšetkým na Generálnom riaditeľstve pre obchod a v Parlamente a myslím si, že Výbor pre rozvoj bol vytlačený mimo diania.

V tejto dohode nie sú stanovené ciele súvisiace s rozvojom a integráciou na regionálnej úrovni v súlade s opatreniami, ktoré sa zaviedli na ich dosiahnutie. Tieto opatrenia sa poväčšine vzťahujú len na obchod a hospodársku súťaž. Čo sa týka regionálnej integrácie, je tu tiež rozpor medzi stanovenými cieľmi a využívanými prostriedkami.

Teraz sa konkrétnejšie vyjadrím o regionálnej integrácii najvzdialenejších regiónov Karibiku a ich prostredia. Najvzdialenejšie regióny sa nachádzajú v strede „žijúcej panvy“. Guyana má dokonca jednu z jej hlavných hraníc so Surinamom. Najvzdialenejšie regióny majú viac ako 35 miliónov obyvateľov, ktorí žijú vo viac ako 40 krajinách na ploche viac ako dva milióny kilometrov štvorcových. To je obrovský potenciálny trh.

Táto dohoda bola možnosťou znížiť vplyv určitých tzv. štrukturálnych znevýhodnení, ako je napríklad odľahlosť v prospech blízkosti našich ostrovov. Prečo sme rozdelili rokovania o osobitnom medziregionálnom trhu medzi najvzdialenejšími regiónmi Európskej únie a krajinami združenia CARIFORUM? V čase, keď sa Európska komisia venuje zaostalosti krajín Karibiku a uzatváraniu DHP s touto skupinou s cieľom otvoriť trhy a začať regionálnu integráciu, najvzdialenejší región Karibiku je povšimnutý len v súvislosti s tým, že sa stane súčasťou otvoreného trhu CARIFORUM a stále ostáva pri tých istých trhových zásadách, ktoré sa schválili pre celú Európsku úniu. Tieto zásady nám môžu priniesť nevýhodu.

Bola to príležitosť na podporu dialógu medzi kultúrami, vznik spolupráce, výmenu služieb a príležitosť priviesť najvzdialenejšie regióny...

(Predsedajúci prerušil rečníka.)

Syed Kamall (PPE-DE). – Vážení pán predsedajúci, všetci vieme, že dohody o hospodárskom partnerstve (DHP) si vyslúžili veľa kritiky. Stotožňujem sa s ňou v niekoľkých bodoch. Súhlasím, že DHP by nemali byť prostriedkom na násilné otváranie trhov len pre spoločnosti EÚ. Mali by byť taktiež prínosom pre podnikateľov a spotrebiteľov v chudobných krajinách. Stotožňujem sa s obavou pani Eriky Mannovej týkajúcej sa univerzálneho prístupu k DHP, ktorý neberie do úvahy rozdiely medzi regiónmi a medzi krajinami v rámci regiónov. Vitám skutočnosť, že sme v podstate podpísali len dočasné dohody s tými krajinami, ktoré preukázali záujem o podpísanie takýchto dohôd.

Tiež ma znepokojil názor, ktorý pred niekoľkými mesiacmi vyjadril predstaviteľ Komisie na stretnutí Výboru pre medzinárodný obchod (INTA), že DHP sa netýkajú len obchodu a rozvoja, ale aj regionálnej politickej integrácie. Domnievam sa, ako aj mnohí kolegovia poslanci v tomto Parlamente, že toto rozhodnutie by sme mali ponechať na samotné krajiny, najmä tie, ktoré sú demokratické a nechcú na regionálnom zhromaždení zasadať spolu s diktatúrami z toho istého regiónu.

Napriek týmto obavám by sme mali vítať súhlas výboru INTA s týmito DHP. Chvilu ma znepokojovali vyjadrenia namierené proti obchodu zo strany socialistov, keď hlasovali proti alebo sa hlasovania vo výbore zdržali. DHP nie sú možno dokonalé, ale veľa mojich priateľov a rodina v chudobnejších krajinách sú znechutení nedostatočným prístupom k tovarom a službám a tým, že sú nútení spoliehať sa na štátne monopoly alebo spoločnosti, ktoré sú prepojené na skorumpovaných politikov. To, že socialisti to chceli ponechať takto, tiež stojí za zváženie. Nezabudnime, že dovozné dane pre chudobných obyvateľov často znamenajú, že za dovezené potraviny a lieky zaplatia viac.

Chcel by som poďakovať pani komisárke za jej odhodlanie pokračovať v rokovaní o dohodách o hospodárskom partnerstve. Nie sú dokonalé, ale podnikateľom a spotrebiteľom v chudobnejších krajinách dlhujeme pomoc, aby si aj oni mohli vychutnať prístup k tovarom a službám, tak ako to robíme v súčasnosti my v EÚ.

Glenys Kinnock (PSE). – Vážení pán predsedajúci, môžem potvrdiť, ako urobili aj ostatní, že to, čo sme videli, odkedy sa pani Cathy Ashtonová stala komisárkou, je obrovská zmena nielen v štýle a tóne, ale aj v slovníku a teraz rastúcou mierou aj v obsahu.

Som si istá, že pani komisárka bude so mnou a mnohými ďalšími v tejto miestnosti súhlasiť, že stále čelíme obrovskej úlohe, keďže sa teraz snažíme postaviť a prestavať dôveru po rokoch rokovaní, ktoré vytvorili nesmiernu mieru napätia a trpkosti.

Takmer presne po 10 rokoch od podpísania Dohody z Cotonou si musíme pripomenúť, čo sa v skutočnosti povedalo v dohodách o obchodných perspektívach medzi krajinami AKT a EÚ. Formulácia znela: „nový rámec pre obchod, ktorý je rovnocenný s ich existujúcou situáciou a v súlade s pravidlami WTO“. Musíme pracovať usilovnejšie, aby sme tieto ciele splnili.

Stratégia uzatvárania samostatných dohôd s jednotlivými krajinami spôsobila vážnu nejednotnosť a môžem potvrdiť tým, ktorí nepoznajú Spoločné parlamentné zhromaždenie (SPZ) a ktorí nemajú taký veľký kontakt s poslancami krajín AKT, aký mám ja a ostatní v tejto miestnosti, že vytvorila veľmi ťažkú situáciu a vážne narušila súdržnosť, ktorú som v minulosti medzi krajinami AKT videl. Viem, že len pred niekoľkými týždňami nový prezident Ghany napísal v mene celej skupiny krajín AKT predsedníctvu EÚ list a prehlásil, že proces DHP naďalej ohrozuje samotnú existenciu niektorých regionálnych integračných zoskupení. To nedávno povedal nový prezident.

Poslanci krajín AKT nám na každom jednom stretnutí hovoria, že sú zapájaní veľmi málo a že sa s nimi sotva, ak vôbec, o niečom diskutuje. Bola by som rada, keby nám pani komisárka povedala, čo je v súvislosti s tým podľa nej vhodné do budúcnosti.

Teším sa, keď vidím, ako dopadli rokovania so štátmi SADC, ale jasné záväzky o úprave textov, prechodných obdobiach pre reguláciu cla, zárukách, pravidlách označovania pôvodu atď. sú teraz vo vzťahu s krajinami SADC na dosah, a dúfam, že potvrdíte, že sú príležitosťou pre všetky krajiny AKT, ktoré budú pokračovať v rokovaní.

Pani komisárka, povieť nám, prosím, že budete trvať na konkrétnych záväzkoch v DHP k rozvojovým programom a že liberalizácia obchodu musí byť spojená s kritériami rozvoja? Ak sa tak stane, ako to dosiahnete?

Dohliadnete na to, aby v DHP bola právne záväzná povinnosť v súvislosti s ustanoveniami o časovom a predvídateľnom financovaní?

Pani komisárka, myslím si, že krajiny AKT, ako ste nám už predtým povedali, sú v období pomalšieho rastu a po prvýkrát za posledných 25 rokov sa úsilie znížiť chudobu blíži k záveru. Mám už len dve stručné pripomienky. DHP s krajinami združenia CARIFORUM nie je dokonalý výsledok, ale aj tak potrebuje záruky.

Čo sa týka Pobrežia Slonoviny, musíme mať záruky, o ktoré žiadali pani Erika Mannová a pán Van Hecke. Je to pre nás veľmi dôležité.

(Predsedajúci prerušil rečníka.)

Fiona Hall (ALDE). – Vážený pán predsedajúci, ak sa vrátíme na začiatok procesu DHP, Dohoda z Cotonou z roku 2000 ustanovuje, že EÚ má zákonnú povinnosť brať ohľad na záujmy rozvojových krajín vo všetkých oblastiach politiky, ktoré sa ich môžu dotýkať. Komisia v roku 2005 uznala politickú súdržnosť týkajúcu sa rozvoja za kľúčovú na dosiahnutie rozvojových cieľov milénia.

Mrzí ma, že sú tu nezhody medzi Výborom pre medzinárodný obchod a Výborom pre rozvoj, ktoré majú hlavné postavenie pri DHP, pretože Parlament mohol v niektorých bodoch reagovať súdržnejšie, keď prebiehali rokovania o DHP, s ohľadom na prísľub, že DHP sú nástrojmi rozvoja.

Na záver, som rada, že pani komisárka spomenula služby, pretože sa obávam najmä o otvorenie bankového sektora. Západné krajiny nedokázali správne regulovať veľké medzinárodné banky, ktoré fungujú na ich území, takže sa musíte opýtať, či je naozaj rozumné otvoriť bankový sektor v krajinách, kde je regulačný systém oveľa slabší, a keď pravidlá WTO takýto krok nevyžadujú. Otvorenie bankového sektora môže pomôcť veľkým spoločnostiam, ale miestne banky to môže donútiť získavať si veľmi bonitných zákazníkov a ignorovať malé spoločnosti, ktoré budú mať ešte menší prístup k úverom ako predtým.

Jean-Pierre Audy (PPE-DE). – (FR) Vážený pán predsedajúci, pani komisárka, pán úradujúci predseda Rady, dámy a páni, najprv by som chcel zablahoželať svojmu kolegovi, pánovi poslancovi Fordovi, za kvalitnú správu a zmysel pre kompromis. Tejto otázke sme sa mohli venovať v Papue-Novej Guinei počas Spoločného parlamentného zhromaždenia afrických, karibských a tichomorských krajín a Európskej únie. Videl som ho pracovať s poslancami národných parlamentov, a preto ma to veľmi teší.

Pani komisárka, chcem sa pripojiť k blahoželaniam, ktoré vám vyjadrili ostatní, k týmto dohodám o hospodárskom partnerstve, ktoré sa uzavreli s cieľom predísť narušeniu obchodu medzi krajinami AKT a Európskym spoločenstvom. Tieto rokovania vyústili do dočasných dohôd o partnerstve s Republikou Fidžijských ostrovov a Papuou-Novou Guineou, jedinými štátmi Tichomorského regionálneho zoskupenia, ktoré súhlasili s dočasnou dohodou. Uvedomujeme si, že uzatvorenie úplných regionálnych dohôd si ešte vyžaduje úsilie.

Táto dohoda zahŕňa všetky opatrenia potrebné na vytvorenie zóny voľného obchodu. Uznesenie zdôrazňuje, že dohoda o hospodárskom partnerstve musí prispieť k posilneniu hospodárskeho rastu, regionálnej integrácii, hospodárskej diverzifikácii a zníženiu chudoby. Je dôležité si zapamätať, že skutočný regionálny trh predstavuje neodmysliteľný základ na úspešné uplatňovanie dočasnej dohody o hospodárskom partnerstve a že regionálna integrácia a spolupráca sú dôležité pre spoločenský a hospodársky rozvoj tichomorských štátov.

Táto dohoda je príležitosť dať nový podnet obchodným vzťahom a zaručuje prístup na európsky trh bez cla a kvót pre väčšinu tovarov. Trvám na pomoci 2 miliárd EUR poskytnutej do roku 2010 a na záver by som rád povedal, že je veľmi dôležité, aby ani na hospodárskej úrovni nedošlo k porušovaniu patentových práv alebo duševného vlastníctva, ktoré súvisia s obchodom. Čo sa týka ľudských práv, som prekvapený, že obchodujeme s Papuou-Novou Guineou, keďže táto krajina stále trestá za sexuálnu orientáciu. Na záver, na politickej scéne je pre nás dôležité mať spojenectvo s krajinami AKT v rámci Svetovej obchodnej organizácie.

Georgios Papastamkos (PPE-DE). – (EL) Vážený pán predsedajúci, úspešné zavŕšenie rokovaní o uzatvorení dohôd o hospodárskom partnerstve medzi Európskou úniou a krajinami AKT je základná úloha európskej obchodnej a rozvojovej politiky.

Potrebuje dohody, ktoré sú kompatibilné s medzinárodnými záväzkami Európskej únie. Pokiaľ vezmeme do úvahy jednostranné preferenčné zaobchádzanie, ktoré Európska únia poskytla krajinám AKT, ukázalo sa, ako viete, že v porovnaní s ďalšími rozvojovými krajinami nie je kompatibilné s pravidlami WTO.

Okrem tejto právnej otázky je však prvoradou úlohou dosiahnutie dohôd, ktoré podporia rozvoj v spomínaných krajinách prostredníctvom posilnenia obchodných možností, diverzifikácie hospodárskej základne a regionálnej integrácie.

Nový obchodný režim, ktorý bude riadiť vzťahy medzi Európskou úniou a krajinami AKT, by mal zaistiť, že všetky tieto krajiny sa stanú súčasťou medzinárodného obchodného systému, globálneho hospodárstva, hospodárstva, ktoré sa nachádza v nebývalej kríze, kríze, ktorá postihuje rozvinuté aj rozvojové krajiny a rozvíjajúce sa ekonomiky.

Všetci súhlasíme s tým, že otvorenie sa krajín AKT Európskej únii musí byť nesúmerné a postupné s primeranou pružnosťou v súvislosti s kvótami v citlivých sektoroch a efektívnymi ochrannými doložkami. Ako viete, cieľom rokovania bolo obsiahnuť sektory, ako sú služby, investície, práva duševného vlastníctva a posilnená práca v obchodnej oblasti, ako aj prístup na trh s tovarom.

Preto podporujeme rozšírenie rozsahu dohôd do takej miery, ktorá je prospešná pre samotné krajiny AKT. Je veľmi dôležité, aby sme rozvojové ustanovenia zahrnuli do dohôd o hospodárskom partnerstve a poskytli obchodu primeranú pomoc.

Glenys Kinnock (PSE). – Vážený pán predsedajúci, v súvislosti so schválením sa chcem venovať len dvom otázkam. Hovorila som o združení CARIFORUM. Všetci máme v súvislosti s dohodou so združením krajín CARIFORUM veľmi dobrý pocit a sme optimistickí, ale stále, samozrejme, sú potrebné určité záruky. Na nedávnom stretnutí v Guyane to celkom ujasnili prezident a ďalší predstavitelia tejto krajiny, takisto ako aj poslanci Parlamentu.

Spomínala sa aj otázka banánov. Pani barónka Ashtonová, povedali ste, že bude existovať prístup bez cla a kvót, čo je dobré, ale problémom je, že dohody, ktoré sa podpísali so Strednou Amerikou a následne so zoskupením Mercosur a krajinami Andského paktu, znížia pre nich colné sadzby a žiadna naša snaha neumožní producentom banánov v krajinách AKT, aby boli konkurencieschopní. Je to zásadný problém a k dohodám sa dospelo ešte skôr, ako stihol uschnúť atrament na dohode so združením CARIFORUM.

V Karibiku sa vo veľkej miere obávajú o formy realizácie, ktoré ešte neboli vytvorené. Pretrvávajú tu problémy, ktoré spôsobilo napätie medzi rôznymi krajinami Karibiku. Je tu aj otázka Haiti. Konferencia darcov neposkytla uspokojivý výsledok, aký by sme chceli, a sú tu obavy, či DHP môžu byť plne odsúhlasené alebo či môžu fungovať, keď sa Haiti nezapojilo.

Čo sa týka Pobrežia Slonoviny, chceli by sme jasné záruky. Je to krajina, ktorá mnohé roky čelí veľkému zmätku, neistote a nestabilite a je veľmi dôležité, aby sme dali súhlas, ale aj aby sme mali záruky, ktoré formou listu naznačíte vyjednávačom na Pobreží Slonoviny a vláde tejto krajiny, že stále chceme vyjednávať v dobrej viere a s cieľom dobrého výsledku pre obyvateľov tejto krajiny.

Marie Anne Isler Béguin (Verts/ALE). – (FR) Vážený pán predsedajúci, pán Kohout, pani Ashtonová, počúvala som, čo ste hovorili.

Pán Kohout, hovorili ste o hospodárskej udržateľnosti. Dnes sa sama seba pýtam, čo to odhliadnuc od slov znamená. Čo to skutočne znamená v čase hospodárskej a finančnej krízy a krízy životného prostredia? Aké záruky dávame? Aj napriek upokojujúcim slovám pani komisárky sa pýtam, či je tento projekt, ktorý navrhujeme našim africkým, karibským a tichomorským partnerom, stále vhodný v súčasnej situácii, keďže sa o týchto dohodách rokovalo za iných okolností?

Ja osobne si to v žiadnom prípade nemyslím. Stretávame sa s MVO, stretávame sa s malými a strednými podnikmi. Nedávno sme boli v Guyane, kde nám prezident povedal: žiadate nás, aby sme diverzifikovali, ale povedzte nám, aký tovar môže naša malá krajina vyrábať, aby konkuroval Brazílii alebo Venezuele?

Dnes si preto myslím, že pred tým nesmieme zatvárať oči. Na jednej strane hovoríte o pružnosti a na druhej o pravidlách WTO. Je mi ľúto, ale tieto dva výrazy si navzájom celkom odporujú, pretože by si vyžadovali reštrukturalizáciu a my veľmi dobre vieme, že reštrukturalizácia spôsobuje v týchto krajinách ešte väčšiu chudobu.

Preto si nemyslím, že to, čo dnes navrhujeme a čo sme navrhli v minulosti, je úplne vhodné. Pozreli sme sa na výsledky modelu rozvoja, ktorý sme zavádzali uplynulých 40 rokov? Zlyhal a myslím, že sme to už povedali. Domnievam sa, že tento neúspech bude teraz pokračovať, že tieto dohody o partnerstve situáciu zhoršia, pretože pre globálnu hospodársku a spoločenskú situáciu a situáciu životného prostredia nie sú vôbec vhodné.

Daniel Caspary (PPE-DE). – (DE) Vážená pani komisárka, v nadväznosti na vyjadrenia oboch predchádzajúcich rečníkov by som sa chcel opýtať jednu otázku. Súhlasíte s tým, že na svete sú krajiny, ktorým sa za posledných dvadsať rokov podarilo viditeľne zvýšiť úroveň blahobytu bez DHP, a že DHP by tiež mohla predstavovať príležitosť pre tieto krajiny?

Jan Kohout, úradujúci predseda Rady. – (CS) Ďakujem, pán predsedajúci, a ďakujem najmä poslancom Európskeho parlamentu za konštruktívnu a zaujímavú diskusiu. Dovoľte mi zo všetkých otázok, ktoré tu zazneli, reagovať na dve z nich. Prvá sa týka pružnosti. Z vystúpení niektorých poslancov som mal pocit, že pri rokovaní o dohodách o hospodárskom partnerstve majú snahu zaistiť potrebnú pružnosť.

Rád by som zdôraznil, že Rada si veľmi dobre uvedomuje pružnosť na dvoch dôležitých úrovniach. Tou prvou je pružnosť v zmysle úplného využívania asymetrického usporiadania, časových harmonogramov a ochranných opatrení v súlade s pravidlami Svetovej obchodnej organizácie. Preto nemôžem súhlasiť ani s názorom alebo s povrchným záverom, že 40 rokov pomoci rozvojovým krajinám je katastrofa. Domnievam sa, že situácia by bez pomoci zo strany EÚ a ďalších krajín bola ešte horšia. Zároveň si myslím, že to, že máme pravidlá, ktoré poskytujú takýto stupeň pružnosti, nám umožňuje, aby každá z týchto krajín, a v tom dôverujem Komisii a pani komisárke, bola schopná nájsť riešenie, ktoré vyhovuje jej potrebám a záujmom.

Druhý typ pružnosti je ten, ktorý ponúkame v prechode z dočasných opatrení DHP na úplné regionálne dohody v záujme podpory regionálnej spolupráce. Druhá otázka z rozpravy, na ktorú som chcel reagovať, je otázka rozvojového rozmeru DHP. Podľa mňa tieto dohody nie sú klasickými obchodnými dohodami, keďže majú skutočne silný rozvojový rozmer. Dohody ustanovujú dlhé prechodné opatrenia až 25 rokov a tiež zahŕňajú výnimky – až 20 % tovarov pochádzajúcich z krajín AKT môže byť vyčlenených z liberalizácie. Dohody umožňujú monitorovanie a prieskum so zapojením Parlamentu. Ich uplatňovanie podporí finančný balík pomoci pre obchod. Toto všetko pokladám za dôkaz rozvojového charakteru týchto dohôd.

Zároveň by som chcel v mene českého predsedníctva a Rady povedať, že budeme pozorne sledovať prebiehajúce rokovania o DHP, a rád by som vyjadril podporu Komisii a pani komisárke Ashtonovej za jej doterajšie úsilie pri naplňovaní mandátu, ktorý jej Rada dala. Počas českého predsedníctva sa sústreďme na DHP v rámci májového zasadnutia Rady pre všeobecné záležitosti a vonkajšie vzťahy vo forme spolupráce ministrov pre rozvoj. Ak dosiahneme medzi nami a našimi partnermi – ministrami z krajín AKT dohodu, potom aj táto téma bude na programe rokovania spoločného zasadania Rady ministrov AKT a EÚ v máji. Počas českého predsedníctva Rada taktiež na začiatku apríla, čo je už o niekoľko dní, privíta Spoločné parlamentné zhromaždenie AKT – EÚ v Prahe. Som presvedčený, že DHP budú jednou z hlavných tém diskusií a že diskusia sa ukáže ako veľmi dôležitá najmä preto, že sa budú konať v parlamentnom kontexte.

So záujmom očakávam vaše zajtrajšie hlasovanie. Podľa mňa je to kľúčový moment vo vývoji DHP. Ako sme počuli, v mnohých oblastiach stále prebiehajú rokovania, ale v karibskej oblasti sa už dosiahli dôležité a dobré výsledky. Čo sa týka Pobrežia Slonoviny, dosiahli sme kľúčový moment pre ďalší postup. Veľa krajín očakáva súhlas Európskeho parlamentu a s ním zavŕšenie niekoľko rokov trvajúcich náročných rokovaní a ja pevne verím, že Parlament vyšle do sveta pozitívny signál, ktorý práve v tejto dobe potrebujeme. Domnievam sa a som presvedčený, dokonca aj v súčasnej kríze, ktorú sme tu veľakrát spomenuli, že je to nástroj, ktorý skutočne pomôže, dokonca aj počas tejto obrovskej neistoty, ktorú pociťujeme. Všetci vieme, že pomôže rozvoju týchto krajín.

Catherine Ashton, členka Komisie. – Vážení pán predsedajúci, dovoľte mi reagovať na niektoré vyjadrenia, ktoré tu zazneli.

Pán Guardans Cambó, pán Hutchinson a pani Hallová, všetci traja ste rôznymi spôsobmi hovorili o minulosti a o potrebe pracovať lepšie. Súhlasím s tým. Nesúhlasila by som úplne s vysvetlením, ale súhlasím, že je to príležitosť pozrieť sa dopredu, ktorá zahŕňa aj pohľad na účasť nielen tohto Parlamentu, ale aj parlamentov krajín AKT. Samozrejme, zostáva na jednotlivých národoch, ako zapoja svoje vlastné parlamenty. Musíme byť veľmi opatrní a viem, že vážení poslanci by chceli, aby som ja bola opatrná, a nepovedala, aký je môj názor na iné krajiny. Dovoľte, aby som pani Kinnockovej povedala, že sa na stretnutie so Spoločným parlamentným zhromaždením (SPZ) teším.

Predovšetkým pán Martin, ale aj ostatní, hovorili o potrebe mať kontrolu a ja opäť súhlasím, že najmä v tejto hospodárskej situácii sú monitorovanie a kontrola nevyhnutné. Veľmi rada budem pokračovať v dialógu s váženými poslancami o tom, ako zapájame Parlament, ale aj o vašich predstavách, ako môžeme toto monitorovanie a kontrolu robiť efektívne a zabezpečiť, že krajiny, ktoré s nami spolupracujú, budú mať v tomto smere pozitívny dojem.

Pán Sturdy a pán Martin, doložku najvyšších výhod sme vytvorili, ako bolo povedané, aby sme získali tie veľké krajiny, ktoré nepodporili proces, do ktorého sme sa zapojili my. Nejde o ničenie obchodu medzi juhom a juhom, ani o akékoľvek iné ničenie podoby alebo formy príležitostí a nezávislosti tých krajín, ktoré sú otváraniu obchodu naklonené. Preto máme limit svetového obchodu, do ktorého musí byť krajina zapojená predtým, než sa začne toto konkrétne ustanovenie uplatňovať.

Čo sa týka príjmov z cla, pán Arif a pani Jouye de Grandmaisonová, do roku 2013 ich bude ERF zahŕňať a my sa snažíme zaistiť, aby hospodársky rast a zmena v oblasti daní mohli tiež pomôcť národom, ktoré potom nebudú závislé len od tohto príjmu, ale nájdu nové spôsoby, ako podporiť svoje hospodárstva.

Čokoľvek sa v súvislosti s banánmi stane, preferencie pre tieto krajiny budú naďalej lepšie ako pre ostatné. Ale sme veľmi pozorní, čo sa týka poklesu preferencií, a keďže sa venujeme dohodám, na ktoré sme čakali veľa rokov, aby sme ich odskúšali a pripraviť, musíme si to uvedomiť a ja to mám v úmysle.

Pán Van Hecke, pani Mannová a pani Kinnocková, čo dostane jeden, dostane aj druhý. Dovoľte mi vyjadriť sa úplne jasne. Som rada, že môžem komukoľvek, ale rozhodne Pobrežiu Slonoviny písomne oznámiť, že pružnosť, o ktorej sme s Juhoafrickým rozvojovým spoločenstvom (SADC) diskutovali, sa na nich bude vzťahovať, pretože obsahuje len jednu či dve veci špecifické pre tento región, ktoré by nechceli, ale môžu mať tie, ktoré chcú. Veľmi rada to písomne poskytnem hocikomu, hocikde a hocikedy. Len mi, prosím, oznámte, čo chcete, aby som spravila.

Pán Ford a pán Fjellner hovorili o dôležitosti obchodu všeobecne a ja s touto analýzou úplne súhlasím. Domnievam sa, že pán Fjellner povedal, že v tejto hospodárskej situácii potrebujeme skôr viac obchodu ako menej obchodu, a ja s ním úplne súhlasím.

Pán Caspary, prevziať na seba slobodu, chytiť budúcnosť do vlastných rúk – úplne súhlasím. Krajiny, ktoré sa hospodársky rozvinuli bez DHP, India a Čína, by boli podľa mňa dva príklady.

Pán Kamall tiež pripomenul myšlienku, ktorá je podľa mňa veľmi dôležitá: že umožníme národom rozvinúť sa a rásť a umožníme im to pomocou rozvoja ich hospodárstiev a našej podpory prostredníctvom prepojeného rozvoja a obchodu.

Pani Kinnocková, prepojenie rozvoja je veľmi dôležité, ale povinnosť záväznej pomoci podľa Dohody z Cotonou tu už máme. To, čo z toho vyplýva pre nás, je používanie DHP, aby sme umožnili preferencie a zavedenie priorít rozvoja na spoločnom základe, čo je nesmierne dôležité.

Na záver, chcem urobiť niečo, na čo nemám často príležitosť, a to je oceniť tých, ktorí so mnou pracujú. Náš hlavný vyjednávač sedí za mnou. Podieľal sa na celej práci s SADC. Sú tu moji kolegovia a chceta som vás len uistiť, že sú nesmierne chápaví a úplne oddaní programu, o ktorom som hovorila.

Čo sa týka mňa, verím, že budete hlasovať v takom duchu, v akom som vám predložila to, o čo sa snažím. V plnej miere sa zaväzujem pokračovať v práci, ale skutočne verím, že ma podporíte, aby sme ďalej pokračovali s programom tak, ako som ho opísala. Bolo by to pre mňa nesmierne dôležité a verím, že dnes večer tak môžete urobiť.

David Martin, *spravodajca*. – Vážený pán predsedajúci, najprv mi dovoľte povedať, že ide o veľmi dobrú rozpravu. Dostali sme veľmi pozitívny vklad zo strany Rady, ako aj Komisie.

Chcem zdôrazniť najmä to, čo Rada povedala o združení krajín CARIFORUM, že je to príklad, a nie len šablóna pre ďalšie DHP. Úplne s tým súhlasím. Mohla by byť základom pre ostatné, ale každá DHP musí mať vlastnú osobitosť, a takisto sa musíme poučiť z rokovaní so združením CARIFORUM.

Po druhé, som veľmi rád, že Rada bola schopná zaviazat sa k pomoci pre obchod, k výsledku, aký členské štáty plánujú dosiahnuť v súvislosti s touto pomocou.

Bol som potešený, že Rada aj Komisia nás uistili v otázke prístupu k liekom a že nás uistili aj v tom, že päťročný prieskum bude skutočným prieskumom, ktorý sa bude venovať rozvojovým cieľom, aby zaistil, že ich budeme dosahovať.

Bol som rád, keď pani komisárka povedala, že si myslí, že regulácia musí byť v účinnosti skôr ako liberalizácia a otvorenie trhu s finančnými službami. Pre niektorých z nás v tomto Parlamente je to tiež nesmierne dôležité. Naznačila, ako už vieme, ale bolo dôležité to zaznamenať, že v týchto dohodách sa nenachádza nič, čo by si žiadalo privatizáciu služieb v karibských krajinách, a v dohode nie je ani predpoklad privatizácie verejných služieb. Tiež som bol rád, že sa pani komisárka zaviazala k doložke najvyšších výhod.

To, čo povedala Komisia a čo povedala Rada, je teraz v záznamoch tohto Parlamentu a na základe tejto skutočnosti by som rád ako spravodajca pripomenul Parlamentu, že by mal dať súhlas DHP s Karibikom.

Dovoľte mi venovať sa osobitnej otázke, ktorou je uznesenie. Niektorí moji konzervatívni kolegovia zo skupiny EPP sa k tomu vyjadrili. Pre socialistov ostáva naďalej súčasný stav uznesenia, ktoré sa od hlasovania odlišuje, neprijateľný. V podstate všetky veci, ku ktorým sa Rada a Komisia zaviazali, sú pre nás neprijateľné. Takže ak Parlament podporuje Radu a Komisiu, nevidím dôvod, prečo by nemal podporovať naše kompromisy a kompromisný text a začleniť ich do uznesenia Parlamentu.

Verím, že na konci dňa budeme môcť hlasovať za schválenie aj konsenzuálne uznesenie, ktoré nielenže otvára obchod, ale sa aj pevne zaväzuje k rozvoju.

Erika Mann, spravodajkyňa. – Vážení pán predsedajúci, chcela by som pani komisárke a Rade poďakovať. Dnes sme odsúhlasili dať Pobrežiu Slonoviny to, čo Parlament žiadal už nejaký čas, a myslím si, že táto krajina bude nadmieru spokojná. Pani komisárka, prosím, mohli by ste zaistiť, že niekoho čo možno najskôr na Pobrežie Slonoviny vyšlete, alebo môžete ísť sama, odovzdať túto veľmi pozitívnu správu, a čím skôr to potvrdíte v liste? Je to dohoda, ktorá skutočne spĺňa to, čo sme žiadali.

Rada by som sa vyjadrila k niekoľkým otázkam, ktorým ste sa podrobne nevenovali. Veľmi by sme chceli zaviesť monitorovanie. Viem, že je to náročné a že budeme potrebovať pomoc Rady. Boli by sme radi, keby monitorovanie medzi Európskym parlamentom, Radou a Komisiou fungovalo počas celého obdobia od prechodnej dohody po úplnú. Len takýmto spôsobom môžeme pochopiť, o čom budete rokovať. Inak nám len na konci tohto obdobia pošlete návrh, s ktorým budeme musieť súhlasiť alebo nesúhlasiť. To nechceme.

Nechceme byť súčasťou rokovacieho procesu, ale radi by sme sledovali, čo robíte. Nemusíte to urobiť dnes, hoci by bolo pre nás dobré, keby ste s tým mohli dnes súhlasiť, ale ja a moji kolegovia sme spokojní, že o procese môžeme s vami rokovať. Urobili sme to predtým s rôznymi pozmeňujúcimi a doplňujúcimi návrhmi a v rôznych situáciách, ale som presvedčená, že ak Rada bude chcieť, nájdeme niečo, na čom sa zhodneme.

Nakoniec by som chcela pani komisárku a tiež Radu požiadať, aby nás uistili, že budú robiť všetko, čo je v ich silách, aby zabezpečili také výsledky, aké sa dosiahli počas kola rokovaní o rozvoji v Dauhe. Tento prípad sa týkal banánov a bavlny pre ďalšie krajiny. Sú tu zapojené aj ďalšie aspekty, ktoré sú dôležité pre rozvojové krajiny. Viem, že dnes nemôžete povedať áno, ale, prosím, potvrdte nám, že sa budete maximálne snažiť zabezpečiť takéto typy dohôd.

Na záver chcem poďakovať dvom kolegom, najprv pani Glenys Kinnockovej, pretože bola veľmi ústretová, a som veľmi rada, keď počujem, že odporúča schválenie v prípade Pobrežia Slonoviny. Uvedomujem si, aké je to zložité, a som jej veľmi vďačná, že mi s touto záležitosťou pomáha. Rada by som tiež poďakovala svojmu kolegovi, pánovi Syedovi Kamalovi, pretože nám taktiež v súvislosti s uznesením maximálne pomáhal. Viem, že niekedy to je v súvislosti s obchodom proti jeho presvedčeniu. Je za otvorený obchod, takže dospieť k dohode nie je pre neho ľahké. Preto s potešením ďakujem obom kolegom, takisto ako aj Komisii a Rade.

Predsedajúci. Dostal som deväť návrhov uznesení⁽¹⁾ predložených v súlade s článkom 108 ods. 5 rokovacieho poriadku.

Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční v stredu 25. marca 2009.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

⁽¹⁾ pozri zápisnicu

Mary Lou McDonald (GUE/NGL), písomne. – Medzinárodná hospodárska kríza by nás mala motivovať k tomu, aby sme prehodnotili a zmenili politiku EÚ týkajúcu sa liberalizácie a deregulácie, a to nielen v EÚ, ale aj v rozvojových krajinách.

Dohody o hospodárskom partnerstve, ktoré boli predložené Parlamentu, však miesto toho navrhujú zintenzívniť prístup, ktorý zlyhal.

Keď EÚ o týchto dohodách rokovala, vyvíjala silný tlak na vlády rozvojových krajín a nebrala dostatočný ohľad na názory ľudí z týchto krajín, ktorých malo ich uplatňovanie najviac poškodiť.

Neurčité sľuby, že uplatňovanie dohovorov bude flexibilné, nenahrádzajú konkrétne záväzky.

15. Kozmetické výrobky (prepracované znenie) (rozprava)

Predseda júci. – Ďalším bodom programu je správa o návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o kozmetických výrobkoch, ktorú v mene Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín predkladá pani Rothová-Behrendtová (prepracované znenie) (KOM(2008)0049 – C6-0053/2008 – 2008/0035(COD)) (A6-0484/2008).

Dagmar Roth-Behrendt, spravodajkyňa. – (DE) Vážení páni predsedajúci, dámy a páni, pravdepodobne nebudem potrebovať štyri minúty, ktoré mám k dispozícii v úvode rozpravy, keďže téma, o ktorej dnes diskutujeme je veľmi jednoduchá a veľmi príjemná. Diskutujeme o novom znení smernice o kozmetických výrobkoch, ktorá je teraz nariadením. Toto nariadenie bude v podstate aktualizované a my by sme ho veľmi radi aktualizovali, vylepšili a urobili ho logickejšim.

Máme na mysli tri malé zlepšenia. Na jednej strane toto nariadenie zabezpečilo, že používanie karcinogénnych látok v kozmetických výrobkoch bolo naozaj zakázané, ale musíme si zachovať schopnosť rozlišovať, čo je dôležité a čo nie, aby v prípade kozmetických výrobkov nebolo zakázané používanie takých látok, ktoré je povolené v potravinových výrobkoch, ako je napríklad vitamín A alebo alkohol. Komisia to uznala a zobrala do úvahy vo svojom návrhu.

Komisia tiež správne uznala, že nové technológie, ako je nanotechnológia, si vyžadujú osobitnú pozornosť, najmä ak sa zaoberáme mikroskopickými časticami, ktoré by mohli prejsť vrstvami kože. Chceme sa jednoducho ubezpečiť, že nebudú predstavovať žiadne nebezpečenstvo. Som rada, že aj v tomto sme dosiahli kompromis, ktorý môžem úprimne podporiť.

Vážení páni predsedajúci, na záver je tu ešte niečo, čomu sa musíme venovať, a to informáciám o výrobkoch. Aj tie by sme mali preskúmať a aktualizovať. Ak sme sa sem dnes ponáhľali a ak nám náš dezodorant dnes ráno sľuboval, že sa 14 hodín nebudeme potiť, ale napriek tomu budeme dnes večer zaliati potom, asi budeme veľmi prekvapení a povieme si, že tá informácia vôbec nie je pravdivá. Informácie, ktoré splnia to, čo sľubia, sú dôležitou súčasťou poctivého, dôveryhodného výrobku. Máme legislatívu, ktorá zabezpečuje bezpečnosť výrobkov a zároveň pravosť a čistotu výrobkov.

Som veľmi vďačná za vynikajúcu spoluprácu s českým predsedníctvom. Rada by som poďakovala najmä pani Popadičovej, ktorá sem dnes nemohla prísť, ale ktorá naozaj urobila, čo bolo v jej silách, čo v Rade niekedy nie je ľahké.

Tiež by som rada vyjadrila osobitnú vďaku Komisii za mimoriadne konštruktívnu a úspešnú spoluprácu. To nie vždy platí pre tento Parlament. Okrem toho by som rada poďakovala svojim kolegom, lepšie povedané svojim kolegyniam, ktoré sa touto problematikou dlho zaoberali. Za spoluprácu chcem poďakovať pani Françoise Grossetêtovej, pani Margret Aukenovej, pani Hiltrud Breyerovej a tiež pani Frédérique Riesovej, ktoré sem dnes nemohli prísť. Niekedy sme spolu nesúhlasili, napríklad v tom, ako sa vyrovnávať s notifikáciami týkajúcimi sa nanotechnológií, alebo v tom, čo by sa malo urobiť v oblasti označovania, ale podarilo sa nám dosiahnuť výborný kompromis. Veľmi ma to teší.

Rada by som niečo povedala k otázke označovania. Myslím si, že niektoré delegácie, možno dokonca aj moja delegácia a môj členský štát, si musia uvedomiť zopár vecí. Označovanie nemá nič spoločné s upozorneniami. Značky spotrebiteľom umožňujú slobodný výber na základe informácií. Spotrebiteľia majú právo byť informovaní o nanotechnológiách a vedieť, že určitá látka obsahuje obzvlášť malé, dokonca mikroskopické častice. Majú právo rozhodnúť sa, či chcú použiť opaľovací krém a či ho chcú použiť na svojich deťoch. Spotrebiteľia majú právo rozhodnúť sa. Ja osobne by som to s radosťou urobila a rada by

som výrobok použila. Niektorí iní však nie. Je však pre nás dôležité zabezpečiť, aby všetci ľudia mali možnosť vybrať si.

Viem, že vy, pán komisár Verheugen, sa dnes vyjadríte k otázke falšovania liekov. Som vám za to naozaj vďačná a dúfam, že sa vyjadríte aj k hrozbe, ktorú predstavuje internetový obchod, alebo k možnostiam, ktoré sú s ním spojené. Ak tak urobíte, potom by bolo lepšie urobiť tak zajtra, keď budeme hlasovať o tej verzii kompromisu, o ktorej Rada hlasovala minulý týždeň, a to kvôli mojim kolegom, ktorí vo všeobecnosti podporujú tento kompromis, ale chceli by ešte nejaké ďalšie záruky. Veľmi pekne vám ďakujem.

Günter Verheugen, *podpredseda Komisie*. – (DE) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, rád by som vyjadril svoju úprimnú vďaku spravodajkyni pani Rothovej-Behrendtovej a jej dvom tieňovým spravodajkyniam, pani Riesovej a pani Grossetêtovej, za ich konštruktívnu a intenzívnu spoluprácu, ktorá nám pomohla dosiahnuť konsenzus v prvom čítaní.

Toto je nariadenie, ktoré má tri dôležité dôsledky a posúva nás o tri kroky vpred. Zaisťujeme lepšiu bezpečnosť a transparentnosť pre spotrebiteľov a dosiahli sme výrazné zjednodušenie platnej legislatívy. Základom našej práce bola najmä otázka bezpečnosti.

Rád by som sa vyjadril k niektorým veciam. Prvýkrát skutočne vytvárame mechanizmus, ktorý by som nazval „strážcom kozmetiky“, a to nepretržité monitorovanie kozmetických výrobkov. Je to niečo, čo už existuje pre farmaceutické výrobky. Zvyšujeme úroveň dohľadu nad trhom v členských štátoch a vytvárame systém na zabezpečenie povinnej vysledovateľnosti kozmetických výrobkov. Uvedené sa vzťahuje na všetkých výrobcov, od amatérskych výrobcov po veľkoobchod a maloobchod, inými slovami na všetkých, ktorí sú zainteresovaní v distribučnom reťazci.

Pani Rothová-Behrendtová už hovorila o nanotechnológii. V tomto prípade sme našli riešenie, ktoré by som chcel označiť za vzorové, keďže rovnaké riešenie použijeme tento týždeň v súvislosti s inými dôležitými právnymi predpismi. Špecifické ustanovenia, ktoré sa týkajú nanomateriálov využívaných v kozmetickom priemysle, zavádzajú mechanizmy na poskytovanie potrebných informácií pred tým, ako sú tieto materiály sprístupnené verejnosti na trhu. To zabezpečuje, aby boli poskytnuté dôležité údaje o bezpečnosti a aby orgány mali čas vykonať potrebné bezpečnostné opatrenia.

Bola tu dlhá, intenzívna a plodná rozprava o tom, či sa vo výnimočných prípadoch môžu používať materiály, ktoré sú klasifikované ako karcinogénne, mutagénne alebo toxické pre reprodukciu. Som veľmi rád, že Rada a Parlament sa dohodli s Komisiou na tom, že by sme mali zachovať všeobecný zákaz používania týchto látok v kozmetických výrobkoch. Minimálne výnimky, ktoré navrhla Komisia, by mali akurát zabrániť nezrovnalostiam vo vzťahu k právnym predpisom o potravinách, keďže nie je hneď jasné, že alkohol môžeme piť, ale nemôžeme ho používať v kozmetických výrobkoch.

Návrh okrem zaistenia bezpečnosti výrobkov zlepšuje aj úroveň informácií poskytovaných spotrebiteľom. Príkladom uvedeného je, že do zoznamu zložiek bola pridaná informácia o tom, ktoré látky sú prítomné vo forme nanomateriálu. Okrem toho, právne predpisy upravujú osobitný druh kontroly informácií poskytovaných výrobcami. Som celkom rád, že môžem potvrdiť, že členské štáty a Komisia chcú svojou úzkou spoluprácou v tejto oblasti zabrániť možnosti, aby boli spotrebiteľia zavádzaní.

Ako som už povedal, toto nariadenie je súčasťou nášho programu zjednodušovania. Týmto spôsobom budú odstránené nejasnosti a rozpory v smernici, ktorá má už 33 rokov a počas tohto obdobia bola už 55-krát zmenená a doplnená. Existuje pravdepodobne len veľmi málo ľudí, ktorí jej naozaj rozumejú. To je dôvod, prečo sme pristúpili k výraznému zjednodušeniu legislatívy EÚ.

Tiež by som rád zdôraznil, že vytvorenie centrálného systému na podávanie správ o kozmetických výrobkoch pred ich uvedením na trh EÚ, prinesie priemyslu úspory.

Už som naznačil, že Európsky parlament, Rada a Komisia mali úzku a konštruktívnu spoluprácu. V mene Komisie môžem súhlasiť so všetkými pozmeňujúcimi a doplňujúcimi návrhmi, ktoré predložila spravodajkyňa pani Rothová-Behrendtová.

Komisia taktiež predložila vysvetlenia, o ktoré ju požiadal Parlament v súvislosti so zmenou zo smernice na nariadenie, ktoré sa týkajú internetového predaja, falšovania výrobkov, prechodných ustanovení, časového rámca pre nadobudnutie účinnosti nariadenia a otázky vymedzenia pojmu nanomateriály. Aby som ušetril čas, rád by som vyjadril svoj súhlas so všetkými vysvetleniami, ktoré boli predložené konferenčným službám, keďže Parlament už pozná ich obsah.

Vyhlasenia Komisie

Komisia berie na vedomie obavy členských štátov súvisiace s prepracovaním smerníc na nariadenia.

Komisia sa domnieva, že pokiaľ sú existujúce ustanovenia smernice dostatočne jasné, jednoznačné a podrobné, môžu sa prepracovať na priamo uplatniteľné ustanovenia nariadenia. Platí to najmä vtedy, keď sú takéto ustanovenia technického charakteru a členské štáty ich už plne prevzali do svojho právneho poriadku.

Na základe rôznych stanovísk Komisia súhlasí, že konkrétny prípad nariadenia o kozmetických výrobkoch nebude predstavovať precedens pri výklade medziinštitucionálnej dohody v tejto veci.

Komisia sa zaväzuje, že pred začatím uplatňovania nariadenia, objasní situáciu v súvislosti s internetovým predajom kozmetických výrobkov.

Ako Európsky parlament, tak aj Komisia je znepokojená skutočnosťou, že kozmetický priemysel môže byť ovplyvnený prítomnosťou napodobenín, čoho následkom môže byť väčšie ohrozenie ľudského zdravia. Komisia preto podnikne kroky na zlepšenie spolupráce medzi príslušnými vnútroštátnymi orgánmi v oblasti boja proti falzifikátom.

Komisia pripraví dôvodovú správu o prechodných ustanoveniach a dátumoch uplatňovania tohto nariadenia (najmä čo sa týka článkov 7, 8, 10 a 12a).

Čo sa týka nanomateriálov, Komisia si uvedomuje, že práca na spoločnej definícii nanomateriálov sa ešte stále vyvíja. Komisia preto potvrdzuje, že budúce právne predpisy Spoločenstva by mali zohľadňovať vývoj spoločnej definície a poukazuje na to, že komitologické postupy, ktoré sú súčasťou tohto návrhu, tiež umožňujú aktualizáciu definície v tomto návrhu.

Françoise Grossetête, v mene skupiny PPE-DE. – (FR) Vážený pán predsedajúci, dovoľte mi najprv srdečne zablahoželať za prácu, ktorú sme vykonali, nielen Rade, ale, samozrejme, aj spravodajkyni pani Rothovej-Behrendtovej, Európskej komisii, mojim kolegyniam tieňovým spravodajkyniam a najmä pani Riesovej. Boli medzi nami aj ostré výmeny názorov, ale nakoniec sme dosiahli výsledok, ktorý je veľmi uspokojivý a na jednej strane posilňuje bezpečnosť kozmetických výrobkov v prospech spotrebiteľov a na druhej strane znižuje administratívne zaťaženie, ktoré pre náš európsky priemysel stratilo význam.

Toto nariadenie bolo potrebné, pretože sme museli navrátiť zrozumiteľnosť právnym predpisom, ktoré boli za posledných 30 rokov zmenené a doplnené takmer 50-krát. Transpozícia tejto smernice spôsobovala problémy v 27 členských štátoch. Boli tu určité právne nejasnosti a uplatňovanie textu začalo byť pre naše podniky príliš ťažkopádne a nákladné. Pripomínam, že kozmetické spoločnosti Európskej únie sú s počtom vyše 3 000 výrobcov kozmetiky svetovými lídrami v tomto odvetví. Je to veľmi inovatívny priemysel, ktorý predstavuje trh v hodnote 65 miliárd EUR a priamo alebo nepriamo vytvára 350 000 pracovných miest. Preto je dôležité zaoberať sa kozmetickým priemyslom.

Ako som už povedala, toto nové nariadenie prostredníctvom monitorovania trhu posilňuje bezpečnosť a zodpovednosť výrobcov a zároveň znižuje byrokráciu. Zabezpečuje lepšiu výsledovateľnosť kozmetických výrobkov, identifikáciu zodpovedných osôb, ako aj informačnú zložku s opisom kozmetického výrobku a výrobných postupov.

V podstate sme veľa diskutovali o nanomateriáloch, ktoré sa používajú v kozmetike, najmä v kozmetických výrobkoch na opaľovanie a ktoré musia podliehať veľmi prísnyim požiadavkám v súvislosti s bezpečnosťou, ale nesmú stáť v ceste inováciám. Zodpovedná osoba preto bude musieť informovať o výrobkoch, ktoré obsahujú nanomateriály, a nie o nanomateriáloch ako takých.

Na záver by som rada upriamila vašu pozornosť na skutočnosť, že naozaj musíme bojovať proti falšovaniu kozmetických výrobkov, lebo stále predstavuje reálne nebezpečenstvo. V tejto oblasti máme ešte stále veľa práce.

Daciana Octavia Sârbu, v mene skupiny PSE. – (RO) Bezpečné kozmetické výrobky sú pre európskych spotrebiteľov obzvlášť dôležité, a preto im musíme venovať dostatočnú pozornosť.

Myslím si, že iniciatíva Komisie preskúmať smernicu a nahradiť ju návrhom nariadenia prišla včas. Umožní nám to odstrániť nepresnosti a nesúlady právneho charakteru a vyhnúť sa rozporom pri transpozícii do vnútroštátnych právnych predpisov.

Myslím si, že v situácii, keď skúsenosti na európskej úrovni dokázali, že prístup na základe jednotlivých zložiek nie je ani uskutočniteľný, ani adekvátny, je našou prioritou zvýšiť zodpovednosť výrobcov a presadiť prísne kontroly vnútorného trhu.

Používanie nanomateriálov je sľubným riešením v tejto oblasti, ale Vedecký výbor musí nanomateriály vo výrobkoch určených pre spotrebiteľov zhodnotiť a vyhlásiť za bezpečné, pričom iniciatívy týkajúce sa používania alternatívnych postupov treba aj naďalej podporovať.

Myslím si, že účasť Komisie, o ktorej som hovorila, je nevyhnutná v súvislosti s používaním látok, ktoré sú klasifikované ako karcinogénne, mutagénne alebo toxické, a to v záujme overenia ich používania pri výrobe kozmetiky.

Domnievam sa, že v záujme účinného uplatňovania tohto nariadenia musia členské štáty vykonávať adekvátne kontroly a v prípade nesplnenia podmienok musia Komisii pravidelne predkladať správy.

Chris Davies, v mene skupiny ALDE. – Vážení pán predsedajúci, blížime sa ku koncu volebného obdobia Parlamentu a niektorí z nás začínajú s prípravami na voľby. Minimálne v Spojenom kráľovstve vidím, ako čelíme množstvu euroskeptikov a eurofóbov, ktorí chcú pri každej príležitosti kritizovať všetko, čo robíme. História tejto legislatívy im poskytne určité argumenty: 55 významných zmien za posledných 30 rokov, ktoré z nej urobili ťažkopádnu a nejasnú legislatívu a sotva pomohli priemyslu alebo spotrebiteľom.

Ale aj tak sa mi zdá, že kritici zvyknú náhle prestať kritizovať. Nezvyknú sa skutočne zaujímať o to, čo Európska únia robí, aby zlepšila súčasnú situáciu a uviedla výhody do praxe. Myslia si, že nič nerobíme. Tu však máme právny predpis, ktorý prakticky dokázal zjednodušiť existujúce postupy, odstrániť byrokráciu a svoje ustanovenia všetkým objasniť. Máme tu smernicu, ktorá sa zmenila na nariadenie. V mojej krajine je to niečo strašné, do určitej miery to berie členským štátom manévrovací priestor, ale realita je taká, ako sme už videli v prípade nariadenia o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemických látok (REACH) a ako vidíme aj teraz, že priemysel nechce 27 rôznych výkladov európskeho predpisu, chce mať možnosť presne vedieť, kde sa nachádza na tomto trhu, ktorý je najväčším trhom tohto druhu na svete.

Postavia sa kritici a povedia: „Mýlili sme sa, keď sme trvali na zákaze látok klasifikovaných ako karcinogénne, mutagénne alebo toxické pre reprodukciu?“ Postavia sa a povedia: „Mýlili sme sa?“ Povedia, čo by sme mali dávať do kozmetických výrobkov z toho, čo nedávame do potravín, hoci niektoré z týchto kozmetických výrobkov si dávame na kožu, do očí alebo dokonca do úst? Postavia sa proti samotnému posudzovaniu kozmetických výrobkov alebo proti centralizovanej informačnej službe, o ktorej pán komisár správne povedal, že v skutočnosti ušetrí priemyslu peniaze? Myslím si, že nič z toho neurobia.

Moja kolegyňa, pani Frédérique Riesová, ktorá tu dnes večer nemôže byť s nami, chcela zabezpečiť, aby sa prijali opatrenia, prostredníctvom ktorých by sme sa pokúsili zabrániť marketingu falšovaných výrobkov, posilniť výsledovateľnosť výrobkov a sprítniť obmedzenia týkajúce sa nepravdivých informácií o priaznivých účinkoch týchto výrobkov. Chcela podporiť jasné označovanie výrobkov v súvislosti s ich obsahom nanomateriálov. Vo všetkých týchto oblastiach sme zaznamenali pokrok. Takže v jej mene by som rád poďakoval pani spravodajkyni, tieňovým spravodajkyniam a pánovi komisárovi Verheugenovi. Myslím si, že je to dobrý právny predpis a pokiaľ ide o mňa, keď vstúpim do volebného procesu, veľmi rád ho použijem ako príklad dobrej práce Európskej únie.

Roberta Angelilli, v mene skupiny UEN. – (IT) Vážení pán predsedajúci, dámy a páni, európsky kozmetický priemysel je veľmi dôležitým odvetvím z hľadiska hospodárstva a zamestnanosti. Ako už bolo povedané, predstavuje obrat vyše 35 miliárd EUR a vytvára viac, než 350 000 pracovných pozícií v predaji, distribúcii a doprave. Je to odvetvie s vysokou mierou inovácie, ale tiež by som chcela zdôrazniť, že je potrebné zaručiť vysokú úroveň ochrany ľudského zdravia a informovanosti spotrebiteľov.

Presne z tohto dôvodu blahoželám pani spravodajkyni za jej vynikajúcu prácu a rada by som zdôraznila niekoľko bodov, ktoré pokladám za obzvlášť dôležité. Je správne podrobovať výrobky posudzovaniu bezpečnosti, ktoré kladie zodpovednosť na distribútorov, aby pred tým, ako začnú propagovať výrobky, vykonali potrebné kontroly. Zákaz, ktorý toto nové nariadenie ukladá viac než 1 000 látkam, ktoré sa používajú v kozmetických výrobkoch a boli klasifikované ako karcinogénne alebo toxické, je taktiež dobrou vecou.

Ďalším dôležitým aspektom je zoznam povolených farbív, konzervačných látok a slnečných filtrov a rovnako dôležitá je aj väčšia zrozumiteľnosť označovania funkcie kozmetických výrobkov a ich trvanlivosti a uvádzanie špecifických upozornení pre ich používanie a zoznamu zložiek v zostupnom poradí podľa ich váhy. A čo

je najdôležitejšie, značka musí obsahovať slová, znaky alebo obrázky, ktoré výrobku prisudzujú reálne vlastnosti a funkcie a nie vlastnosti a funkcie, ktoré nemá.

Preto bude v neposlednom rade potrebné zaručiť vysledovateľnosť výrobku, lebo musíme zabrániť znepokojujúcemu falšovaniu kozmetických výrobkov a takzvanému „paralelnému importovaniu“. Vážení páni predsedajúci, na záver by som rada zdôraznila, že len v samotnom Taliansku pochádzajú z paralelného trhu kozmetické výrobky v hodnote 120 miliónov EUR, ktoré môžu vážne ohrozovať zdravie.

Hiltrud Breyer, v mene skupiny Verts/ALE. – (DE) Vážení páni predsedajúci, ochrana ľudského zdravia je hlavným cieľom aj vtedy, keď ide o kozmetické výrobky. Týmto hlasovaním tvoríme dejiny. Je to prvý raz, čo boli vypracované konkrétne nariadenia upravujúce používanie nanomateriálov v kozmetických výrobkoch a my sme priekopníkmi. Veľkú radosť mám, samozrejme, najmä z toho, že môžem povedať, že to bola iniciatíva Skupiny zelených/Európskej slobodnej aliancie, ktorá viedla k tejto priekopníckej udalosti. My Zelení sme boli motorom, my sme to zaradili do programu a rada by som srdečne poďakovala spravodajkyni pani Rothovej-Behrendtovej za jasnú a neochvejnú podporu. Tiež som rada, že môžem pochváliť Komisiu za to, že zmenila názor. Doteraz neustále zdôrazňovala, že platné právne predpisy postačujú na garantovanie bezpečnosti nanomateriálov. Teraz jasne vyhlásila, že naozaj potrebujeme špecifické nariadenia.

Neplatí to len pre nariadenie o kozmetických výrobkoch, ale aj pre nariadenie o nových potravinách, ktoré tento týždeň ešte musíme prerokovať, keďže nanotechnológia bola doteraz niečo ako čierna diera. Na trh bola uvedená bez dostatočného vysvetlenia rizík. Dnešok je preto významným dňom pre ochranu zdravia a spotrebiteľa, hoci mi je ľúto, že definícia nanomateriálov nie je dostatočne zrozumiteľná a bola obmedzená len na nerozpustné a biologicky perzistentné materiály. V každom prípade je aj napriek tomu dôležité, a pre nás aj nevyhnutné, že boli prijaté nariadenia o nanomateriáloch.

Dúfam, že aj nariadenie o nových potravinách bude tento týždeň úspešné a už teraz by som chcela požiadať o vašu podporu, keďže podpora Komisie v tejto veci nie je príliš veľká. Keď ide o kozmetiku a potraviny, potrebujeme konzistentnosť, a to nielen v súvislosti s alkoholom. To isté vo všeobecnosti platí aj pre nanotechnológiu. Aj tu potrebujeme konzistentnosť medzi kozmetikou a potravinami. Úprimne dúfam, že konečne budeme mať otvorenú rozpravu o účele a využívaní nanotechnológie. Tiež som rada, že sme nezmiernili zákaz schválený v roku 2008, ktorý sa týka látok klasifikovaných ako karcinogénne, mutagénne alebo toxické pre reprodukciu, ktorý predložili Zelení.

Eva-Britt Svensson, v mene skupiny GUE/NGL. – (SV) Vážení páni predsedajúci, ja a moja skupina vítame kompromis, ktorý sa Rade a Parlamentu podarilo dosiahnuť v súvislosti s týmto prepracovaným znením smernice o kozmetických výrobkoch.

Počas rokovaní s Radou boli najväčším kameňom úrazu nanomateriály. Týka sa to používania veľmi malých častíc pri výrobe nových materiálov, ktoré majú nové vlastnosti alebo funkcie práve preto, že tieto častice sú také malé. Materiál môže byť napríklad tvrdší, pevnejší, tenší, odpudzujúci vodu, zadržiavajúci teplo, alebo môže získať iné vlastnosti. V podstate ešte stále o tom veľa nevieme. Niektoré mejkapy a krémy obsahujú nanočastice a tieto častice môžu preniknúť cez poškodenú kožu a nájsť si cestu do tela, kde by vôbec nemali byť.

Mali by sme teda povoliť účinnú látku v kozmetických výrobkoch bez akejkoľvek kontroly? Odpoveď je, samozrejme, nie. O nanomateriáloch potrebujeme získať viac poznatkov a informácií. Preto ma teší táto dohoda, o ktorej budeme zajtra hlasovať. Je to krok správnym smerom.

Dohoda bude znamenať lepšiu ochranu európskych spotrebiteľov vtedy, keď budú nanomateriály použité vo farbách na vlasy, UV filtroch a podobne. Výrobky budú pred uvedením na trh musieť prejsť posúdením bezpečnosti a kozmetický priemysel bude musieť Komisiu informovať o použití nanomateriálov vo všetkých ďalších výrobkoch a Komisia zas bude môcť konzultovať s Výborom pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa, či existuje nejaké podozrenie, že nanomateriály predstavujú zdravotné riziko.

Chcela by som vyjadriť veľkú vďaku pani spravodajkyni, ktorá za to bola zodpovedná, a Komisii za takúto dobrú prepracovanú znenie.

Irena Belohorská (NI). – (SK) Rada by som poďakovala pani spravodajkyni. Bravo, Dagmar, za prácu na návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorú nám predložila Komisia. Je to veľmi dôležitý dokument, ktorý má chrániť zdravie spotrebiteľov. Kozmetické výrobky nepochybne používame všetci, keďže nejde len o prípravky na skrášlenie, ale aj o takzvanú kozmetiku dennej potreby, či už sú to zubné pasty, dezodoranty, šampóny, laky na vlasy a nechty, rúže a podobne.

Od poslednej smernice uplynulo 33 rokov, a to je dostatočne dlhá doba aj napriek pozmeňujúcim a doplňujúcim návrhom. Vývoj v chémii a v kozmetike samotnej predsa len zaznamenal veľké a zásadné zmeny. Hovorím o používaní tu tak často spomínaných nanomateriálov, ktoré okrem pozitívneho účinku môžu mať aj negatívny účinok na ľudské zdravie. Preto súhlasím s názorom, že všetky látky, ktoré sa používajú v kozmetických výrobkoch a majú karcinogénny účinok, by mali byť zakázané. Takisto by sme mali dôkladne zvážiť používanie látok, pri ktorých sa nedá vylúčiť mutagénny a toxický účinok.

Spotrebitelia často kupujú kozmetické výrobky na základe klamlivej reklamy alebo neúplnej informácie, takže by sme sa mali snažiť cez naše európske agentúry, vrátane Európskej chemickej agentúry a Európskeho úradu pre bezpečnosť potravín, vypracovať smernice a usmernenia na kontrolu. Nesmieme zabúdať, že kozmetické výrobky sú najčastejšie falšovanými výrobkami, a to ešte zvyšuje pravdepodobnosť, že obsahujú škodlivé látky. Okrem týchto upozornení by sme sa mali snažiť informovať spotrebiteľov o možných zdravotných rizikách, aj keď ide o výrobky renomovaných firiem.

Horst Schnellhardt (PPE-DE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, podľa môjho názoru rozhodujúcim bodom predloženej správy je zmena právneho základu. Hoci členské štáty Európskej únie napredujú rôznym tempom a z hľadiska rozvoja sú medzi nimi stále veľké rozdiely, väčšiu právnu istotu dosiahneme, len ak bude nariadenie preferovanou formou a zostane to tak aj v budúcnosti.

Niektoré smernice spôsobili v dôsledku rôznych spôsobov uplatňovania v členských štátoch hospodárskej súťaži ešte viac škôd a krív, než v tomto prípade. Preto je správne, že v tejto správe boli smernica a jej vnútroštátne uplatňovanie sústredené do jedného komplexného nariadenia. Týmto sa, prirodzene, zvyšuje úroveň právnej istoty, ktorá je mimoriadne dôležitá najmä pre tie spoločnosti v tomto odvetví, ktoré sa podieľajú aj na výskume. Samozrejme, aj záväzok Komisie čoskoro znížiť 25 % povinných registrácií je veľmi vítaný. Týmto nariadením sme urobili prvý krok. Blahoželám, pán komisár.

Predložená správa taktiež objasňuje, ako rýchlo sa nové výrobky môžu objaviť na trhu a ako rýchlo môžu prinútiť legislatívne orgány konať. Otázkou zmeny smernice o kozmetických výrobkoch sme sa zaoberali len pred pár rokmi. Používanie nanomateriálov nás prinútilo zaoberať sa touto otázkou znova. V rámci preventívnej ochrany spotrebiteľov sú rozhodnutia týkajúce sa označovania vítané, pričom možnosť predbežného prijatia je z hľadiska vedeckých objavov tiež prijateľná. Pri tejto príležitosti by som rád varoval pred šírením paniky, ku ktorému došlo v iných prípadoch, a radšej by som odporučil vedecké preskúmanie celej záležitosti.

S požiadavkami, ktoré sme uplatnili najmä preto, aby propagačné informácie a značky odrážali len skutočné vlastnosti výrobku, konáme ako obhajcovia spotrebiteľov. Prípád s dezodorantom, ktorý spomínala pani Rothová-Behrendtová, je však niečím iným. U niekoho to funguje, ale u iného nie. Jeden deň na mne určitá látka funguje, ale na druhý deň už nie. Preto by sme túto záležitosť nemali brať príliš vážne.

Dúfam len, že Komisia neoslabí právny prístup následkom príliš veľkého počtu opatrení v rámci komitologického postupu. Preto vás prosím, aby ste tento postup príliš nepredlžovali.

Margrete Auken (Verts/ALE). – (DA) Vážený pán predsedajúci, všetci používame kozmetické výrobky. Nie sú to luxusné výrobky určené len pre určité pohlavie alebo len pre dospelých. Mydlo, šampón, zubná pasta, pleťové vody, dezodoranty, opaľovacie krémy sú všade okolo nás a všetkých nás ovplyvňujú. Je dôležité, aby boli bezpečné a aby všetky krajiny mali rozumné a jasné pravidlá, a to sme dosiahli týmto návrhom. Rovnako ako všetci ostatní, aj ja by som rada využila túto príležitosť a poďakovala pani Rothovej-Behrendtovej za jej skvelú prácu.

Tešíme sa, že zákaz látok, ktoré sú klasifikované ako karcinogénne, mutagénne alebo toxické pre reprodukciu, bol zachovaný a vylepšený. Ak by bol v kozmetických výrobkoch zakázaný alkohol, pravdepodobne by to spôsobilo problémy a zároveň by to vyzeralo dosť divne, keďže ho pijeme v dosť veľkých množstvách. V každom prípade je dobré, že Rade sa nepodarilo oslabiť tieto ustanovenia. Výnimky zo zákazu budú obmedzené len na látky schválené pre potravinové výrobky, o ktorých sa doteraz nepotvrdilo, že by spôsobovali problémy, a ktoré dobre znášajú aj zraniteľné skupiny, ako sú malé deti a tehotné ženy. Čo je však najdôležitejšie, konečne boli zahrnuté aj nanomateriály. Bol to tvrdý boj. Je to akoby sa priemysel snažil potláčať diskusiu o bezpečnosti nanomateriálov. Boli by veľmi radi, keby sme tieto látky jednoducho odsúhlasili ako bezproblémové a skvelé. Nebol tu ani náznak obáv verejnosti, ako napríklad v prípade geneticky modifikovaných organizmov.

V Skupine zelených/Európskej slobodnej aliancii sme hrdí na to, že teraz boli nanomateriály zahrnuté. Budú testované, označované a v prípade ich prítomnosti v UV filtroch, farbivách a konzervačných látkach, čo je

prípád mnohých výrobkov, to teraz bude výrobca, kto bude musieť garantovať bezpečnosť, zatiaľ čo Komisia bude musieť poskytnúť podrobné informácie a nájsť si čas na kontrolu toho ostatného. Konečne sa nám podarilo zahrnúť aj označovanie, takže spotrebiteľia majú možnosť vidieť, čo si kupujú a natierajú na kožu. Zahrnuli sme aj ustanovenie týkajúce sa revízie, ktoré si vyžaduje, aby Komisia zabezpečila, že definícia nanomateriálov a bezpečnostné postupy budú uspokojivé. A na záver, je dobré, že bude neprípustné, aby výrobok propagoval vlastnosti, ktoré nemôže ponúknuť. Bude zaujímavé sledovať, ako sa budú v budúcnosti predávať všetky tie krémy proti vráskam, ktoré si natierame na tvár a ktoré jednoznačne nefungujú.

Péter Olajos (PPE-DE). – (HU) V kozmetickom priemysle, rovnako ako v mnohých iných odvetviach, v súčasnosti prebieha revolúcia. Pred pár rokmi si aj toto priemyselné odvetvie začala podrobovať nanotechnológia a výsledkom toho bolo, že sa nám otvorili nebývalé možnosti a vyhliadky. Nanotechnológia, samozrejme, nie je novým vynálezom. Ľudské bytosti ju používajú už štyri tisícročia, ale vedomí sme si jej boli len posledných dvadsať rokov.

Je dôležité, aby sme k tejto záležitosti pristupovali s náležitou opatrnosťou, aby sme na jednej strane nebrzdili nové objavy a ich realizáciu, ale aby sme na druhej strane venovali pozornosť zdravotným rizikám. Pred možným nebezpečenstvom musíme svojich obyvateľov chrániť, a to najmä prostredníctvom rozdielneho prístupu, ktorý vychádza z rizík.

Niektoré nanoaplikácie a nanovýrobky sú určené na priame spotrebiteľské použitie, ako napríklad oblečenie a potraviny vrátane kozmetických výrobkov, a v ich prípade môže neopatrný prístup viesť k tomu, že ľudia doslova na vlastnej koži zažijú možné škodlivé následky.

Práve preto je dôležité, aby ľudia vedeli, aké prípravky používajú, preto je nevyhnutné správne a podrobné označovanie a preto je zodpovednosť výrobcu základnou požiadavkou. Hovoríme o obrovskom a neustále rastúcom odvetví, keďže kozmetický priemysel EÚ vytvára ročný obrat vo výške 65 miliárd EUR. Jedna z najväčších európskych kozmetických spoločností, jedna z 3 000, vynakladá 450 miliónov EUR ročne len na výskum a vývoj a zamestnáva takmer 3 000 vedcov a výskumníkov.

Podľa odhadov Európskej komisie v roku 2006 obsahovalo nanomateriály 5 % kozmetických výrobkov, čo je ukazovateľ, ktorý sa v súčasnosti možno až zdvojnásobil. Ak chceme prekonať niektoré globálne problémy, ktoré sme spôsobili, nanotechnológiu potrebujeme, a preto budem s čistým svedomím hlasovať v prospech tohto legislatívneho návrhu, ale nesmieme zabúdať, že každá minca má dve strany.

Blahoželám pani Rothovej-Behrendtovej, pani Grossetêttovej a pani Wallisovej, ktoré návrh uznesenia predložili. Vykonalí vynikajúcu prácu.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Vážený pán predsedajúci, zavedenie minimálnych noriem pre bezpečnosť kozmetických výrobkov je dôležitým krokom k zaisteniu podstatne väčšej bezpečnosti európskych spotrebiteľov. Toto moderné nariadenie zároveň znižuje administratívnu záťaž pre európskych výrobcov, ktorí zamestnávajú vyše 350 000 ľudí. Rozsiahla diskusia sa tu zameriava predovšetkým na označovanie, keďže často dochádza k zavádzaniu spotrebiteľov, a preto veľmi vítam, že nové informácie o účinkoch výrobkov budú musieť byť zdokumentované. Tiež sa tu veľmi živo diskutuje, a nielen tu, o povoľovaní nanomateriálov a, samozrejme, o vylúčení karcinogénnych látok z kozmetických výrobkov. Nesúhlasím s tým, aby informácie o obsahu nanomateriálov vo výrobkoch mali charakter varovania. Dôležité pre nás je, že budeme mať zoznam povolených nanomateriálov, ktoré nie sú škodlivé, ale zlepšujú kvalitu výrobku. Samozrejme, nie je dôvod na to, aby sme strašili spotrebiteľov. Práve minimálne normy by mali zaistiť bezpečnosť spotrebiteľov. Každopádne za vážny problém pokladám falšovanie a tiež by som chcela upozorniť na obmedzenú schopnosť kontrolných orgánov na vnútroštátnej úrovni kontrolovať naozaj všetko.

Som rada, že text obsahuje jednotnú definíciu nanomateriálov a tiež vítam to, že ju budeme môcť upraviť tak, aby zodpovedala najnovším vedeckým poznatkom. Taktiež vítam to, že sa smernica vlastne stane nariadením a bude mať väčší právny dôraz. A preto vítam túto prácu a blahoželám všetkým spravodajcom k tomu, že dokázali dosiahnuť konsenzus v takej citlivej otázke, ako je uvedenie kozmetických výrobkov na európsky trh na základe vedeckých poznatkov.

Eija-Riitta Korhola (PPE-DE), písomne. – (FI) Vážený pán predsedajúci, kvôli časovému tlaku sa kompromisy dosiahnuté v prvom čítaní počas minulého roka stali samozrejmosťou. Navyše, vyhovuje to malým skupinám, keďže dohody uzatvorené za rokovacím stolom ich robia silnejšími, než prislúcha ich veľkosti. Ak sa však takéto praktiky začnú rozmáhať, bude to nahľadávať dôveryhodnosť parlamentnej demokracie v tomto Parlamente.

Tentoraz však zvíťazila demokracia, keďže najväčšie skupiny našli spoločnú reč a dosiahnutý výsledok má skutočne podporu väčšiny.

Bolo jasné, že smernicu o kozmetických výrobkoch bolo potrebné prepracovať. Jej ustanovenia museli byť objasnené a aktualizované a hlavná smernica sa nemohla stať ničím iným než nariadením, aby dokázala zabezpečiť vysokú úroveň ochrany ľudského zdravia v celej EÚ, ako aj práce na vnútornom trhu. Tieto zásady logicky vyplývajú z práce, ktorú sme začali, keď sme diskutovali o nariadení REACH.

Zastarané právne predpisy v kozmetickom priemysle predstavujú osobitnú hrozbu pre zdravie a mieru, do akej sa môžeme spoliehať na zákon. Dobrým príkladom uvedeného sú informácie o nanočasticách a kozmetických výrobkoch. Zatiaľ čo pozitívne vlastnosti nanomateriálov sú viac-menej známe, riziká väčšinou nie sú preskúmané. Podobne je to aj so špeciálnymi vlastnosťami kozmetických výrobkov, ktoré majú priamy vplyv na naše rozhodovanie pri ich kúpe, keďže nie je možné s istotou ich overiť.

To je dôvod, prečo bolo dôležité vybudovať spoločnú politiku medzi tromi najväčšími politickými stranami, aby sme boli schopní vziať do úvahy hľadisko zdravia, životného prostredia, obchodu a spoločenské hľadisko a aby sme sa mohli dohodnúť s Radou. Preto si veľmi vážim prácu svojej kolegyne, pani Grossetêtovej, ktorú odvieďa ako tieňovú spravodajkyňa. V spolupráci so spravodajkyňou Parlamentu pani Rothovou-Behrendtovou a jej kolegyňami liberálkami zabezpečila väčšinové postavenie, ktoré umožnilo dosiahnutie tohto konečného výsledku. Skutočná demokracia počúva každého, ale odráža postoj väčšiny.

Predseda júci. – Nikto neprejavil záujem o vystúpenie, preto skôr, než odovzdám slovo pani spravodajkyni, chcel by som vás informovať o tom, že doteraz vystúpilo štrnásť poslancov, z toho jedenásť žien.

Günter Verheugen, podpredsa da Komisie. – (DE) Vážený pán predseda júci, chcel som stručne reagovať na vašu poslednú poznámku, ale rozhodol som sa, že nebudem. Aj muži sa zaujímajú o kozmetiku, a to čím ďalej, tým viac. V každom prípade majú záujem na tom, aby boli naše kozmetické výrobky bezpečné.

V tomto okamihu mi zostáva urobiť už len jednu vec. Rád by som úprimne poďakoval za váš súhlas a vašu podporu. Ako povedal pán Davies, skutočne sme poskytli dobrý príklad toho, čo môže európska legislatíva dosiahnuť.

Ak vám môžem dať jednu radu, pán Davies, je to táto rada. Možno by stálo za to, keby si vo vašej rodnej krajine uvedomili, že v Európe máme nariadenia o kozmetických výrobkoch, ktoré neexistujú nikde inde, konkrétne zákaz testovania kozmetických výrobkov na zvieratách. V Európe to nie je povolené. Navyše, pred pár dňami vstúpilo do platnosti nariadenie, ktoré upravuje, že výrobky testované na zvieratách nesmú byť uvedené na európsky trh. Keďže Briti sú známi ako národ milovníkov zvierat, toto je argument, ktorý možno tiež budete môcť použiť.

Dagmar Roth-Behrendt, spravodajkyňa. – (DE) Vážený pán predseda júci, veľmi pekne ďakujem pánovi komisárovi a veľmi pekne ďakujem aj vám, dámy a páni. Som vďačná najmä pánovi komisárovi Verheugenovi za to, že znovu zdôraznil zákaz testovania na zvieratách, pretože mi to pripomenulo, že toto je už tretia revízia legislatívy týkajúcej sa kozmetických výrobkov, na ktorej mám možnosť podieľať sa, pričom tieto revízie boli šiestym a siedmym pozmeňujúcim a doplňujúcim návrhom a teraz je to zmena na nariadenie.

Skutočne sa nám podarilo zakázať testovanie na zvieratách. Podarilo sa nám napríklad zabezpečiť, aby spotrebiteľia boli informovaní o trvanlivosti výrobkov, a to prostredníctvom malého okienka s číslom, ktoré určuje, dokedy môžu výrobok používať. Tieto poznámky adresujem aj niektorým kolegom, ako napríklad pani Roithovej, ktorá tu, žiaľ, nemohla byť na začiatku tejto rozpravy. Označenia v žiadnom prípade nikdy neboli upozorneniami. Ak výrobok nie je bezpečný, nemal by byť uvedený na trh, nemal by byť propagovaný. Všetky výrobky na európskom trhu musia byť bezpečné a neškodné. Označovanie však spotrebiteľovi umožňuje vybrať si. O tom je demokracia a o tom je sloboda výberu.

Máme vynikajúci právny predpis. Snažila som sa, aby bol proces maximálne transparentný. Ako povedala pani Grossêtetová, snažila som sa dať dokopy rôzne názory. Je to preto, že som chcela zabezpečiť, aby sme navrhli legislatívu, ktorá bude vyhovovať všetkým, najmä spotrebiteľom v Európskej únii, priemyslu, ktorý bude musieť pracovať s touto legislatívou a všetkým, ktorí z nej majú osoh.

Ešte raz by som rada povedala pánovi Schnellhardtovi, že dezodoranty síce na rôznych ľuď pôsobia inak, ale informácia na nich znie, že „vás ochráni pred potom“. To je dôvod, prečo je dôležité, aby boli informácie týkajúce sa kruhov okolo mojich očí po týždni strávenom v Štrasburgu aspoň do určitej miery pravdivé a spoľahlivé.

Ešte raz by som chcela poďakovať pánovi komisárovi, najmä za vysvetlenia, ktoré nám poskytol, ako aj kolegiám a spolupracovníckam, ktoré odvedli väčšinu práce. Veľmi pekne vám ďakujem.

Predseda júci. – Bola to nesmierne plodná a zaujímavá rozprava.

Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční zajtra, v utorok 24. marca 2009.

16. Uvádzanie biocídnych výrobkov na trh – Nový návrh na revíziu týkajúci sa biocídnych výrobkov (rozprava)

Predseda júci. – Ďalším bodom programu je spoločná rozprava o nasledujúcich správach:

– správa, ktorú v mene Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín predkladá pani Sárbová, o návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 98/8/ES o uvádzaní biocídnych výrobkov na trh v súvislosti s rozšírením určitých lehôt (KOM(2008)0618 – C6-0346/2008 – 2008/0188(COD)) (A6-0076/2009) a

– vyhlásenie Komisie o novom návrhu na revíziu smernice týkajúcej sa biocídnych výrobkov.

Daciana Octavia Sárbu, spravodajkyňa. – (RO) Chcela by som zdôrazniť, že považujem za úspech dohodu, ku ktorej sme dospeli spolu s Komisiou a Radou, o predĺžení obdobia určeného na posúdenie účinných látok až do roku 2014, aby sa v správnom čase vytvoril regulovaný trh s biocídnymi výrobkami.

Odzrazilo sa to aj na výsledku hlasovania Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín. Chcela by som sa poďakovať kolegom, ktorí tento kompromis medzi tromi inštitúciami podporili.

Predĺženie prechodného obdobia je mimoriadne dôležité z hľadiska garancie, že sa budú všetky biocídne výrobky, ktoré obsahujú účinné látky, uvádzať na trh legálne.

Som presvedčená, že bolo nevyhnutné vykonať revíziu tejto smernice v prvom čítaní, aby sa neriskovalo prekročením desaťročného obdobia určeného na systematické testovanie biocídnych výrobkov a aby sme sa v konečnom dôsledku vyhli ich stiahnutiu z trhu od roku 2010.

Predĺženie tohto obdobia zabezpečí, že členské štáty budú mať dostatočný čas na posúdenie týchto látok, až do roku 2014, kedy s najväčšou pravdepodobnosťou nadobudne platnosť smernica týkajúca sa biocídnych výrobkov.

Ďalší bod obsiahnutý v návrhu správy sa týka obmedzenia možnosti ďalšieho predĺženia konečných termínov vzťahujúcich sa na zostávajúce dokumentácie v komitologickom postupe najviac na dva roky, aby sme zabránili tomu, že sa bude celý proces donekonečna zdržiavať. Toto opatrenie je nevyhnutné, ak by sa stalo, že do roku 2014 nebude revízia smernice hotová.

Veríme, že podstatná revízia smernice týkajúcej sa biocídnych výrobkov sa bude zaoberať ochranou údajov a zneužívaním systému tzv. „voľnou jazdou“, keď spoločnosti používajú informácie zaregistrované inými spoločnosťami v rámci vnútroštátneho systému.

Rada by som spomenula, že pozmeňujúce a dopĺňujúce návrhy prijaté v rámci Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín tvoria súčasť dohody s Komisiou a Radou, pretože sa nachádzajú v konečnom návrhu, o ktorom sa má hlasovať na zajtrajšom plenárnom zasadnutí. Po skončení hlasovania na plenárnom zasadnutí a s podporou Rady bude možné dospieť k dohode už v prvom čítaní.

Stavros Dimas, člen Komisie. – (EL) Vážený pán predseda júci, chcel by som poďakovať pani spravodajkyňu Sárbovej za jej usilovnosť a snahu dosiahnuť v prvom čítaní dohodu týkajúcu sa návrhu na pozmenenie a doplnenie smernice 98/8 o uvádzaní biocídnych výrobkov na trh.

Rád by som povedal, že Európska komisia je pripravená prijať kompromisný balík a predovšetkým bod, ktorý súvisí s potrebou predĺžiť prechodné obdobie o štyri roky namiesto troch, a bod týkajúci sa obmedzenia ďalšieho predlžovania na dva roky, aby sa revízný program uľahčil.

Christa Klač, v mene skupiny PPE-DE. – (DE) Vážený pán predseda júci, pán komisár Dimas, dámy a páni, môžeme byť hrdí na skutočnosť, že sme v Európskej únii dosiahli také vysoké zdravotné a hygienické normy. Používanie biocídov prispelo vo významnej miere k dosiahnutiu týchto úspechov. Dezinfekčné prostriedky

i pesticídy nás chránia pred nebezpečnými chorobami a prípadne aj pred ich nositeľmi. Biocídy sú teda nevyhnutné. Nesmú však škodiť ľuďom a životnému prostrediu, a preto teraz potrebujeme revíziu všetkých biocídnych výrobkov.

Bezpečnosť si vyžaduje čas, ale preskúmanie doposiaľ trvá dlhšie, ako sa pôvodne plánovalo. Nemôžeme podstupovať riziko, že stratíme dôležité výrobky len preto, že sa nedokončila ich registrácia. Z tohto dôvodu som uvítala skutočnosť, že Parlament, Rada a Komisia sa v prvom čítaní dohodli na promptnom predĺžení konečných termínov súvisiacich so smernicou o biocídnych výrobkoch, myslím, pán komisár, že do roku 2014.

Prečo však tento návrh prišiel tak neskoro? Už dávno sme si mohli všimnúť, že hrozí vyradenie určitých látok v dôsledku uplynutia konečných termínov. Naše diskusie v Parlamente sa teraz musia odohrávať pod väčším časovým tlakom.

Pán komisár, už dlhšie čakáme na návrh Komisie o revízii smernice týkajúcej sa biocídnych výrobkov. Dôležité oblasti sa v súčasnosti musia naliehať zosúladiť a zregulovať. Ide napríklad o definíciu schvaľovacích kritérií, dĺžku schvaľovania a predovšetkým o ochranu údajov. Výrobcovia potrebujú jasné nariadenia a istotu. Nariadenia sú potrebné aj z hľadiska používania a zaobchádzania s výrobkami. Testovanie účinných látok stojí niekoľko tisíc eur a tieto investície sa môžu vrátiť iba v prípade, že výsledky sa aspoň počas určitého obdobia nebudú poskytovať iným uchádzačom. Nikto od nás nechce, aby sme upustili od našich vysokých hygienických noriem. Musíme si ich zachovať, aby sme mohli čeliť novým výzvam.

Verím, že Komisia predloží jasnú a opodstatnenú správu, ktorá bude spĺňať všetky tieto požiadavky, a dúfam, že sa to stane čo najskôr.

Vittorio Prodi, *v mene skupiny ALDE*. – (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, ďakujem pánovi Verheugenovi, že prišiel a poskytol nám príležitosť, aby sme spoločne diskutovali o tomto dokumente. So zreteľom na návrh na zmenu a doplnenie smernice týkajúcej sa uvádzania biocídnych výrobkov na trh a vzhľadom na špecifický charakter nevyhnutných testov a trhových požiadaviek, Parlament súhlasil s predĺžením hodnotiaceho obdobia, ktoré je potrebné na správne posúdenie hlavných účinných látok určitých biocídnych produktov. Mali by ste však vedieť, že očakávame dôkladnejšiu revíziu smernice 98/8/ES týkajúcej sa biocídnych výrobkov, aby sme mohli vyjadriť svoje názory v súvislosti s jej obsahom. Z tohto dôvodu by som chcel uviesť niekoľko myšlienok, o ktorých by Komisia mala uvažovať.

V prvom rade by bolo prospešné uskutočniť prechod od smernice k nariadeniu, legislatívnemu nástroju, ktorý by umožnil, že rovnaké predpisy nadobudnú účinnosť súčasne vo všetkých členských štátoch, a tak by sa sektor reguloval jednotne. Jedným z kľúčových bodov bude výmena údajov v súlade s usmerneniami EÚ a podľa nariadenia REACH. Vďaka povinnej výmene údajov získaných pomocou testov by sa malo aj v prípade biocídnych výrobkov zabrániť testovaniu na stavovcoch alebo ho aspoň výrazne obmedziť. Tí, ktorí registrujú rovnakú účinnú látku, sa zároveň vyhnú duplicitným výskumom.

Výmena údajov by zefektívnila systém hodnotenia dokumentov a znížila náklady na vypracovanie návrhov týchto dokumentov, čo by malo podstatný význam pre malé a stredne veľké podniky, ako aj pre vnútroštátne orgány zodpovedné za posúdenie žiadostí.

Musíme klásť dôraz na zjednodušenie postupov a žiadať o vzájomné uznávanie oprávnenia pre daný výrobok a jeho používanie v rámci rôznych členských štátov, aby sa v nich urýchlili postupy a uvádzanie biocídnych výrobkov na trh. Z toho vyplýva, že rozsah poplatkov a obdobia vymedzené na posúdenie žiadostí by sa mali v rôznych krajinách zosúladiť a proces autorizácie by sa mal zjednodušiť v prípade formulácií s minimálnymi rozdielmi alebo odchýlkami, napríklad vo farbe. Takýmto spôsobom sa dá vyhnúť osobitným testom navyše, ktoré si vyžadujú ďalšie preskúmanie každým členským štátom.

A napokon sa musíme vyhnúť rozdielnemu zaobchádzaniu s európskymi výrobcami tovarov, ktoré sa ošetrojú biocídmi výrobkami, a s podobnými tovarmi vyrábanými mimo Spoločenstva. Očakávam, že Komisia ponúkne riešenie, ktoré bude môcť nový Parlament podporiť.

Urszula Krupa, *v mene skupiny IND/DEM*. – (PL) Vážený pán predsedajúci, zosúladienie legislatívy týkajúcej sa biocídnych výrobkov v Európskej únii sa zdá ešte oveľa potrebné, pokiaľ berieme do úvahy fakt, že nariadenia v jednotlivých krajinách sa líšia. Nedostatok spoločných legislatívnych opatrení ohrozuje zdravie a životy ľudí, ale obzvlášť vo voľných trhových podmienkach predstavuje zároveň aj environmentálnu hrozbu.

Návrh obsiahnutý v pôvodnej verzii textu, konkrétne ide o desaťročné obdobie zavedenia legislatívy, sa však zdá nerealistický so zreteľom na veľmi komplikované a drahé registračné postupy pre chemikálie používané v týchto výrobkoch. Tieto postupy, ktoré mali zaistiť vysokú úroveň bezpečnosti, by mohli paradoxne prispieť k zníženiu úrovne kontroly, ktorá je ešte oveľa problematickejšia, ak berieme do úvahy skutočnosť, že v niektorých prípadoch sa uvádzanie biocídnych výrobkov na trh riadilo vnútroštátnymi predpismi.

Odstránenie týchto mechanizmov a zavedenie menej efektívnych a drahých postupov hodnotenia môže obmedziť predaj biocídnych výrobkov. Centrálny európsky zoznam účinných látok používaných v biocídnych výrobkoch nezaistí bezpečnosť, a obzvlášť vzhľadom na skutočnosť, že biologické činidlá sú nesmierne rôznorodé a rezistentné voči účinným látkam. Keď budeme mať obmedzený výber účinných prípravkov, prispeje to iba k zvýšeniu miery rezistencie. Vysoké ceny a zložité postupy navyše vytlačia malé spoločnosti z trhu, a tak ho postupne ovládnu veľké spoločnosti pôsobiace v tomto sektore.

Návrh na predĺženie prechodného obdobia na 14 rokov, ktoré sa bude môcť predĺžiť ešte o ďalšie dva roky, je ešte hodnotnejší, keď si uvedomíme, že sa nepodarí účinné látky zaregistrovať alebo pretransponovať tieto nariadenia do vnútroštátnych právnych predpisov pred rokom 2014.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Vážený pán predsedajúci, mám trochu iný názor, a preto by som pánovi komisárovi chcela položiť otázku. Je mi ľúto, že sa teraz dozvedáme, že Európska únia nedokáže do desiatich rokov, teda do roku 2010, uskutočniť prieskum a registráciu približne 900 dezinfekčných, konzervačných a pesticídnych látok, ktoré sa predávajú na európskom trhu. Som prekvapená, že na to potrebujeme ďalšie tri roky a pani spravodajkyňa pridáva ešte rok navyše. Znamená to oddialenie harmonizácie a tým aj vyššej ochrany trhu s týmito biocídnymi látkami. Asi nám nezostáva nič iné, než predĺženie odhlasovať, pretože by inak mnohé výrobky museli z trhu zmiznúť. Dovoľte mi však úvahu. Možno by bolo dobré, keby niektoré výrobky dovážané z nekontrolovaného ázijského trhu museli náš trh opustiť. Urýchlilo by to vývoj alternatívnych bezpečnejších látok. Zaujímalo by ma, či sa Komisia pokúsila spolupracovať a využiť kapacity skúšobných centier a ústavov v členských štátoch, aby dosiahla pôvodný kratší termín. Môže mi Komisia alebo pani spravodajkyňa na túto otázku odpovedať?

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Vážený pán predsedajúci, so zreteľom na špecifický charakter tohto právneho predpisu a na možné riziko jeho nesprávnej interpretácie by sme mali otázke biologických činidiel venovať veľkú pozornosť.

Súhlasím s pani spravodajkyňou, ktorá hovorila o tom, že je nevyhnutné do roku 2014 predĺžiť prechodné obdobie určené na hodnotenie účinných látok, ktoré sa používajú v biocídnych výrobkoch, s cieľom regulovať trh prostredníctvom legislatívy EÚ. Ak by sme nepodnikli tento krok, malo by uplynutie platnosti vnútroštátnych predpisov v roku 2010 za následok nelegálny predaj značného množstva biocídnych výrobkov, čo by viedlo k mnohým paradoxným situáciám?

Počas prechodného obdobia by sa mali vnútroštátne právne predpisy používať na prísne monitorovanie tejto špecifickej oblasti trhu. Na tomto mieste je vhodné dodať, že by sme mali byť obzvlášť opatrní, keď sa zaoberáme akýmkoľvek právnymi predpismi, ktoré sa týkajú biocídnych činidiel, a pamätať na to, že tieto výrobky sú určené na ničenie a odpudzovanie škodlivých organizmov, a teda obsahujú účinné chemické látky. Akákoľvek nedbanlivosť z našej strany by mohla mať nezvratiteľné dôsledky.

Stavros Dimas, člen Komisie. – (EL) Vážený pán predsedajúci, chcel by som poďakovať rečníkom za ich konštruktívne pripomienky a povedať, že hodnotenie účinných látok si v konečnom dôsledku bude vyžadovať viac času, než sa pôvodne a optimisticky predpokladalo. Hodnotiace programy sa nezačali realizovať ihneď po schválení právnych predpisov v roku 2000, pretože približne štyri roky trvali rôzne prípravné a hodnotiace postupy, ktoré príslušné vnútroštátne orgány naozaj začali používať až v roku 2004. Aj keď sa doposiaľ urobil veľký kus práce, do mája nebude možné urobiť hodnotenie mnohých účinných látok.

Vzhľadom na to, že podľa smernice sa najneskôr do 14. mája 2010 musia stiahnuť z trhu biocídne výrobky obsahujúce účinné látky, ktoré nie sú zaradené v prílohe 1 alebo 1A tejto smernice, bolo nevyhnutné predĺžiť obdobie určené na dokončenie hodnotiaceho postupu. Ak by niektoré tieto látky zmizli z trhu z toho dôvodu, že neprešli hodnotiacim postupom, mohlo by to ohroziť zdravie a životné prostredie Európskej únie a nepochybne by to zabrzdiло aj obchod.

K otázke, o ktorej hovorila pani Klassová, by som chcel povedať, že tento problém sa týka ochrany údajov predložených na hodnotenie účinných látok. To sa vzťahuje skôr na prípady, kedy niektoré spoločnosti, ktoré nevynaložili žiadne úsilie na vytvorenie spomínaných údajov (tzv. „voľní jazdci“), môžu aj napriek tomu ponechať svoje výrobky na trhu až do uplynutia prechodného obdobia.

Komisia je v konečnej fáze vypracovávaní návrhu na podstatnú revíziu smernice týkajúcej sa biocídnych výrobkov a táto záležitosť bola jasne naznačená počas konzultácií, ktoré sa uskutočnili v priebehu formulovania a spracovávaní spomínaného návrhu. Mnohé poznámky, ktoré mal pán Prodi a ostatní kolegovia, sa bezpochyby budú brať do úvahy.

Komisia sa bude vyššie spomínanou problematikou zaoberať v rámci podstatnej revízie smernice. Komisia pošle svoje vyhlásenie k tejto záležitosti sekretariátu Európskeho parlamentu, aby ho doplnili do zápisnice z dnešného zasadnutia.

Podobne sa spomínaný návrh bude zaoberať aj mnohými ďalšími problémami, na ktoré upozornil Parlament. Ide napríklad o rozšírenie oblasti tovarov a materiálov, ktoré sa spracúvajú s využitím biocídov, skvalitnenie postupu schvaľovania biocídnych výrobkov, zavedenie povinnej výmeny údajov v priebehu udeľovania licencií výrobku a počas schvaľovania účinných látok v súlade so zásadami nariadenia REACH a podľa osvedčených postupov ostatných legislatívnych aktov, akými sú napríklad tie, ktoré sa nedávno schválili v súvislosti s prípravkami na ochranu rastlín.

Na záver, Komisia vyjadruje svoju spokojnosť s výsledkom rokovaní. Komisia je pripravená prijať v plnom rozsahu kompromisné pozmeňujúce a dopĺňujúce návrhy a sľubuje, že počas hlavnej revízie smernice bude brať do úvahy obavy súvisiace s ochranou údajov, ktoré tu dnes vyjadrila Rada a Parlament.

Komisia berie na vedomie problémy týkajúce sa ochrany údajov, výmeny informácií a údajných „voľných jazdcov“, na ktoré sa upozorňovalo v diskusiách o návrhu na predĺženie určitých lehôt v rámci smernice týkajúcej sa biocídnych výrobkov. Komisia bude posudzovať príslušné riešenia zistených problémov v rámci podstatnej revízie smernice týkajúcej sa biocídnych výrobkov.

PREDSEDÁ: PÁN COCILOVO

podpredseda

Daciana Octavia Sârbu, spravodajkyňa. – (RO) Znovu by som sa chcela poďakovať kolegom tieňovým spravodajcom, s ktorými sa mi veľmi dobre spolupracovalo. Podarilo sa nám veľmi účinne dokončiť túto správu, aj keď to nie je až také dôležité ako samotná revízia tejto smernice.

Ako ste videli, všetci kolegovia hovorili o tejto revízii viac ako o správe, ktorou sa dnes zaoberáme, pretože ide o revíziu, na ktorú sme čakali.

Odznelo tu však aj to, že predĺženie prechodného obdobia z troch na štyri roky nie je potrebné, no ja verím, že je pre nás oveľa dôležitejšie zabezpečiť, aby všetky výrobky boli uvedené na trh legálne a aby sa vykonalo náležité hodnotenie týchto výrobkov.

Ešte raz vďaka a, ako som spomínala, revíziu smernice týkajúcej sa biocídnych výrobkov očakávame čo najskôr.

Predseda júci. – Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční v utorok 24. marca 2009.

17. Rok po Lisabone: partnerstvo EÚ a Afriky v praxi (rozprava)

Predseda júci. – Ďalším bodom programu je správa (A6-0079/2009), ktorú predkladá pani Martensová v mene Výboru pre rozvoj na tému Rok po Lisabone: partnerstvo EÚ a Afriky v praxi (2008/2318(INI)).

Louis Michel, člen Komisie. – (FR) Vážený pán predseda júci, dámy a páni, najprv by som rád poďakoval Výboru pre rozvoj a jeho spravodajkyňu pani Martensovej za správu, ktorá ako prvá hodnotí strategické partnerstvo EÚ a Afriky rok po lisabonskom samite.

S veľkým uspokojením som, samozrejme, zaznamenal množstvo pozitívnych prvkov, ktoré táto správa zdôraznila, ako aj pokrok, ktorý sa urobil za rok, čo je relatívne krátky čas z hľadiska takej rozsiahlej a predovšetkým politicky ambiciózneho operácie. Spomeniem iba jednu vec, dnes popoludní sme mali stretnutie delegácie *ad hoc* Parlamentu pre vzťahy s Panafrickým parlamentom Africkej únie a dočasným výborom Panafrického parlamentu Africkej únie pre vzťahy s Európskym parlamentom, ktoré sa zameralo na úlohu parlamentov pri implementácii a monitorovaní stratégie Afriky a EÚ.

To samotné je konkrétnym výsledkom. Zavádza sa nová inštitucionálna štruktúra medzi dvomi kontinentmi a ja by som chcel zablahoželať dvom predsedom za prácu, ktorú vykonali.

Viac než rozoberaniu pozitívnych aspektov správy pani Martensovej by som sa chcel dotknúť troch kľúčových bodov, ktoré správa zdôrazňuje z hľadiska skvalitnenia partnerstva EÚ a Africkej únie. Prvý bod sa týka úlohy parlamentov. Viete, že som veľkým zástancom úlohy parlamentov jednak ako aktérov a zároveň aj kontrolórov demokratického procesu. Práve na týchto dvoch navzájom súvisiacich funkciách sa majú zúčastňovať Európsky a Panafrický parlament v strategickom partnerstve medzi Afrikou a EÚ.

Môžem vás preto ubezpečiť o svojej úplnej podpore týmto návrhom, ktoré vypracoval Európsky parlament a Panafrický parlament v spoločnom návrhu a ktoré sa opakujú v správe. Tieto pozostávajú v prvom rade z účasti na príslušnej úrovni v rámci spoločných skupín odborníkov, ktoré súvisia so štyrmi tematickými partnerstvami, o ktoré sa zaujímate. V druhom rade pozostávajú z angažovanosti pri vypracovávaní výročných správ o napredovaní. V treťom rade pozostávajú z účasti na spoločných pracovných skupinách a nakoniec z účasti predsedov na samite Africko-európskej únie.

Azda by som dodal, že niektoré z týchto návrhov sú už spracované alebo sa na nich práve pracuje. Pokiaľ ide o občiansku spoločnosť a neštátnych aktérov, som jednoznačne presvedčený, že zásadná úloha na rok 2009 má byť zameraná na urýchlené dosiahnutie hmatateľných výsledkov ešte pred strednodobým hodnotením, ktoré je naplánované na jeseň roku 2009, a na dosiahnutie ambície partnerstva zameraného na ľudí mimo inštitúcií.

V tomto kontexte zohrávajú neštátne subjekty dôležitú úlohu svojim zainteresovaním sa do spoločných skupín odborníkov pre každé z ôsmich tematických partnerstiev. Na európskej strane už bola minulý jar zostavená riadiaca skupina občianskej spoločnosti, aby sa podieľala na realizácii partnerstva a monitorovala ho. Čo sa týka africkej strany, takisto bola nedávno zriadená riadiaca skupina občianskej spoločnosti pod záštitou Hospodárskej, sociálnej a kultúrnej rady Africkej únie.

Európska a africká občianska spoločnosť by sa mali zísť na fóre koncom apríla 2009, aby spoločne určili konkrétne návrhy pre záväzok, ktorým je spoločná ministerská trojka Afrika – EÚ.

Čo sa týka strategického partnerstva a najmä toho, ktoré sa zaoberá riadením a ľudskými právami, vítam posun Parlamentu smerom k takému ponímaniu vlády, ktoré mi je veľmi blízke: kvalitná realizácia výkonných funkcií a právomocí, ktoré sa riadia občianskym právom, zo strany štátu, ktorý je nestranný a schopný naplňať potreby a túžby svojich občanov.

Z tohto dôvodu sme pred dvomi rokmi pre oblasť riadenia vyčlenili 2,7 miliárd EUR pre všetky krajiny AKT. Tento prístup stojí na troch zásadách: dialóg, stimulujúce reformy a osvojenie týchto reforiem partnerskou krajinou. Správa však vyjadruje aj pochybnosti a obavy predovšetkým v súvislosti s profilmi riadenia: akým spôsobom sú vypracované, ako sa používajú a aký by mohol byť ich negatívny vplyv na africký mechanizmus partnerského hodnotenia (APRM).

Chcel by som vám pripomenúť, že profily riadenia, ktoré pokrývajú všetky dimenzie: politickú, hospodársku, sociálnu, inštitucionálnu a environmentálnu atď., boli iba odrazovým mostíkom a v žiadnom prípade nevedli programovanie tejto sekcie.

Počas programovacieho dialógu sa navyše prediskutovali výsledky a závery tejto analýzy s vládou partnerskej krajiny. Na základe dialógu sme požiadali vládu o vysvetlenie svojho reformného plánu alebo, pokiaľ to bolo potrebné, o jeho dokončenie, či objasnenie detailov, preukázanie významu, ambície a dôveryhodnosti týchto reforiem podľa troch hodnotiacich kritérií, ktoré následne umožnia určiť rozsah finančného stimulu pre každú krajinu. V tomto kontexte sa venovala pozornosť najmä krajinám, ktoré sú zapojené do mechanizmu APRM a ktoré dokončili revíziu, pričom preukázali svoju ochotu pokračovať týmto smerom. Táto operácia objasnila veľmi odlišné situácie každej krajiny, príslušné potreby reforiem, ako aj rôzne možnosti realizácie a návrhu plánu riadenia. Flexibilita a pragmatizmus sú preto nevyhnutné pri rozdeľovaní finančných stimulov riadenia. V januári 2009 Komisia zverejnila predbežnú správu zaoberajúcu sa procesom financovania a poslala ju všetkým inštitúciám Európskej únie, aby mohla slúžiť rôznym účelom.

Maria Martens, spravodajkyňa. – (NL) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, dámy a páni, diskutujeme o správe na tému „Rok po Lisabone: Partnerstvo EÚ a Afriky v praxi“, ktorá je v podstate realizáciou spoločnej stratégie Afriky a EÚ zameranej na rozvoj Afriky a navrhnuté v decembri 2007 na samite EÚ – Afrika.

Tento samit bol dôležitou udalosťou. Po prvýkrát Európska únia a Africká únia spolu vytýčili stratégiu na základe spoločných hodnôt, zásad a vzájomného rešpektu, pričom dospeli k dohodám o spoločnom

dosahovaní rozvojových cieľov tisícročia a o hľadani spoločných riešení všeobecných problémov, napríklad v otázkach bezpečnosti, migrácie a klímy.

Všetci si uvedomujeme kritické postoje vo vlastných krajinách, kde sa ľudia hlavne v tomto období hospodárskej krízy čudujú, či vôbec má zmysel pokračovať v investovaní peňazí do Afriky. Chcela by som opäť zdôrazniť, aké dôležité je pokračovať v našom úsilí o rozvoj Afriky, a to sa týka oboch svetadielov. Pán komisár Michel bol úplne presný, keď na nedávnom stretnutí na túto tému povedal, že čím viac chudoby existuje, tým je väčšia nestabilita. Je to dôležité aj z hľadiska demografických trendov. V blízkej budúcnosti bude Afrika tvoriť 20 % svetovej populácie, zatiaľ čo Európa iba 5 %. Máme spoločné problémy, čelíme spoločným výzvam. Pokiaľ ľuďom v Afrike chýbajú príležitosti, je prirodzené, že ich budú hľadať v Európe. Afrika si však zaslúži našu podporu nielen z tohto dôvodu.

Dnes diskutujeme o realizácii dohodnutej stratégie a máme akčný plán. Musíme naďalej spolupracovať na ich realizácii. Teším sa z výsledkov, ktoré sa doposiaľ v súvislosti s partnerstvom dosiahli. V predošlých správach som vždy vyjadrila znepokojenie, že nie je dostatočne jasne vymedzená úloha parlamentov, pokiaľ ide o realizáciu spoločnej stratégie. V roku 2007 vydali Panafrický parlament a Európsky parlament spoločné vyhlásenie, ktoré naozaj veľmi obsažne vystihuje, čoho sa to týka. Teraz toto vyhlásenie prečítam po anglicky.

– „Ako inštitúcie reprezentujúce vôľu ľudu sa naše parlamenty musia postarať o uspokojovanie potrieb občanov a o to, aby tí, ktorí rozhodujú, vnímali ich starosti a aby zohľadnili ich prania v stratégiách navrhovaných inštitúciami, ktoré ich riadia. Naše parlamenty musia zohrávať podstatnú úlohu v diskusii o spoločných prioritách zameraných na budúcnosť našich kontinentov; práve v parlamentoch sa odrážajú rozličné názorové prúdy existujúce v rámci spoločnosti, a preto sú miestom, kde sa musia viesť rokovania a kde sa dajú zosúladiť odlišné názory a hľadať kompromisy.“

(NL) Preto som rada, že sme sa na tomto zasadnutí dohodli, aká by mala byť úloha parlamentov. Je to aj vďaka pánovi Gahlerovi, kolegom z Panafrického parlamentu a vďaka všetkým zainteresovaným, že sme sa na úlohe týchto parlamentov dohodli. Ide o účasť v skupine odborníkov v súvislosti s ôsmimi partnerstvami a o riadiacu skupinu, ktorá je zodpovedná za ich koordináciu. Parlamenty majú prezentovať svoj prínos prostredníctvom výročných správ o pokroku a predsedovia Európskeho parlamentu a Panafrického parlamentu majú predostrieť svoje vízie na samitoch Afrika – EÚ. To je dôležitý detail.

Na záver mám jednu otázku pre pána komisára. Vieme, že definície oficiálnej rozvojovej pomoci (ODA) budú zakrátko, v apríli, opäť na programe rokovaní EÚ – SEDAC (Centrum sociálno-hospodárskej rozvojovej pomoci), na ktorých sa zúčastní aj Európska komisia. Mohol by nám pán komisár povedať, aká je jeho vízia tohto rokovania a aký bude prínos Európskej komisie?

Filip Kaczmarek, v mene skupiny PPE-DE. – (PL) Vážený pán predsedajúci, cieľom rozvojovej politiky, ktorá je jednou z najdôležitejších oblastí politiky EÚ, je riešenie globálnych problémov. Našťastie a v žiadnom prípade nie náhodou sa prvá spoločná stratégia partnerstva vytvorila pre Afriku a so zapojením Afriky.

Jedným z dôvodov, prečo je rozvojová politika taká dôležitá, je fakt, že sa stala nástrojom historicky orientovanej politiky. V tomto kontexte je zásadným cieľom spolupráce v otázkach rozvoja pôsobenie proti procesom a mechanizmom v minulosti. Jomo Kenyatta, otec kenskej nezávislosti, to opísal veľmi živým, i keď zjednodušeným spôsobom. Viem, že pán komisár pozná tento známy citát. Pán Kenyatta raz povedal: „Keď prišli misionári, Afričania mali pôdu a misionári Bibliu. Naučili nás modliť sa so zatvorenými očami. Keď sme ich otvorili, oni mali pôdu a my Bibliu.“

Historicky orientovaná politika však nie je jediným dôvodom pre angažovanosť Európy v otázkach súvisiacich s rozvojom. Existujú ešte ďalšie pragmatickejšie dôvody. Afrika je stále najchudobnejším svetadielom na svete. Napriek tomu po prvýkrát za posledných 30 rokov zaznamenáva obdobie hospodárskeho rastu. V každom prípade môžeme dodať, že tento hospodársky rast je vyšší než v Európe. Samozrejme, existujú africké krajiny, ktoré si naopak v dôsledku nešikovného vládnutia zničili svoje vlastné hospodárstvo. Vo všeobecnosti platí, že Afrika je svetadiel s nevyužitým potenciálom. Som rád, že EÚ pomáha oživiť a uviesť tento potenciál do pohybu.

Z tohto dôvodu je jedným z cieľov stratégie zaistiť širší dialóg a spoluprácu aj v takých oblastiach, ktoré na prvý pohľad nesúvisia s otázkami rozvoja. Stratégia zahŕňa široké spektrum problémov vrátane bezpečnosti, energie a zmeny klímy. Je však znepokojujúce, že vo väčšine týchto oblastí sa doposiaľ urobil len nepatrný pokrok. Musíme tiež priznať, že niektoré členské štáty EÚ sa na partnerstve s Afrikou nepodieľajú tak ako ostatné. Som presvedčený, že druhý rok partnerstva bude lepší a že budeme schopní dosiahnuť svoje ciele rýchlejšie.

Alain Hutchinson, *v mene skupiny PSE*. – (FR) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, rok sme oslavovali iniciovanie tohto nového procesu, tejto novej dohody medzi Európskou úniou a Afrikou. Pán komisár, dovoľte mi, aby som bol k tejto otázke menej zdržanlivý ako obyčajne. Myslím si, že pri príležitosti prvého výročia je potrebné vyjadriť určité skutočnosti.

V Afrike je nedostatok všetkého. Je tam málo manažérov, lekárov, učiteľov i technikov. Veľa hovoríme o kontrolovanom prisťahovalectve, ale ešte sme stále neprijali opatrenia potrebné na to, aby sme umožnili diaspóram vstúpiť napríklad do služieb svojho štátu. V Afrike nie sú schopní nasýtiť obyvateľstvo. My obnovujeme vývozné dotácie na naše poľnohospodárske výrobky a na presadzovanie biopalív, čo u nich vedie k obrovským monokultúram.

Všetko sa tam rozpadá, šíri sa chudoba, ľudia zomierajú na choroby a pretrváva nedostatok vody. Veľa hovoríme, sľubujeme, rokujeme a hlasujeme o uzneseniach, ale čo sa naozaj robí pre obyvateľov Afriky? Myslím si rovnako ako vy, a viem, že ste o tom pevne presvedčení, že nastal čas, aby sa parlamenty týchto krajín spojili, a tak zbližili ich národy. Som presvedčený, že žiadny proces medzi Európskou úniou a Afrikou nebude úspešný, pokiaľ zostaneme len na úrovni politikov a technikov. Národy Afriky sa musia spojiť a my to musíme urobiť prostredníctvom ich parlamentov.

Rád počujem, že na parlamentnej úrovni existuje ochota rozvíjať tento výnimočný vzťah. Mám však pochybnosti, pán komisár, pretože tesne pred začiatkom tejto rozpravy som mal dlhý rozhovor s vašou kolegyňou, pani Ashtonovou, ktorý sa týkal dohôd o hospodárskom partnerstve. Je bizarné, že je takmer nemožné dosiahnuť zapojenie parlamentov partnerských krajín do týchto dohôd. Nedokážeme presvedčiť časť tohto Parlamentu a ani Komisiu, že pre ich parlamenty by bolo skutočne potrebné, aby povedali svoj názor skôr, než sa spýtajú Európskeho parlamentu, aký má názor na veci, ktoré priamo ovplyvňujú životy tamojšieho obyvateľstva. Verím, že sa to z tohto hľadiska zmení.

Podobne som presvedčený, že je dôležité ešte oveľa viac a lepšie zapojiť do tohto procesu mimovládne organizácie a africkú občiansku spoločnosť a som rád, že ste to zdôraznili aj vy. Spomínal som diaspory, ale to s tým súvisí. Neviem, aké praktické veci sa v tejto súvislosti urobili, ale v každom prípade si myslím, že proces, ktorý ste rozbehli, má šancu na úspech.

Toomas Savi, *v mene skupiny ALDE*. – Vážený pán predsedajúci, rok 2007 bol, žiaľ, druhým rokom v poradí, kedy sa vo vyspelom svete znížili príspevky na oficiálnu rozvojovú pomoc. Som preto rád, že pani spravodajkyňa zopakovala potrebu nabádať členské štáty Európskej únie, aby plnili svoje záväzky.

Myslím si, že členské štáty by mali prehodnotiť svoju terajšiu pomoc cieľovým krajinám, pretože tabuľka dosiahnutých výsledkov rozvojových cieľov tisícročia z roku 2008 ukazuje, že subsaharská Afrika je jedinou oblasťou, ktorá vážne zaostáva za očakávaným pokrokom. Chcel by som využiť túto príležitosť a povzbudiť členské štáty, aby zvýšili príspevky pre subsaharskú Afriku, ktorá je najmenej rozvinutou oblasťou na svete. Ani cieľové krajiny nie sú vždy prístupné podmienenému charakteru pomoci EÚ. Mali by sme pokračovať v našom úsilí o dôslednejšie zapojenie týchto krajín.

Globálna hospodárska kríza ťaží nás všetkých, ale aj tak nesmieme zabúdať alebo ignorovať skutočnosť, že najmenej rozvinuté krajiny sú teraz najviac ohrozené. So stagnujúcou situáciou v Afrike je Európa navyše stále viac a viac vystavená prílivu prisťahovalcov, čo by mohlo oslabiť fungovanie sociálneho štátu. Je oveľa rozumnejšie zaoberať sa problémami obyvateľstva rozvojových krajín skôr, než tieto problémy nadobudnú taký rozsah, že ich budeme musieť riešiť tu v Európe.

Wiesław Stefan Kuc, *v mene skupiny UEN*. – (PL) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, opäť diskutujeme v Európskom parlamente o Afrike. Dnes nehovoríme o vojne, ľudských právach či o pomoci rozvojovým krajinám. Namiesto toho sa snažíme zhrnúť súčasný stav partnerstva medzi Afrikou a Európskou úniou. Žiaľ, toto partnerstvo v skutočnosti neexistuje.

Aby som bol objektívny, máme ušľachtilú túžbu dospieť k porozumeniu a spolupráci medzi Africkou úniou, Panafrickým parlamentom a Komisiou Africkej únie. Afrika však stále zostáva najchudobnejším svetadielom našej planéty, priemerná dĺžka života tamojších obyvateľov je najkratšia na svete, nesmierne množstvo ľudí trpí hladom a chorobami, zatiaľ čo úroveň vzdelanosti a zdravia, najmä v chudobných vidieckych oblastiach a na dedinách, je takmer nulová.

Pozitívny vplyv Africkej únie na hospodársku situáciu je taký nepatrný, že v praxi je to iba predstieraná organizácia, ktorá nemá žiadny vplyv na riešenie každodenných problémov. Je to organizácia politikov, ktorí ju využívajú na účasť na globálnom politickom živote. Africký kontinent má bohaté prírodné zdroje,

ktoré využíva celý svet. Nemá to však žiadny pozitívny vplyv na životnú úroveň obyvateľstva alebo na odstraňovanie chudoby. Rôzne organizácie sa snažia bojovať s problémom chudoby, ale pokrok v tejto oblasti je sotva badateľný. Spravodajkyňa pani Martensová to jasne povedala.

Naozaj nevieme, ako Afrike pomôcť, a ani správa neponúka riešenie. Spomeňme si na to, ako mierová Keňa zostala v priebehu niekoľkých dní zmáčaná krvou. Ako môžeme zaistiť, že sa bude finančná pomoc z rôznych krajín rozdeľovať správne? O tomto probléme sme hovorili pred niekoľkými mesiacmi. Hovorili sme aj o krokoch, ktoré podniká Čína. Je azda Čína na tej správnej ceste? Mali by sme túto cestu starostlivo preskúmať.

Luisa Morgantini, v mene skupiny GUE/NGL. – (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, spoločná stratégia EÚ a Afriky je predovšetkým veľkou úlohou, časom, aby sme ukázali, že sme schopní realisticky vnímať seba a svoju politiku. Som presvedčená, že stále musíme veľmi opatrne premýšľať o vzťahoch medzi našimi dvoma svetadielmi a o rozvojových stratégiách.

Nemôžeme očakávať, že sa všetko vyrieši naraz, pretože ide o dlhý a veľmi zložitý proces. Podľa môjho názoru to v prvom rade musí byť otvorený proces, na ktorom sa môžu všetci podieľať a budovať zdola nahor partnerstvo rovnocenných strán.

Na lisabonskom samite nebolo možné úplne dosiahnuť tento zámer, možno aj z toho dôvodu, že sa skončil náhle, a Európska únia ani Africká únia nechceli alebo neboli schopné prideliť štrukturálnu úlohu parlamentom a občianskej spoločnosti v Afrike, či v Európe. Uplynul rok od samitu a, ako zdôraznila pani Martensová vo svojej správe, náš Parlament, Panafrický parlament a občianska spoločnosť stále nemajú jasno v smerovaní tejto stratégie.

Je preto nevyhnutné, aby sa plnili hlavne rozvojové ciele tisícročia týkajúce sa odstránenia chudoby, chorôb, rozvoja poľnohospodárstva a vzdelávania, no spolu s nimi je potrebné venovať pozornosť aj vzniknutým otázkam vrátane rozširovania púští, zmeny klímy a energie.

Celkové zapojenie a demokratické partnerstvo musí byť preto otvorené pre verejnosť a nesmie sa obmedziť iba na vlády a výbory. Európsky parlament prehľbil vzťahy s Panafrickým parlamentom a niet pochyb, že tieto kroky mali pozitívny vplyv na spoločnú stratégiu EÚ a Afriky.

V roku 2007 sa však objavilo množstvo pochybností v súvislosti s financovaním. Nájdu sa finančné zdroje na túto spoločnú stratégiu? Aká je budúcnosť krajín AKT a Dohody z Cotonou? Aké budú naše vzťahy s medzinárodnými organizáciami – Svetovou bankou, Medzinárodným menovým fondom a WTO? Pracujme spoločne na tom, aby tieto inštitúcie boli demokratickejšie.

Na záver chcem povedať, že som presvedčená, že by nás tento problém mal chytiť za srdce a mali by sme vytrvať v našom úsilí, pretože Afrika, ako sme sa presvedčili v predošli rokoch, je kontinent bohatý na ľudské a hospodárske zdroje; je to jedinečný partner. Je skvelé vedieť, a aj pán komisár Michel, ktorého dobre poznám, si je toho vedomý, že v Afrike nie je len smrť, skaza a vojna, ale aj veľké bohatstvo. V týchto oblastiach musíme, samozrejme, pracovať na budovaní mieru a demokracie.

Bastiaan Belder, v mene skupiny IND/DEM. – (NL) Vážený pán predsedajúci, v prvom rade chcem poďakovať spravodajkyňu, pani Martensovej, za jej dôkladnú správu. Je dobré, že Parlament nielen víta oznámenie tohto partnerstva, ale aj sleduje jeho skutočné výsledky. Práve to Afrika potrebuje. Úspešné partnerstvo s Afrikou si vyžaduje dobré riadenie a dodržiavanie ľudských práv. Pre svetadiel, kde starostovia môžu zvrhnúť prezidentov a kde iný prezident mrzačil svoje vlastné obyvateľstvo honom na čarodejnice, je to nesmierne dôležité. Rada a Komisia by z toho mali urobiť kľúčovú prioritu.

Keď hovorím o dobrom riadení, myslím aj na úlohu Číny, ktorá sa spomína iba pri prijatí tohto uznesenia. Udivuje ma, že chýba akákoľvek kritická poznámka voči angažovaniu sa Číny v Afrike, ktoré má niekedy katastrofálne dôsledky. Európska únia by si azda mohla vziať ponaučenie z 2 miliárd EUR, ktoré Čínsko-africký rozvojový fond investuje v Afrike. Skutočnosť, že aj Peking poskytuje finančné prostriedky krajinám, akými sú Zimbabwe, hovorí za všetko o príspevku Číny k dlhodobej demokracii a dobrému riadeniu v Afrike.

Mám ešte jednu poznámku aj pre pani spravodajkyňu. V odseku 46 sa odvoláva na potravinovú bezpečnosť a potravinovú nezávislosť Afriky. Podľa mňa v tomto uznesení chýba text, ktorý by sa venoval dlhoročnému problému. Ide o to, že mimoafrické štáty alebo spoločnosti si v Afrike prenajmú alebo dokonca kúpia veľké územia poľnohospodárskej pôdy a úroda ide zahraničným investorom, pričom z nej miestne podvyživené obyvateľstvo nemá žiadny osôh. Takéto situácie sú naozaj veľmi smutné. Okrem toho tieto investície neposkytujú žiadne pracovné príležitosti. Považujem za hanebné, že sa uznesenie vôbec nezaobrá týmto osobitným problémom, ktorému v súčasnosti médiá venujú značnú pozornosť.

Michael Gahler (PPE-DE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, ako predseda ad hoc delegácie pre vzťahy s Panafrickým parlamentom by som dnes rád využil príležitosť a poďakoval mnohým, ktorí sa tejto oblasti venujú. V prvom rade sa chcem poďakovať Marii Martensovej, ktorá pripravila vynikajúcu správu o dosiahnutom pokroku v rámci dohodnutej stratégie EÚ a Afriky. Ďalej by som chcel poďakovať príslušným inštitúciám. V rámci rozhovorov šiestich zúčastnených strán sme dokázali dospieť k porozumeniu medzi dvomi parlamentmi. Dohodli sa obidve Komisie, Parlamenty a aj Rady. Čo sa týka Rady, chcel by som zvlášť spomenúť právne služby, čo je vždy osobitne dôležité, keď ide o také záležitosti, pri ktorých sa nepodariť presadiť spoločné pozície. V nadväznosti na prvý schôdzu v Addis Abebe sme sa dnes na našej druhej schôdzi dokázali konečne dohodnúť na tom, čo sme už v minulosti odsúhlasili v súvislosti so zapojením oboch Parlamentov.

Chcel by som reagovať na to, čo povedal pán Hutchinson. Čo sa naozaj deje? Áno, v Afrike sa deje veľa zlých vecí. Mám však dojem, možno je to len náhoda, že od dohody o tejto spoločnej stratégii začala Africká únia inak reagovať na štátne prevraty. Štátom Mauretánia, Guinea, Guinea-Bissau a Madagaskar pozastavila členstvo. To sa v minulosti nestalo. Všetko by bolo išlo ďalej po starom.

V tomto smere by som chcel povedať, že my, ako európske vlády, by sme mali tieto fakty brať taktiež do úvahy. Ak je toto partnerstvo založené na spoločných hodnotách, potom musia reagovať aj Európania, keď reagujú Afričania, keď sa v Afrike deje niečo zlé. Z tohto dôvodu som presvedčený, že pokiaľ sa naše Parlamenty v budúcnosti viac zapoja do realizácie tejto stratégie, budeme môcť pripísať tomuto partnerstvu pridanú hodnotu.

Ana Maria Gomes (PSE). – (PT) Chcela by som zablahoželať pani Martensovej k tejto dôležitej správe a poukázať na to, akú dôležitú úlohu má Parlament pri monitorovaní realizácie spoločnej stratégie EÚ a Afriky, ako aj príslušného akčného plánu.

Podnikli sa už určité dôležité kroky v súvislosti s niektorými z ôsmich partnerstiev zapojených do stratégie. Ide predovšetkým o zriadenie spoločných skupín odborníkov, realizačných tímov a o začiatok dialógu v kontexte týchto partnerstiev.

Je mi však ľúto, že aj na konci prvého roku sú niektoré partnerstvá ešte stále v procese definovania pracovných postupov a že doposiaľ nestanovili konkrétne ciele, časové harmonogramy, či pridelenie rozpočtových prostriedkov.

Dúfam, že nasledujúca spoločná výročná správa o pokroku bude v prezentácii výsledkov a v stanovení finančných prostriedkov oveľa konkrétnejšia, ako bola tá prvá. So zreteľom na výber rozvojových cieľov tisícročia je obzvlášť dôležité, aby sme boli dôslední v dodržiavaní záväzkov Európskej únie a jej členských štátov. Musíme zabezpečiť aj to, aby globálna kríza, ktorá sa dotýka každého, neprimerane nepostihla krajiny a obyvateľov Afriky, ktorí sú už aj tak najviac ohrození.

Rozvoj a demokratické riadenie v Afrike musí byť pre nás všetkých súčasťou stratégie na ukončenie krízy. V tomto zmysle sa musíme snažiť o výraznejší pokrok vo všetkých partnerstvách vrátane tých, ktoré sú politicky citlivejšie, ako napríklad otázka riadenia a ľudských práv.

Úloha Európskeho parlamentu v tomto procese sa musí posilniť oficiálnym pridelením monitorovacích funkcií a jeho zapojením do práce realizačných tímov stratégie. Je nevyhnutné, aby sa do tohto procesu zapojili aj zástupcovia európskej i africkej občianskej spoločnosti, najmä národné parlamenty, mimovládne organizácie a médiá.

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (UEN). – (PL) Vážený pán predsedajúci, v tejto rozprave by som rád upozornil na tri témy. V prvom rade, v decembri 2007 prijal Európsky parlament novú stratégiu EÚ a Afriky, ktorej cieľom je zaistiť rovnosť medzi obidvomi stranami. Hlavnou a ústrednou témou tejto stratégie bolo znižovanie chudoby v afrických krajinách. Za posledný rok sa však v tejto oblasti neurobil veľký pokrok.

Po druhé, pokračujúca finančná a hospodárska kríza by, žiaľ, mohla zhoršiť situáciu, ktorej čelia africké krajiny. Vedúce svetové inštitúcie robia pre rok 2009 nasledujúce predpovede. Medzinárodný menový fond odhaduje, že globálny HDP sa zníži o 1 %, zatiaľ čo Svetová banka uvádza pokles o 2 %. Svetová obchodná organizácia predpovedá pokles objemu svetového obchodu až o 9 %. Stane sa tak po prvý raz za posledných 50 rokov. Podľa Medzinárodného menového fondu bude mať pokračujúca kríza, ktorej čelia najvyspelejšie krajiny, vplyv na rozvojové krajiny vrátane Afriky, pričom zvyšujúca sa miera nezamestnanosti a chudoby môžu spôsobiť občianske nepokoje a v niektorých prípadoch dokonca prerásť do vojnového konfliktu.

Verím, že sa vzhľadom na túto krízu a jej následky, ktoré budeme pociťovať aj v priebehu niekoľkých ďalších rokov, náležite zmení a doplní stratégia spolupráce EÚ a Afriky, aby sa zabránilo občianskym nepokojom alebo azda ozbrojenému konfliktu, ktoré by vznikli v dôsledku svetovej hospodárskej krízy.

Juan Fraile Cantón (PSE). – (ES) Vážený pán predsedajúci, v decembri 2007 v Lisabone prijali vedúci predstavitelia štátov alebo vlád Európskej únie spoločnú stratégiu EÚ a Afriky, ako aj prvý akčný plán jej realizácie.

Na vzniku tejto stratégie sa podieľali tri skutočnosti. Prvou bolo to, že na africkom kontinente existujú mierové procesy a postupné upevňovanie demokratických systémov spolu s pretrvávajúcimi konfliktami, napríklad v Dárfúre, veľkou chudobou a vznikajúcimi novými problémami, akými sú obrovské vlny nezákonného prisťahovalectva.

Druhým dôvodom je skutočnosť, že subsaharská Afrika je najchudobnejšou oblasťou sveta. Je tam nízka priemerná dĺžka života populácie, nízka úroveň vzdelanosti a gramotnosti a vysoký demografický rast. Tristo miliónov ľudí musí vyžiť z menej než jedného eura na deň.

Tretím faktom je, že Afrika je miestom rozsiahlych epidémií, kde žijú viac než dve tretiny ľudí chorých na AIDS a zároveň je to miesto, kde 90 % úmrtí spôsobuje malária.

Za posledný rok sme urobili nepatrný pokrok v dosahovaní cieľov, ktoré sme si určili. So zreteľom na to, že akčný plán pokrýva obdobie do roku 2010, musíme začať ihneď konať v dvoch dôležitých oblastiach. Po prvé, musíme spolupracovať na demokratickom riadení, posilnení inštitúcií a upevnení úlohy občianskej spoločnosti, pričom je potrebné venovať zvláštnu pozornosť rodovej politike. Po druhé, musíme sa podieľať na riešení otázok týkajúcich sa základných sociálnych potrieb, boja proti hladu a začatia rozvojových programov v oblasti vzdelávania, zdravia a prístupu k základným zdrojom, ako napríklad k vode.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Vážený pán predsedajúci, partnerstvo, o ktorom dnes diskutujeme, je odpoveďou na potreby Afriky, pretože poskytuje podporu procesu demokratizácie a ochrany ľudských práv v afrických krajinách a zároveň zaisťuje intenzívne bilaterálne zapojenie do boja proti zmene klímy a do oblasti energetickej bezpečnosti.

Vzhľadom na narastajúcu vzájomnú globálnu závislosť a spoluzodpovednosť potrebujeme v súčasnosti aj záväzok potenciálne slabších partnerov. Ako príklad si zoberme boj proti zmene klímy. Napriek tomu, že Afrika sa najmenej podieľa na znečisťovaní ovzdušia, najintenzívnejšie pociťuje jeho následky. Z tohto dôvodu musíme zapojiť africké krajiny do boja proti zmene klímy, predovšetkým z hľadiska čo najväčšieho možného využívania obnoviteľných zdrojov, ktoré sú v týchto krajinách k dispozícii.

Niektoré štáty sa snažia dostať africké krajiny do sféry svojho vplyvu. To by sa nemalo stať. Afrika nepotrebuje, aby ju niekto riadil. Namiesto toho potrebuje našu pomoc a podporu. S Afrikou by sme zároveň mali zaobchádzať skôr ako s rovnocenným partnerom, a nie iba ako s príjemcom finančnej pomoci. Rovnocenný vzťah prináša väčší stupeň zapojenia.

Louis Michel, člen Komisie. – (FR) Vážený pán predsedajúci, chcel by som poďakovať viacerým rečníkom.

Som rád, že prevláda spokojnosť s prvými výsledkami, aj keď je samozrejmé, že to ešte stále nie je dosť. Musíme pochopiť, že veci sú v takomto stave ešte len jeden rok a že v roku 2009 musíme pridať.

Prijímam podstatné pripomienky obsiahnuté v jednotlivých vystúpeniach, ako aj nastolené témy, ktoré sa úplne zhodujú s mojimi názormi. Je zjavné, ako povedali pán Hutchinson a pani Morgantiniová, že pokiaľ nebude existovať zapojenie, nebude možný ani žiadny pokrok. Tak isto je jasné, že úloha národných parlamentov a občianskej spoločnosti je veľmi dôležitá.

Okrem toho ma mrzí, že nebolo možné uskutočniť úplnú reformu inštitucionálnych mechanizmov, ktorými sa riadi zodpovednosť Parlamentu za rozvojovú politiku. Spomínam si, že ste požiadali, aby sa o strategických dokumentoch krajiny rokovalo nielen tu, ale aj v národných parlamentoch partnerských krajín. Európska rada mi to neumožnila, a preto som poslal tieto strategické dokumenty krajiny Spoločnému parlamentnému zhromaždeniu. Touto cestou ste ich poslali ďalej mnohým parlamentom v Európe, avšak ani tak sa nedostalo k nijakej inštitucionálnej zásade, ktorú som mal v úmysle. Chcem len pripomenúť, že to bude aj naďalej jedna z mojich absolútnych priorít, pretože by sme urobili obrovský pokrok, ak by sa Európske rozvojové fondy zahrnuli do rozpočtu. Pokiaľ sa do rozpočtu nezarátajú, budeme mať stále chabé dôvody na to, že sme Parlamentu nedovolili vykonávať úlohu, ktorá mu prináleží, v dôsledku čoho bude v niektorých situáciách pán komisár zodpovedný za rozvoj bezmocný. Bolo by oveľa jednoduchšie, keby som mohol v tomto

Parlamente diskutovať o prioritách, programoch a projektoch; vďaka takejto podpore by som mohol napredovať. Žiaľ, ešte to tak nie je. Dúfam, že sa k tomu dopracujeme.

Nechcem vynechať ani veci, ktoré sa mi nezdajú byť správne. Chcel by som vám pripomenúť, že minulý rok sme na európskej úrovni preinvestovali príspevok Komisie a členských štátov, pričom Komisia na jednej strane a členské štáty na druhej strane vložili po 46 miliárd EUR. Ešte stále však chýba 1,7 miliardy EUR na tento program alebo, lepšie povedané, na cieľ, ktorý sa stanovil. Vôbec s tým nie som spokojný a myslím si, že v budúcnosti budeme musieť o to bojovať. Parlament bude musieť vyvíjať nátlak a tento odkaz naozaj presadzovať. Na politickej úrovni budeme potrebovať všetku silu, ktorú máme k dispozícii, aby sme jednoducho prinútili členské štáty rešpektovať záväzky z roku 2005. Nebude to jednoduché. Stále si ešte spomínam na boj o miliardu určenú na potravinový nástroj. Nebolo to ľahké, ale nakoniec sme dosiahli dobré podmienky. Dostali sme miliardu navyše, aj keď to trvalo tri roky namiesto dvoch. Projekty sa našťastie rozbiehajú a ich realizácia pozitívne napreduje. Preto s tým, samozrejme, súhlasím.

Nemáme v úmysle znovu otvoriť otázky Výboru pre rozvojovú pomoc (DAC). Rokuje sa o určitých *à la marge* úpravách, napríklad vo vzťahu k mierovej misii.

(FR) Preto nemáme v úmysle znovu otvoriť túto rozpravu. Musím navyše povedať, že som veľmi opatrný. Nie som naklonený tomu, aby sa znovu otvorila táto rozprava, lebo pokiaľ to urobíme, uvidíte, že niektoré členské štáty sa jej zúčastnia s cieľom zahrnúť do tohto rozpočtu čokoľvek.

Pán Cook, musím vám povedať, že nesúhlasím s tým, keď niekto povie, že sme stratili ideály. Nemyslím si, že je to tak. Podľa mňa stačí len počúvať hlasy v tomto Parlamente a zistíme, že sme ešte stále rozhodnutí zásadne brániť rozvojové krajiny. Nie je pravdou, že neprispievame k riešeniu. Samozrejme, nedá sa očakávať, že vyriešime všetky problémy, no desí ma predstava, aký by bol svet chudobný bez európskej pomoci.

Súhlasím s tým, že to nestačí, ale naša pomoc v celosvetovom meradle predstavuje 57 %. Žiaľ, nemyslím si, že o tom môžeme teraz diskutovať, avšak inou otázkou je, či európska pomoc našich členských štátov a Komisie ešte stále dosahuje svoje ciele, či je ešte účinná a či je náš spôsob práce dobrý. Bol by som rád, keby sa táto rozprava vrátila k otázke zavedenia alebo nezavedenia rozpočtovej podpory a podmienok, pretože, podobne ako vy, tým druhým si nie som veľmi istý.

Stále musíme mať na pamäti, čo chceme. Pokiaľ chceme, aby sa vláda zbližila s občianskou spoločnosťou, alebo aby sa zapojilo obyvateľstvo, či v niektorých prípadoch jeho parlament, musíme uznať, že potrebujeme určití podmienky. Niekedy totiž nestačí iba jednoducho povedať vláde „dúfame, že to urobíte“, predniesť vášnivé žiadosti alebo len priateľské návrhy. Stále je dôležitá otázka týkajúca sa podmienok – toto slovo nemám rád, a tak radšej hovorím o kritériách. Keď hovoríte napríklad o profile, myslím si, že je ešte stále celkom normálne dokázať jeden profil pripraviť. Takýto profil sa doposiaľ na stanovenie rozpočtu tejto iniciatívy nepoužíva. Ešte stále je pre nás celkom normálne analyzovať vládne profily každej krajiny, keď sa im chystáme poskytnúť dotácie navyše vo výške 25 alebo dokonca 30 % finančných stimulov. Všetky tieto diskusie zostávajú otvorené. Ja ich nechcem uzavrieť, ale verím, že raz k tomu dospejeme.

Vynechám všetko, čo sa týka Číny. Samozrejme si myslím, že je to dobrá diskusia. Podľa môjho názoru majú rozvojové krajiny právo vyhlásiť verejnú súťaž o spoluprácu, ktorú chcú. Afrika už nie je výlučne územím Európy a to je dobré. Považujem to za dôležité.

Je pravdaže vhodné prehodnotiť kvalitu rozvojových politík, ktoré zaviedla Čína v Afrike. Nemôžeme ich za to kritizovať, ale môžeme klásť otázky. Ja som napríklad niekoľko mesiacov dostával správy o čínskych kontraktov v Konžskej demokratickej republike. Nehovorím, že sú zlé. Jednoducho hovorím, že celý rad vecí si zaslúži reakciu. V súčasnosti sa tým intenzívne zaoberáme, najmä otázkou štátnej záruky, pretože v nej ide o dohodu so súkromným podnikom. Zaoberáme sa tiež percentom pôžičiek v porovnaní s vynaloženými prostriedkami na dary. Ide o to, že na ne nebola vyhlásená verejná súťaž a že je to takmer rovnaký objem peňazí, aký krajina dlhuje Európskemu menovému fondu. Na všetky tieto problémy treba nájsť riešenie, ale nie tak, že budeme tento vzťah pranierovať. Africké krajiny majú právo uzavrieť partnerské dohody aj s Čínou. K tomuto bodu sa už nebudem vraciäť.

Myslím si, pani Morgantiniová, že ste sa dotkli niektorých problémov, ktoré už pred vami spomenul pán Hutchinson. Je jasné, že skutočným problémom bude vždy zabezpečiť, aby vzťah medzi nami a rozvojovými krajinami bol naozajstným partnerstvom. Myslím si, že lisabonský samit bol významným krokom vpred, pretože sme prinajmenšom v textoch položili základy novej filozofie rovnocenných partnerov z hľadiska práv a povinností.

Samozrejme, ešte stále to celkom tak nie je. Je to jedna z tém, ktorá súvisí so zapojením a, pokiaľ je to možné, aj s rozpočtovou podporou. Spája sa to so zapojením občianskej spoločnosti a diskusiami na parlamentnej úrovni. Som presvedčený, že máte pravdu a toto sú oblasti, na ktorých musíme pracovať.

Položili ste ďalšiu otázku, na ktorej mi veľmi záleží a ktorá je podľa mňa podstatnou témou diskusie. Ide o to „ako môžeme dosiahnuť lepšiu harmonizáciu, aby ľudia spolu lepšie spolupracovali, vhodnejšie si delili prácu, viac podporovali globálnu rozvojovú politiku medzi rôznymi partnermi, aká je úloha Svetovej banky, Svetovej obchodnej organizácie, Medzinárodného menového fondu, Komisie a všetkých veľkých darcov?“

Je pravda, ako sa hovorilo aj na inom stretnutí, že sa v súčasnosti veľa vecí prekrýva a existuje duplicita. Existuje dokonca súťaž a táto súťaž nie vždy je osočná. Môžem vám povedať, že za posledné dva roky sa urobil značný pokrok najmä v súvislosti so Svetovou bankou. Keď sa pozerám na nový odkaz, stratégiu a filozofiu Svetovej banky, začínam byť celkom optimistický. Existuje teda priestor pre ďalší druh spolupráce medzi rôznymi partnermi a ja si myslím, že ste sa naozaj dotkli zásadného bodu, ktorým sa budeme musieť podrobne zaoberať.

Samozrejme, dobré riadenie je tu hlavnou zložkou, dôvodom, prečo sme vypracovali ustanovenie pre balík riadenia.

Pani Gomezová prišla s dôležitou otázkou vplyvov finančnej krízy na hospodársku a sociálnu situáciu v rozvojových krajinách. V podstatnej miere sa všetci odborníci v súčasnosti zhodujú na tom, že nastane prinajmenšom 2 % pokles rastu, čo znamená, že pribudne až do 50 miliónov chudobných ľudí. To si musíme vážne uvedomiť.

Z našej strany by som bol veľmi rád, keby členské štáty dodržiavali to, čo prisľúbili v roku 2005. Uistujem vás, že spoločne budeme musieť veľmi tvrdo bojovať, aby sme k tomu členské štáty prinútili.

Po druhé, zaoberám sa prípravou oznámenia, sľúbeného aprílového balíka, ktorý prekračuje verejnú rozvojovú pomoc. Jeho snahou je mobilizovať celú sériu čiastkových rozpočtov Komisie určených na rozvojové politiky. Musím vám povedať, že sú tu určité veľmi zaujímavé návrhy na riešenie. Na tomto balíku pracujem spolu s Európskou investičnou bankou, predovšetkým v oblasti podpornej infraštruktúry, s cieľom rýchlo rozvinúť tieto návrhy a čo najskôr dosiahnuť výsledok. V Parlamente budem o tom hovoriť v apríli. Chcel by som len povedať, že ešte stále je potrebné vyriešiť jednu veľmi dôležitú otázku, ktorou sú úlohy občianskej spoločnosti a národných parlamentov.

Skončím práve pri nej. Pán Hutchinson raz navrhol, že by sa niektoré pokusy mohli realizovať s poslancami tohto Parlamentu a možno s poslancami národných parlamentov členských štátov, aby sa vyskúšalo, či je možné uskutočniť a viesť diskusie o strategických dokumentoch krajiny. Mal som možnosť urobiť tak v troch rôznych krajinách. Fungovalo to veľmi dobre, no je jasné, že to išlo tak hladko, pretože v tých troch krajinách sme mali podporu vlád. Bez tejto podpory je to v tejto otázke nesmierne ťažké. Preto si myslím, že máte pravdu: mobilizácia parlamentnej činnosti je určite jednou z priorít. Verte mi, že v každom prípade urobím všetko, čo je v mojich silách, aby som to dosiahol.

Maria Martens, spravodajkyňa. – (NL) Vážený pán predsedajúci, v podstate už nemám veľa čo dodať. Toto je prvá rozprava o uplatňovaní stratégie. Začali sme síce, ale stále sme len na začiatku. Nesmierne veľkú časť ešte treba urobiť. Afrika je aj naďalej najchudobnejším svetadielom. Všetci ste zdôraznili, v čom spočívajú naše obavy a akým problémom musíme čeliť, či už vo vzťahu k mieru a bezpečnosti, hospodárskemu rastu, dobrej správe vecí verejných, budovaniu kapacít alebo úlohe parlamentov a občianskej spoločnosti. Pán komisár k tejto téme uviedol dôležité pripomienky.

Chcela by som vám, vážení kolegovia, pán komisár, poďakovať, ako aj kolegom z Panafrického parlamentu. Budeme v tomto procese pokračovať.

Predsedajúci. – Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční v utorok 24. marca 2009.

18. Zmluvy o rozvojových cieľoch tisícročia (krátke prednesenie)

Predsedajúci. – Ďalším bodom programu je krátke prednesenie niekoľkých správ, v celkovom počte osem, preto by som vážených poslancov chcel poprosiť, aby prísne dodržiavali rečnícky čas, ktorý im bol vyhradený

pre tento účel, a tiež by som rád poprosil Komisiu, aby jej predstavitelia odpovedali priamo k veci, v opačnom prípade sa nám nepodari dodržať program schôdze. Uľahčí to prácu aj tlmočníkom.

Ďalším bodom programu je správa (A6-0085/2009) pána Hutchinsona v mene Výboru pre rozvoj o zmluve o rozvojových cieľoch tisícročia (RCT) (2008/2128(INI)).

Alain Hutchinson, spravodajca. – (FR) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, dámy a páni, Európska únia a členské štáty sa takmer pred tromi rokmi zaviazali, že budú zvyšovať účinnosť spolupráce s rozvojovými krajinami. Určité veci sa už urobili, stále však existuje veľký odpor, najmä v členských štátoch, a preto ešte ostáva obrovský kus práce pred nami.

Prístup k zdravotnej starostlivosti a základnému vzdelaniu je pre milióny ľudí len snom, pričom mnohé z nich sú ženy. Každý deň 72 miliónov detí, najmä dievčat, nechodí do školy. Každú minútu zomrie jedna žena na komplikácie súvisiace s tehotenstvom či pôrodom a každé tri sekundy zomrie jedno dieťa na chorobu, ktorej by lekár mohol jednoducho predísť.

Z geografického hľadiska sa práve subsaharská Afrika, túto skutočnosť sme si práve pripomenuli, nachádza v najkatastrofálnejšej situácii, pričom hrozí, ak sa veci budú vyvíjať tak ako doteraz, že táto situácia bude trvať ešte mnoho rokov.

V tomto kontexte je pravda, že rozpočtová podpora – teda finančná pomoc priamo zahrnutá do rozpočtu prijímajúcej krajiny – by mohla významne prispieť k poskytovaniu systematickejšej pomoci zameranej na hlavné sektory a byť tak efektívnejšou. Preto Komisia prišla s myšlienkou uzatvárať zmluvy o rozvojových cieľoch tisícročia, ktoré sa chystá navrhnúť určitým krajinám s cieľom vyčleniť prostriedky na obdobie šiestich rokov a zaviesť ročný monitoring, čím sa zdôrazní dosahovanie výsledkov v súvislosti so zdravím a vzdelávaním.

Naša správa vyzdvihuje dôležitosť takejto iniciatívy, zároveň je však podnetom pre vznik otázok, na ktoré sa žiadajú jasné odpovede. Napríklad, aké kritériá budú musieť rozvojové krajiny podľa návrhu Komisie splniť, aby sa mohli o uzatvorenie takejto zmluvy uchádzať? Ako dlho bude takýto projekt trvať a aké budú podmienky na jeho uskutočnenie? Tiež by sme chceli zdôrazniť, že Komisia ešte v tejto veci nezverejnila žiadne oficiálne oznámenie. V prípade záujmu o bližšie informácie aktuálne neexistuje žiadna interná dokumentácia, o ktorú by bolo možné sa opierať, okrem základných informácií na webovej stránke Výboru pre rozvoj.

Napriek tomu, že má rozpočtová podpora Komisie niekoľko kladných stránok, ako napríklad spojitost s dosahovaním výsledkov v oblasti zdravia a vzdelávania, či to, že je vo všeobecnosti plánovaná na tri roky, je potrebné si uvedomiť, že ani zďaleka nie je dokonalá. Napríklad by som vám chcel pripomenúť, že Komisia, rovnako ako aj väčšina iných poskytovateľov pomoci, poskytne rozpočtovú podporu len tým krajinám, ktoré majú zavedený program Medzinárodného menového fondu. Táto situácia je problematická najmä vtedy, ak vieme, že takéto programy môžu obmedziť schopnosť vlády investovať do rozvoja, a ak sa stanovujú príliš ambiciózne ciele, najmä z hľadiska inflácie a rozpočtového schodku.

Ani v prípade, že sa Komisia rozhodne poskytovať rozpočtovú podporu v dlhodobom časovom horizonte, nič nezaručuje, že sa táto pomoc sama osebe nestane predmetom byrokratických postupov, ktoré, ako vieme, vedú k výrazným oneskoreniam jej vyplácania.

Napokon, oblasť rozpočtovej podpory trpí nedostatkom transparentnosti a zodpovednosti zo strany zainteresovaných krajín a ich obyvateľstva. Dohody o financovaní sa zriedkakedy zverejňujú, a ani Komisia nepovažuje za samozrejmosť zapájať organizácie občianskej spoločnosti a poslancov parlamentu do dialógu s vládami rozvojových krajín, ako sme už spomínali.

Predsa však dnes všeobecne panuje názor, že v snahe o efektívnosť musí byť rozvoj plne v rukách nielen vlád, ale aj národov rozvojových krajín.

Zhrnutie by som urobil v tom zmysle, že projekt zmlúv o RCT bude predstavovať príležitosť na zlepšenie účinnosti našej pomoci, iba ak bude veľmi jasne vymedzený, rovnako ako podmienky oprávnenosti, vykonávania a hodnotenia. Preto sa v našej správe zdôrazňuje dôležitosť tejto iniciatívy, pričom sa v nej naliehavo žiada o opatrnosť a zároveň sa zdôrazňuje, že je potrebné, aby Komisia oveľa jasnejšie vyjadrila svoje zámery a aby odpovedala na konkrétne otázky, ktoré boli v správe predostreté.

Nerád by som skončil a aspoň na chvíľu sa nedotkol témy osobitnej správy Dvora audítorov o rozvojovej pomoci Európskej komisie pre zdravotnícke služby v subsaharskej Afrike. Závery tejto správy sú

znepokojujúce. Vidíme, že z finančného hľadiska sa príspevky verejnej pomoci sektoru zdravotníctva nezvýšili od roku 2000. Navyše sa zdá, že rozpočtová podpora bola v subsaharskej Afrike pre sektor zdravotníctva použitá len vo veľmi malej miere. Teraz už teda chápete, pán komisár, prečo sme sa vo svojej správe vrátili k myšlienke, že je nesmierne dôležité, aby sme sa viac zameriavali na sektor zdravotníctva, nič však nezaručuje, že práve zmluvy o RCT nám to umožnia.

Louis Michel, člen Komisie. – (FR) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, najprv by som rád poďakoval Výboru pre rozvoj a jeho spravodajcovi, pánovi Hutchinsonovi, za správu, ktorá sa vracia k mnohým témam a znepokojujúcim otázkam a s ktorou sa plne stotožňujeme.

Ak chceme do roku 2015 dosiahnuť rozvojové ciele tisícročia, nevyhnutne potrebujeme lepšiu a vyššiu rozvojovú pomoc, ale aj oveľa systematickejšiu a stálejšiu pomoc, čo veľmi správne vo svojej správe pripomínate.

V tomto úsilí si, samozrejme, budeme pomáhať kombináciou mnohých nástrojov. Z môjho pohľadu je však v krajinách, ktoré to umožňujú, rozpočtová podpora, či už všeobecná alebo sektorová, aj naďalej tým najvhodnejším a najprimeranejším nástrojom.

Rozpočtová podpora je najlepší spôsob, ako posilniť vnútroštátne systémy a procesy, zvýšiť zodpovednosť príslušných krajín, uľahčiť harmonizáciu, znížiť transakčné náklady a následne zlepšiť riadenie verejných výdavkov a urýchliť dosahovanie rozvojových cieľov.

Komisia už významným spôsobom zvýšila mieru využívania rozpočtovej podpory a v priebehu nasledujúcich šiestich rokov to v rámci desiateho Európskeho rozvojového fondu (ERF) opäť zopakuje. S cieľom zefektívniť a zosystematizovať tento nástroj vytvorila Komisia po konzultácii s členskými štátmi a inými zainteresovanými stranami dlhodobú podobu rozpočtovej podpory, ktorú sme nazvali zmluvy o RCT a ktorá je určená pre krajiny spĺňajúce určité kritériá: dobré výsledky z minulosti, spoľahlivé riadenie verejných financií, primeraná sektorová politika a podobne. Zmluva o RCT predstavuje prirodzený vývoj všeobecnej rozpočtovej podpory nielen preto, že je systematickejšia, ale najmä preto, že je zameraná na výsledky a je možné ju odstupňovať podľa výkonu. Ide o partnerské krajiny, ktoré sa zaväzujú, že budú svoje politiky a následne aj využívanie prostriedkov zameriavať na RCT.

Zmluva o RCT poskytuje tieto kľúčové prvky: záväzok na šesť rokov, ide teda o plných šesť rokov v porovnaní s normálnym trvaním tri roky pri bežnej rozpočtovej podpore; garantované, fixné platby minimálne 70 % celkovej výšky záväzkov za predpokladu, že nedôjde k porušeniu podmienok, za ktorých je pomoc vyplácaná, ani k porušeniu základných a zásadných podmienok spolupráce; variabilná zložka až do výšky 60 %, určená ako odmena za výkon v dosahovaní RCT a súvisiaca s ukazovateľmi výsledkov najmä v oblasti zdravotníctva a vzdelávania, ako aj pokroku v riadení verejných financií.

Krajiny majú nárok na túto podporu, ak už v minulosti uspokojujúcim spôsobom uplatnili rozpočtovú podporu v rámci deviateho ERF, alebo ak jednoznačne preukazujú záväzok zabezpečiť monitoring a dodržiavanie RCT. Cieľom je zlepšenie riadenia rozpočtových prostriedkov v krajinách, kde majú darcovia svoj vlastný systém koordinácie.

Po vyhodnotení 10 krajín schválila Komisia zmluvy o RCT pre sedem z nich: Burkina Faso, Ghana, Mali, Mozambik, Rwanda, Uganda, Tanzánia a Zambia. Tieto programy boli v decembri minulého roka predstavené členským štátom a tie ich schválili. Tri z týchto zmlúv už boli podpísané: zmluva so Zambiou a Rwandou, ktoré som podpisoval ja osobne, a rovnako aj zmluva s Mali. Ostatné z nich budú uzavreté v priebehu niekoľkých týždňov. Spoločne predstavuje týchto sedem programov asi 1,8 miliardy EUR. Inak povedané: približne 50 % celkovej rozpočtovej podpory a asi 14 % z celkovej sumy určenej pre národné orientačné programy v rámci ERF.

Treba to chápať tak, a vaša správa túto myšlienku podporuje, že sa budeme snažiť toto opatrenie rozšíriť aj na iné krajiny, vrátane krajín mimo oblastí AKT, na základe skúseností, ktoré získame v tejto prvej skupine krajín. Pre krajiny, ktoré ešte nie sú oprávnené získať rozpočtovú podporu, bude, samozrejme, potrebné vytvoriť iné spôsoby riešenia. Zmluvy o RCT však predstavujú významný prínos pri zvyšovaní účinnosti pomoci a urýchľovaní pokroku v oblasti dosahovania rozvojových cieľov tisícročia.

Predsedajúci. – Prednesenie sa skončilo.

Hlasovanie sa uskutoční v utorok 24. marca 2009.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

Toomas Savi (ALDE), písomne. – Zmluvy o RCT sú príslubom významného posunu k jasnejšiemu strategickému plánu na ceste dosahovania rozvojových cieľov tisícročia. Je, samozrejme, dôležité, aby potenciál týchto zmlúv neznižovali nadmerné administratívne postupy Komisie, ako to zdôraznil pán spravodajca.

Podmienečný charakter rozvojovej pomoci EÚ by mohol prevládnuť len vtedy, ak by EÚ fungovala ako monopol, teda ako jediný poskytovateľ rozvojovej pomoci. V tejto chvíli napríklad naše snahy v Afrike vychádzajú do určitej miery navivoč, pretože Čínska ľudová republika robí čosi ako „politický dumping“ tým, že poskytuje pomoc bez akýchkoľvek požiadaviek v súvislosti s prechodom k demokracii, dodržiavaním zásad právneho štátu a ľudských práv.

Niektoré vlády v Afrike možno prerušia byrokraciou Komisie tým, že odignorujú našu ponuku na poskytnutie rozvojovej pomoci, čo by bolo veľmi nebezpečné, pretože tým by sme prišli o svoju príležitosť viesť tieto krajiny správnym smerom.

Chcel by som Komisiu požiadať, aby túto znepokojujúcu otázku riešila zjednodušením postupov, so súčasným zachovaním dostatočnej kontroly nad vyplácaním poskytovaných prostriedkov.

19. Sociálna zodpovednosť subdodávateľských podnikov vo výrobnom reťazci (krátke prednesenie)

Predseda júci. – Ďalším bodom programu je správa (A6-0065/2009) pána Lehtinena v mene Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci o sociálnej zodpovednosti subdodávateľských podnikov vo výrobnom reťazci (2008/2249(INI)).

Lasse Lehtinen, spravodajca. – (FI) Vážený pán predseda júci, pán komisár, subdodávateľské reťazce sú v dnešnom obchode bežným javom. Napomáhajú účinnej a flexibilnej organizácii práce. Sú veľmi dôležité pre správne fungovanie vnútorného trhu a predstavujú nevyhnutnú hospodársku a logistickú sieť.

V snahe o dosahovanie životaschopnosti jednotlivých trhov a o ochranu spotrebiteľa je však dôležité, aby sa pomocou právnych predpisov stanovili kľúčové povinnosti dodávateľov a subdodávateľov. Táto správa predkladá Komisii naliehavú výzvu, aby zriadila jasne vymedzený legislatívny nástroj, ktorým by sa na európskej úrovni zaviedlo spoločné a nerozdielne ručenie, pričom by sa rešpektovali rozdielne právne systémy platné v členských štátoch a zásady subsidiarity a proporcionality.

Osem členských štátov už má právne predpisy v tomto zmysle zavedené, potrebujeme však, aby sa vzťahy medzi subdodávateľskými reťazcami dali regulovať aj na úrovni Spoločenstva. Spoločné európske problémy sa musia riešiť spoločnými pravidlami. Inak by krajiny, v ktorých táto oblasť obchodu nebola upravená, mohli narušiť hospodársku súťaž na úkor ostatných.

Z tohto dôvodu to nie je len otázka ochrany zamestnancov, ale aj zabezpečenia konkurencieschopnosti spoločností, ktoré dodržiajú pravidlá. Slovom, ide o prevenciu pred tieňovým hospodárstvom. Pokiaľ budú subdodávateľské reťazce predstavovať skrytý spôsob, ako udržať mzdy na nízkej úrovni a ako neplatiť dane a sociálne príspevky, padne zaťaženie na daňového poplatníka a na konkurenčné spoločnosti, ktorých väčšinu tvoria malé a stredné podniky. Subdodávateľské firmy, ktorými sú tiež často malé podniky, takisto potrebujú jasné pravidlá pri spolupráci s veľmi veľkými partnermi.

Videli sme už aj situácie, keď špecifické systémy jednotlivých krajín pôsobili preventívne. Prahová hodnota zanedbávania povinností zamestnávateľov sa posunie vyššie, ak za trestnú činnosť bude ľuďom hroziť trest.

Je v záujme všetkých Európanov, aby sa dodržiavali minimálne podmienky zamestnávania a jasné pravidlá. Vtedy sa pracovné sily budú môcť bez obáv presúvať z jednej krajiny do druhej, podniky budú môcť dôverovať zmluvám a spotrebiteľia si budú môcť byť istí, že cena výrobku alebo služby je správna a že bola stavená transparentne. Nie je náhoda, že sa v správe hovorí konkrétne o sociálnej zodpovednosti podnikov.

Louis Michel, člen Komisie. – (FR) Vážený pán predseda júci, dámy a páni, Komisia túto správu veľmi víta.

Nech už sú subdodávatelia pre zvyšovanie produktivity a konkurencieschopnosti akokoľvek dôležití, plne uznávame potrebu účinných opatrení s cieľom zabezpečiť, že nebudú podnecovať ani uľahčovať nedodržiavanie podmienok zamestnávania, predovšetkým pokiaľ ide o dlhé subdodávateľské reťazce. Na to, aby subdodávatelia v plnej miere dodržiavali svoje zákonné a zmluvné povinnosti, najmä vo vzťahu k právam zamestnancov, sú potrebné primerané, účinné a odstrašujúce sankcie. Väčšia transparentnosť

subdodávateľských vzťahov povedie k celkovo vyššej ochrane práv zamestnancov, pričom, ako viete, Komisia prikladá – a aj naďalej bude prikladať – tejto otázke veľkú dôležitosť.

Hoci súhlasím so všeobecnou zásadou, že európske problémy vyžadujú európske riešenia, bol by som opatrnejší v súvislosti so záverom v článku 14 tejto správy, v ktorom sa uvádza, že problém možno vyriešiť len zavedením jasne vymedzeného legislatívneho nástroja, ktorým by sa na európskej úrovni zaviedlo spoločné a nerozdielne ručenie.

Správa pokračuje v tomto duchu aj v článku 15, v ktorom pán spravodajca vyzýva Komisiu, aby vykonala hodnotenie vplyvu týkajúce sa pridanej hodnoty a uskutočniteľnosti takého nástroja Spoločenstva. Pokiaľ ide o výzvu Komisii, aby zabezpečila účinné dodržiavanie smernice o vysielaní pracovníkov, uvedenú v článku 25, chcel by som zdôrazniť, že sme nedávno zriadili pracovnú skupinu na vysokej úrovni pre vysielanie pracovníkov. Táto pracovná skupina sa skladá z predstaviteľov členských štátov a sociálnych partnerov a je zameraná na zlepšenie praktického uplatňovania smernice a najmä administratívnej spolupráce medzi členskými štátmi. Jej prvé zasadnutie sa uskutoční 25. marca.

V tejto súvislosti by som rád spomenul štúdiu s názvom „Ručenie v subdodávateľských vzťahoch v európskom stavebníctve“, ktorú v roku 2008 uverejnila Európska nadácia pre zlepšovanie životných a pracovných podmienok a v ktorej sa zdôrazňujú veľké rozdiely medzi vnútroštátnymi systémami spoločného ručenia a mierami ich účinnosti. V tejto štúdii sa takisto zdôrazňovala skutočnosť, že podľa všetkého neexistuje univerzálne riešenie a odporúča sa v nej ďalšia diskusia a výskum, najmä v súvislosti s cezhraničnými otázkami.

Problém, ktorý sa snažíme vyriešiť, má sociálny charakter, navrhované riešenie však zreteľne vyvoláva dôsledky ďaleko prekračujúce sociálnu oblasť. Preto musíme do podrobností preštudovať jeho hospodárske a právne dôsledky.

Plne súhlasím, že si tento problém zasluhuje dôslednejší výskum, a skôr ako predstavíme návrh právneho predpisu, musíme pozorne preskúmať rôzne neregulačné spôsoby riešenia určitých otázok uvedených v správe, inými slovami: lepšiu spoluprácu a koordináciu medzi vnútroštátnymi orgánmi a inými vnútroštátnymi orgánmi zodpovednými za presadzovanie predpisov a inšpekciu; povedomie o osvedčených postupoch v podnikoch; aktuálne usmernenia a normy; iniciatívy v oblasti sociálnej zodpovednosti a nadnárodné dohody medzi spoločnosťami, do ktorých už boli zapracované inovatívne ustanovenia týkajúce sa postupov pri posudzovaní rizika, ako aj dohľad nad subdodávateľmi.

Predsedajúci. – Prednesenie sa skončilo.

Hlasovanie sa uskutoční vo štvrtok 26. marca 2009.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

Proinsias De Rossa (PSE), písomne. – Nárast počtu subdodávateľských vzťahov v Európe mal ďalekosiahle dôsledky na pracovné vzťahy. Nielen práca je predmetom subdodávateľských vzťahov. Súvisiace právne a finančné záväzky, ako je dodržiavanie noriem o mzdách a pracovných podmienkach, či platba daní a príspevkov sociálneho zabezpečenia sa tu takisto externalizujú na subdodávateľov a na zamestnávateľské agentúry. Znepokojujúce je, že sa subdodávatelia môžu čoraz viac využívať ako spôsob na znižovanie priamej sociálnej zodpovednosti.

Preto má myšlienka „spoločného a nerozdielného ručenia“ zásadný význam pre zabezpečenie toho, aby firmy zodpovedali za svoje subdodávateľské praktiky. Je zrejme, že presadzovanie právnych povinností sa pri dlhých a komplexných reťazcoch vzájomne prepojených spoločností stáva zložitejším. To platí najmä pri cezhraničnej spolupráci, keď dodávatelia na rôznych úrovniach môžu mať svoje sídla v rôznych členských štátoch, a tým budú podliehať iným pravidlám. V súčasnosti iba osem členských štátov disponuje vnútroštátnymi právnymi predpismi, ktoré upravujú zodpovednosť subdodávateľských podnikov.

Vyjadrujem jednoznačnú podporu tejto správe schválenej Európskou konfederáciou odborových zväzov (ETUC), v ktorej sa žiada, aby Komisia zriadila jasne vymedzený legislatívny nástroj, ktorým by sa na európskej úrovni zaviedlo spoločné a nerozdielne ručenie, a tiež aby vykonala hodnotenie vplyvu týkajúce sa uskutočniteľnosti nástroja na ručenie reťazca ako spôsob zvyšovania transparentnosti v subdodávateľských vzťahoch.

20. Dohoda o voľnom obchode medzi EÚ a Indiou (krátke prednesenie)

Predseda júci. – Ďalším bodom programu je správa (A6-0131/2009) pána Karima v mene Výboru pre medzinárodný obchod k dohode o voľnom obchode medzi EÚ a Indiou (2008/2135(INI)).

Syed Kamall (PPE-DE), zastupujúci spravodajcu. – Vážení páni predsedajúci, strávil som v tomto Parlamente veľa času vysvetľovaním, že nie som pán Karim, ale že sa v skutočnosti volám Kamall. Pre ľudí bude určite máť úctu, ak budú počuť pána Kamalla, ako hovorí o správe pána Karima. Vystupujem v jeho mene, pretože mu nepredvídateľné okolnosti zabránili v účasti na dnešnom zasadnutí, za čo sa ospravedlňuje.

Správa pána Karima účinným spôsobom zahŕňa obchod s tovarom, službami, investície a duševné vlastníctvo, ako aj otázky rozvoja. V súčasnosti bolo predložené spoločné alternatívne uznesenie skupín PPE-DE, ALDE a UEN, a to v dôsledku názorov, že pôvodné rozhodnutie výboru bolo výsledkom pomerne nereprezentatívneho hlasovania, po ktorom ostali určité protekcionistické doložky nezmenené. Alternatívne uznesenie lepšie zdôrazňuje, akým dôležitým obchodným partnerom je India pre EÚ, ako aj výhody, ktoré môže uvoľnenie obchodu obom krajinám priniesť.

Rokovania medzi EÚ a Indiou sa začali v júni 2007 a témou bola takzvaná dohoda o voľnom obchode, ktorú by však zrejme mnohí nazvali skôr preferenčnou dohodou o obchode. V správe sa žiada uzavretie komplexnej, ambicióznej a vyváženej dohody o voľnom obchode medzi EÚ a Indiou, ktorou by sa zlepšil prístup na trh s tovarom a službami a ktorá by zahŕňala v podstate všetky oblasti obchodu vrátane ustanovení o regulačnej transparentnosti v oblastiach, ktoré sú významné pre vzájomné obchodné investície, taktiež otázky ako sanitárne a fyto-sanitárne normy, ochrana duševného vlastníctva, uľahčenie obchodu a clá.

Hlavné body správy naznačujú, že pri pohľade na obchod s tovarom zistíte, že priemer uplatňovaných colných sadzieb Indie sa znížil na úroveň, ktoré sú v súčasnosti porovnateľné s inými krajinami v Ázii. Konkrétne priemer uplatňovaných colných sadzieb Indie v súčasnosti predstavuje 14,5 % v porovnaní s priemerom EÚ vo výške 4,1 %. Takisto poukazuje na obavy Indie v súvislosti s dôsledkami nariadenia REACH, nákladnými postupmi získavania osvedčení na vývoz ovocia do EÚ a nákladnými postupmi posudzovania zhody so značkou ES, pričom zdôrazňuje, že tieto otázky sa musia vyriešiť v rámci preferenčnej dohody o obchode.

Správa tiež poukazuje na to, že liberalizácia služieb nesmie nijako obmedzovať právo regulovať služby vrátane verejných služieb. Treba však uznať, že štát často nie je schopný zabezpečiť tzv. „verejnú“ službu, a mali by sme tiež uznať, že poskytovanie základných služieb pre chudobných sa často ujímajú nešťatní aktéri – súkromný sektor – a to najmä vtedy, keď štát tieto služby nemôže zabezpečiť, veľmi často v dôsledku nedostatku financií.

Obchod so službami medzi EÚ a Indiou je relatívne nevyvážený, keďže EÚ vyváža do Indie 1,5 % služieb, zatiaľ čo India vyváža do EÚ 9,2 %. Správa takisto podnecuje Indiu, aby vytvorila primerané právne predpisy na ochranu údajov s cieľom zabezpečiť, že pri obchodovaní so službami budeme môcť dôverovať schopnostiam indických spoločností spracovávať veľké množstvá údajov vzhľadom na to, že tu v súvislosti s ochranou údajov existujú isté obavy.

V správe sa taktiež konštatuje, že ku kapitálom o investíciách sa často dopĺňajú záväzky liberalizácie pohybu kapitálu a zrušenia kontroly kapitálu. Žiadame preto Komisiu, aby takéto doložky nezahŕňala vzhľadom na to, akú dôležitú úlohu zohrávajú kontroly kapitálu pri zmierňovaní dôsledkov finančnej krízy, a to najmä v chudobnejších krajinách.

Správa ďalej víta záväzok Indie v súvislosti so silnou ochranou duševného vlastníctva a využívaním flexibilných prvkov Dohody o obchodných aspektoch práv duševného vlastníctva (TRIPS) s cieľom splniť určité povinnosti v oblasti verejného zdravia. Opäť by sme si mali všetci uvedomiť, že príliš veľa povinností v oblasti verejného zdravia môže mať za následok, že občania v chudobnejších krajinách nebudú mať prístup k liekom, pretože farmaceutickým spoločnostiam bude chýbať stimul na výrobu liekov pre tieto krajiny.

Napokon, v správe sa uznáva, že rozsiahla kapitola o trvalo udržateľnom rozvoji je kľúčovou súčasťou akejkoľvek dohody o voľnom obchode a že by sme mali zabezpečiť obchod a priame zahraničné investície. Tiež sa v nej uznáva, že existujú obavy, najmä v tomto Parlamente, v súvislosti s otázkami dodržiavania právnych predpisov a noriem v oblasti životného prostredia, ochrany zdravia a bezpečnosti pri práci a základných pracovných noriem. Rovnako by sme mali uznať, že pri hľadaní rovnováhy medzi otázkami obchodu na jednej strane a otázkami ochrany životného prostredia, noriem Medzinárodnej organizácie práce (MOP) atď. na strane druhej sa môže stať, že jazýček váhy sa prechýli viac jedným smerom a my

začneme pripisovať väčší význam tým druhým, čím chudobné krajiny odsúdime na ešte väčšiu chudobu, pretože podnikateľom v týchto krajinách sťažíme budovanie kapacít.

Louis Michel, člen Komisie. – (FR) Vážený pán predseda, chcel by som poďakovať Európskemu parlamentu za živý záujem preukázaný počas rokovaní o dohode o voľnom obchode medzi Európskou úniou a Indiou.

Predovšetkým vyjadrujem vďaka pánovi Kamalovi a Výboru pre medzinárodný obchod za vynikajúcu prácu, ktorú v spolupráci s Výborom pre zahraničné veci a Výborom pre rozvoj vykonali pri príprave správy k dohode o voľnom obchode medzi EÚ a Indiou. Komunikácia s Parlamentom bola veľmi komplexná a návrh uznesenia sa zaoberá takmer všetkými hľadiskami rokovaní o dohode o voľnom obchode medzi Európskou úniou a Indiou. Vyjadrené názory slúžia pri rokovaní o dohode o voľnom obchode ako užitočný nástroj.

Keď hovoríme o dohode o voľnom obchode medzi Európskou úniou a Indiou, je dôležité, aby sme vzali do úvahy všeobecný kontext a komplexný charakter našich strategických vzťahov s Indiou, vrátane Dohody o spolupráci z roku 1994 a spoločného akčného plánu, ak spomenieme len dva príklady hlavných iniciatív a dialógov, ktoré sme začali s Indiou.

Podľa nášho názoru je veľmi dôležité, aby sme spolupracovali s Indiou, ak chceme doviesť do úspešného konca rokovania o ambiciózne dohode o voľnom obchode, ktorá obom stranám – Európskej únii a Indii – umožní vyjsť z tohto boja víťazne.

Čím ambicióznejšia bude dohoda o voľnom obchode, tým väčšie budú hospodárske výhody, ktoré z nej budú plynúť pre obe strany, teda pre Európsku úniu aj Indiu. Toto je jeden z hlavných záverov štúdie dôsledkov a udržateľného rozvoja, ktorú súbežne s rokovaniami vypracúva nezávislý konzultant.

Cieľom hodnotenia dôsledkov a udržateľného rozvoja bolo analyzovať vplyv, ktorý môže mať dohoda o voľnom obchode na hospodárstvo, sociálnu sféru alebo na životné prostredie, a zároveň stanoviť potrebné podporné opatrenia.

Aktuálne prebieha finálna fáza hodnotenia dôsledkov a udržateľného rozvoja a malo by byť k dispozícii v apríli, to znamená načas, aby mohlo byť použité ako podpora prebiehajúcich rokovaní.

Dovoľte, prosím, aby som vás stručne informoval o priebehu týchto rokovaní. Od začatia rokovaní v júni 2007 prebehlo šesť zasadnutí, pričom šieste zasadnutie sa konalo minulý týždeň v Dillí, od 17. do 19. marca. Očakávame, že budú tento rok zvolané ešte dve dodatočné zasadnutia, ideálne po aprílových voľbách v Indii a pred novembrovým samitom Európska únia – India.

Pokiaľ ide o obsah týchto rokovaní, dosiahli sme pokrok vo všetkých oblastiach týkajúcich sa dohody o voľnom obchode, stále však máme pred sebou veľký kus práce.

Aby som bol konkrétnejší, vymenili sme si návrhy colných sadzieb, prebehla dobrá diskusia na tému určitých kľúčových sektorov služieb a pokročili sme i v rokovaní o textoch takmer pre všetky oblasti dohody. Dosiahnutie dohody je však stále ďaleko.

Skôr ako túto tému uzavriem, ešte raz by som sa chcel v mene Komisie poďakovať Parlamentu a pánovi spravodajcovi. Komisia netrpelivo očakáva ďalšie príležitosti na efektívnu spoluprácu s Parlamentom.

Predseda júci. – Prednesenie sa skončilo.

Hlasovanie sa uskutoční vo štvrtok 26. marca 2009.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

Kader Arif (PSE), písomne. – (FR) V stredu tento Parlament vyjadril svoj názor na budúcnosť dohody o voľnom obchode medzi Európskou úniou a Indiou. Vďaka práci socialistov zdôrazňuje text schválený vo výbore, aká krehká je hospodárska a sociálna situácia v Indii, kde viac ako 80 % populácie žije z menej ako 2 USD na deň. S cieľom čeliť tejto realite predložila Socialistická skupina v Európskom parlamente mnoho pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov, v ktorých zdôrazňuje, že akékoľvek posilnenie obchodných vzťahov EÚ s Indiou by malo sprevádzať vytvorenie prísneho rámca, aby nedochádzalo k liberalizácii vo verejných službách, aby bol zabezpečený prístup k verejným zdravotníckym službám a základným druhom liekov a aby bola zabezpečená ochrana záujmov najzraniteľnejších osôb a sektorov. Nie je žiadnym prekvapením, že pravica v Parlamente sa spojila a navrhla na plenárnom zasadnutí oveľa liberálnejší text, v ktorom nabáda k liberalizácii bankovníctva, poisťovníctva, poštových služieb a verejného obstarávania. V stredajšom

hlasovaní podporím socialistickú víziu čestného a spravodlivého obchodu a vyjadrím sa proti akýmkoľvek pokusom pravice vrátiť sa v týchto zásadách o krok späť.

Rovana Plumb (PSE), písomne. – (RO) Objem obchodu s tovarom medzi EÚ a Indiou sa za obdobie 2000 až 2007 viac ako zdvojnásobil. Vývoz sa zvýšil z 13,7 miliárd EUR na 29,5 miliárd EUR a dovoz sa zvýšil z 12,8 miliárd EUR na 26,3 miliárd EUR. V roku 2007 dosahoval vývoz z EÚ do Indie 2,4 % a dovoz z Indie do EÚ 1,8 %, pričom bola India deviatym najdôležitejším obchodným partnerom EÚ.

Vítam túto správu, pretože vyzýva na uzavretie komplexnej, ambicióznej a vyváženej dohody o voľnom obchode (FTA) medzi EÚ a Indiou, ktorá zlepši prístup na trh s tovarom a službami, pokryje v podstate všetky oblasti obchodu, vrátane ustanovení o regulačnej transparentnosti v oblastiach týkajúcich sa vzájomného obchodu a investícií, ako aj dodržiavania noriem a posudzovania, sanitárnych a fytosanitárnych opatrení (SPS), práv duševného vlastníctva (IPR) a ich vymožitelnosti, uľahčenia colného a obchodného styku, verejného obstarávania, obchodu a konkurencie, rovnako ako aj existencie doložky o obchode, rozvoji a ľudských právach ako základného prvku FTA.

Chcem zdôrazniť, že FTA musí napomáhať:

– v získavaní čoraz početnejších bilaterálnych výhod pre stále narastajúci počet občanov

– v dosahovaní rozvojových cieľov tisícročia, vrátane tých, ktoré sa týkajú zhoršovania životného prostredia a dodržiavania sociálnych noriem.

Bogusław Rogalski (UEN), písomne. – (PL) India je krajinou protikladov. Celkový obraz o tejto krajine poznačilo preľudnenie, chudoba (80 % indickej populácie má denne na živobytie menej ako 2 USD) a choroby. Nedávny pokrok v oblasti ekonomiky pomohol Indii, aby sa v globálnom hospodárstve dostala na vedúcu pozíciu. To, do akej miery India prispieva k pokroku vo sfére medicíny, technológie a vesmírneho výskumu, je však v protiklade s nedostatkom potravín a čistej vody, ktorým krajina trpí.

EÚ je najväčším zahraničným investorom a obchodným partnerom Indie. V roku 2007 investície EÚ dosahovali 65 % celkových investícií v Indii. Investície Indie v EÚ za posledných niekoľko rokov tiež mnohonásobne vzrástli. EÚ by sa mala zamerať na zabezpečenie mnohostranného obchodného systému založeného na určitých zásadách stanovených Svetovou obchodnou organizáciou a tento systém by mal ponúkať najlepšie príležitosti pre spravodlivý a čestný medzinárodný obchod.

Mali by sme však zdôrazniť skutočnosť, že India musí bojovať proti rozsiahlemu problému, a tým je hlad. Z hľadiska globálneho indexu hladu sa India nachádza na 66. mieste spomedzi 88 krajín. India, ktorá je celosvetovou jadrovou mocnosťou, taktiež ešte stále nepodpísala Zmluvu o nešírení jadrových zbraní. Ďalšou znepokojujúcou otázkou je problém detskej práce, pričom deti musia často pracovať v nebezpečných a nezdravých podmienkach.

Doložky o ľudských právach a demokracii by mali predstavovať základnú súčasť akejkoľvek dohody o voľnom obchode, ktorá sa s Indiou podpíše. Takisto musíme zabezpečiť dodržiavanie sociálnych a environmentálnych dohôd a noriem.

21. Ceny potravín v Európe (krátke prednesenie)

Predsedaajúci. – Ďalším bodom programu je správa (A6-0094/2009) pani Batzeliovej v mene Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka o cenách potravín v Európe (2008/2175(INI)).

Katerina Batzeli, spravodajkyňa. – (EL) Vážený pán predsedaajúci, na úvod by som rada poďakovala tieňovým spravodajcom Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka, ako aj štyrom spoločne kompetentným výborom Európskej komisie, s ktorými sme pri príprave tejto správy veľmi úzko spolupracovali.

Pán komisár, rada by som začala veľmi jednoduchou otázkou: keď si spotrebiteľia idú do supermarketov kúpiť mlieko alebo jogurt, prečo si ho kupujú? Pre mlieko a pre jogurt, alebo pre fľašu a pre téglík? Pýtam sa vás na to preto, že sa spotrebiteľom šikovne vstúpila myšlienka a názor, že pri potravinách, ktoré kupujú, je priemyselný podnik, ktorý sa stará o ich spracovanie, uvedenie na trh a prepravu, dôležitejší ako poľnohospodársky produkt, teda ako surovina samotná. Zhruba pred 15 rokmi predstavovali poľnohospodárske produkty asi 50 % konečnej ceny výrobku; v súčasnosti to nie je viac ako 20 %.

Poľnohospodári, ktorí sa zaoberajú či už rastlinnou alebo živočíšnou výrobou, sú dnes pre spotrebiteľov „anonymní“. Ich vyjednávacía sila, nielen v súvislosti s konečnou cenou, ale aj so zachovávaním kvalitatívnych a nutričných prvkov v konečnom výrobku, nedosahuje dôležitosť, akú by mala.

Nesnažíme sa vytvárať deliace čiary, rozdeľovať výrobné sektory v dodávateľskom reťazci, teda poľnohospodárov, výrobcov, veľkoobchodníkov, maloobchodníkov na „dobrých“, „zlých“ či „nepeknych“, pretože si nemyslím, že žijeme v spoločnosti a hospodárstve „divokého západu“. Zastávam názor, že naše hospodárstvo sa riadi pravidlami vnútorného trhu Európskej únie, teda trhu, ktorý, ak funguje transparentne, poskytuje príležitosť pre rast a konkurencieschopnosť, ale na druhej strane vylúči alebo eliminuje výrobcov a hospodárske činnosti, ak naň preniknú nečestné a netransparentné praktiky.

Otázka, ktorou sa dnes, ale aj v budúcnosti musíme zaoberať, má dva hľadiská:

- prvým hľadiskom je zblíženie spotrebiteľov s výrobcami prostredníctvom kvalitnej politiky v potravinárskom sektore, ako aj posilňovaním a spoločným vytváraním spôsobov, ktoré by spotrebiteľom poskytli lepšiu prístupnosť do výrobných poľnohospodárskych zón a k poľnohospodárskym výrobcom;
- druhým hľadiskom je zabezpečenie – a nemyslím tým stanovenie – príjmu výrobcov a spotrebiteľov prostredníctvom transparentnej cenovej politiky, do ktorej budú patriť aj povinné opatrenia na kontrolu a dohľad nad pomocnými výrobnými sektormi v celom dodávateľskom reťazci.

Tým máme, samozrejme, na mysli najmä malé a stredné podniky na miestnej a vnútroštátnej úrovni, ale aj veľké materské a dcérske spoločnosti so sídlom v Európe, ako aj zamestnancov, pričom všetci títo musia fungovať podľa zásad transparentného vnútorného trhu a nie v zmysle vytvárania hospodárskych odnoží ako kartely či oligopoly.

Preto je v dnešnej situácii, keď (okrem iného):

- skutočné výrobné ceny nebezpečne klesajú;
- spotrebiteľské ceny predstavujú takmer päť až desaťnásobok poľnohospodárskych vstupných cien a aj napriek nižšej inflácii sú spotrebiteľské ceny stále veľmi vysoké;
- stupeň koncentrácie v maloobchode a iných spracovateľských podnikoch sa za posledných päť rokov štvornásobne zvýšil a koncentrácia sa zvýši aj v dôsledku hospodárskej krízy a bankrotu malých a stredných podnikov a miestnych podnikov, čím vznikne situácia, ktorá vyjednávania medzi výrobcami, podnikmi a spotrebiteľmi ešte viac skomplikuje;
- nesprávna činnosť dodávateľského reťazca a jeho praktiky zjavne ohrozujú zásady zdravej konkurencie,

mimoriadne dôležité, aby tu existoval koordinovaný európsky plán a integrované zásahy do potravinového sektora, „z farmy až na stôl“. Nepreháňame, ak povieme, že by ďalším cieľom zásahu Komisie po regulácii a dohľade nad finančným systémom mal byť potravinársky sektor, ktorý navyše tiež úzko súvisí so špekulatívnymi postupmi v uvedenom sektore.

Občania majú pocit, že reguláciu cien tovaru v ich nákupných košíkoch majú na svedomí dodávateľské reťazce, výrobný priemysel a maloobchod, a nie príjmová politika štátu a Európskej únie.

Preto verím, že ak budeme hlasovať za túto správu Výboru pre poľnohospodárstvo a počkáme na záverečné návrhy Európskej únie v tejto súvislosti, bude to riešením na nekonečné problémy s fungovaním trhu s potravinami, ktorý zase musí fungovať nestranne v prospech európskych občanov, európskych poľnohospodárov a rozvojových krajín a zároveň vytvoriť pocit bezpečia v súvislosti s trhovými zákonmi a inštitúciami.

Louis Michel, člen Komisie. – (FR) Na úvod by som rád poďakoval pani Batzeliovej a členom Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka, ktorí vypracovali túto správu. Hovoríme o nej v čase veľkých ťažkostí, v čase, ktorý je pre potravinový dodávateľský reťazec v Európskej únii mimoriadne dôležitý.

Ako všetci viete, recesia spôsobila náhly útlm činnosti vo väčšine hospodárskych sektorov v Európskej únii. Poľnohospodársky sektor zažil skutočne prudký pokles trhových cien, čím sa nad príjmami poľnohospodárov vynára vážny otáznik. Situácia je ešte vážnejšia v sektoroch s vysokou pridanou hodnotou, ako výroba mäsa a mliečnych výrobkov.

Ak chceme zmierniť dôsledky krízy na príjem poľnohospodárov a zabezpečiť, aby spotrebiteľia získavali potravinárske výrobky za nižšie ceny, je v tomto kontexte mimoriadne dôležité, aby potravinový dodávateľský

reťazec fungoval efektívne. Z tohto dôvodu je potravinový dodávateľský reťazec spolu s otázkou cien potravín naďalej na poprednom mieste záujmu Komisie.

Analýza štrukturálnych faktorov je navyše dôvodom na obavy, že sa ceny poľnohospodárskych surovín budú aj naďalej zvyšovať, a to v strednodobom a dlhodobom časovom horizonte. Zlepšenie činnosti potravinového dodávateľského reťazca by mohlo v budúcnosti umožniť predchádzať takýmto nárastom cien potravín a odstrániť nestálosť spotrebiteľských cien. Stotožňujem sa s väčšinou obáv, ktoré sú vyjadrené v správe v súvislosti s potrebou zlepšiť všeobecné fungovanie potravinového dodávateľského reťazca. Existuje tu predovšetkým potreba zabezpečiť väčšiu transparentnosť celého reťazca s cieľom zvýšiť informovanosť spotrebiteľa a zlepšiť prerozdelenie pridanej hodnoty v reťazci.

Od minulého roku Komisia zaviedla sériu iniciatív, ktoré sú zamerané na zlepšenie fungovania potravinového dodávateľského reťazca. Výsledkom je, že skupina na vysokej úrovni pokiaľ ide o konkurencieschopnosť poľnohospodárskeho priemyslu práve vypracovala súbor strategických odporúčaní. Minulý rok bola navyše predložená zelená kniha o kvalite poľnohospodárskych výrobkov.

V oznámení o cenách potravín, ktoré bolo prijaté v decembri, navrhla Komisia niekoľko riešení v podobe strategického plánu, pričom sú tieto riešenia zamerané na zlepšenie fungovania potravinárskeho dodávateľského reťazca v Európe. Je mimoriadne dôležité, aby sa v zavádzaní tohto strategického plánu napredovalo. Predovšetkým musíme pokročiť v procese zriaďovania stálej európskej agentúry na sledovanie potravinárskeho dodávateľského reťazca a cien potravín. Poskytovanie spoľahlivých informácií o cenách od začiatku reťazca po jeho koniec umožní bojovať proti nedostatku transparentnosti a súčasne umožní lepšie pochopiť spôsob fungovania reťazca.

Taktiež musíme pokročiť v analyzovaní spôsobu, akým je pridaná hodnota prerozdelená v reťazci. Túto tému považujem za mimoriadne dôležitú. Ako sa uznáva aj v oznámení o cenách potravín, nerovnováha v postavení poľnohospodárskych výrobcov v porovnaní s ostatnými členmi reťazca, má vážne dôsledky na marže výrobcov v poľnohospodárskom sektore. Určite netreba pripomínať, že snaha o objasnenie spôsobu, akým je pridaná hodnota prerozdelená, by bol prvý krok na zabezpečenie rovnováhy v postavení jednotlivých členov reťazca. V tejto súvislosti musím zdôrazniť, že konkurencieschopnosť potravinového reťazca Európskej únie nesmie byť vytvorená na úkor niektorej z jeho častí. Je veľmi dôležité, aby sa výrobcovia potravín a maloobchodníci v agropotravinárskom sektore mohli aj naďalej spoľahnúť na trvalo udržateľnú a konkurencieschopnú platformu poľnohospodárskej výroby v Európskej únii.

Som presvedčený, že po úplnom zavedení strategického plánu, ktorý navrhla Komisia, budeme vedieť reagovať na väčšinu otázok a problémov uvedených v správe pani Batzeliovej.

Predsedajúci. – Prednesenie sa skončilo.

Hlasovanie sa uskutoční vo štvrtok 26. marca 2009.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

Roselyne Lefrançois (PSE), písomne. – (FR) Správa, o ktorej musíme vo štvrtok rozhodnúť, sa pokúša konkrétne reagovať na problémy miliónov našich občanov trpiacich vysokými cenami potravinárskych výrobkov.

V situácii, keď kúpna sila v Európe klesla, bolo veľmi dôležité, aby Parlament rozhodol o probléme, ktorého riešenia, koniec koncov, poznáme. V skutočnosti môžu byť rozdiely v cene na začiatku a na konci potravinového reťazca až v pomere jedna ku piatim, a napriek tomu, že to liberáli stále odmietajú pripustiť, treba problémy na trhu riešiť, ak chceme zabezpečiť rozumnú cenu pre spotrebiteľov a dôstojné príjmy pre poľnohospodárov. Ja osobne som navrhla, aby bol v texte potvrdený význam nástrojov regulácie trhu, ktoré sú v aktuálnej situácii krízy dôležitejšie ako kedykoľvek predtým.

Ak sa povie „dostupná cena“, nesmie to automaticky znamenať „výrobok nízkej kvality“. Z tohto dôvodu som žiadala, aby bola do správy zahrnutá aj otázka stimulov pre sektor ekologického hospodárstva. Je potrebné zabezpečiť, aby spotrebiteľia mali prístup ku kvalitným výrobkom za rozumnú cenu, a to prostredníctvom ambiciózneho politiky s finančnými stimulmi pre tento druh poľnohospodárskej výroby.

Maria Petre (PPE-DE), písomne. – (RO) Ceny potravín za posledné obdobie zaznamenali prudký nárast. Tento nárast má dve príčiny: prvou je kríza poľnohospodárskych a potravinárskych výrobkov a druhou koncentrácia na trhu, ktorá sa zvýšila z 21,7 % v roku 1990 na viac ako 70 % v súčasnosti.

Ceny, ktoré za výrobky platia spotrebiteľia, sú v priemere päťnásobne vyššie ako ich výrobné ceny. Siete supermarketov si často stanovujú nespravodlivé podmienky a sťažujú tak poľnohospodárom a malým dodávateľom prístup na trh.

Podporujem myšlienku Európskej komisie vytvoriť európsky systém monitorovania trhu. Taktiež podporujem myšlienku založenia európskej konkurenčnej siete.

Financie z programu na rozvoj vidieka by mali zabezpečiť viac prostriedkov vyčlenených pre výrobcov.

Myšlienka oživenia koncepcie „miestnych potravín“ a účinnejšia podpora tradičných trhov s potravinami sú riešením, ktorému vyjadrujem veľkú podporu.

Theodor Dumitru Stolojan (PPE-DE), písomne. – (RO) Víтам správu pani Batzeliovej, ktorá zdôrazňuje značné rozdiely medzi cenami potravinárskych výrobkov v supermarketoch a ich výrobnými cenami. Táto situácia je, žiaľ, realitou aj v krajinách ako Rumunsko, kde je životná úroveň hlboko pod európskym priemerom.

Ak odmietame návrh na kontrolu cien, nemôžeme si nevšimnúť, že supermarkety majú pri rokovaní oveľa silnejšiu pozíciu ako výrobcovia. V tejto oblasti tiež môžeme prijať róznejšie opatrenia ako súčasť politiky na ochranu hospodárskej súťaže a spotrebiteľov.

22. Štúdium umenia v EÚ (krátke prednesenie)

Predsedaajúci. – Ďalším bodom programu je správa (A6-0093/2009) pani Badiovej i Cutchetovej v mene Výboru pre kultúru a vzdelávanie o štúdiu umenia v Európskej únii (2008/2226(INI)).

Maria Badia i Cutchet, spravodajkyňa. – (ES) Vážený pán predsedaajúci, hoci je umelecké vzdelávanie v súčasnosti povinným predmetom takmer vo všetkých členských štátoch, v spôsobe jeho výučby existujú značné rozdiely.

Z historického hľadiska sa výučba umenia spájala s oblasťou výchovy detí a mládeže. V súčasnosti sa hľadisko celoživotného vzdelávania a rozvoj nových informačných a komunikačných technológií (IKT) rozšírili na oblasť, ktorá bola tradične venovaná umeniu a kultúre, a vytvorili sa nové spôsoby prístupu a vyjadrenia tohto sektora.

Neustály pokrok IKT podnietil aj podporu hospodárstva založeného na vedomostiach, v ktorom intelektuálna kapacita a tvorivosť preto zaujímajú popredné miesto.

Návrh uznesenia, o ktorom budeme zajtra hlasovať, je založený na myšlienke, že umelecké vzdelávanie predstavuje základ odbornej prípravy v oblasti umenia a podporuje tvorivosť, ako aj fyzický a duševný rozvoj v tejto oblasti. Zároveň považuje umelecké vzdelávanie za zásadný prvok vzdelávania detí a mladých ľudí a uvádza, že výučba umenia v školách položí základy skutočnej demokratizácii prístupu ku kultúre.

Navyše hodnotí prípravu ako veľmi dôležitý faktor pre úspech profesionálov v umeleckom a tvorivom sektore, keďže štúdium umenia zamerané na rozvoj kariéry a profesie vyžaduje od študentov okrem talentu aj solídny kultúrny základ, ktorý sa dá získať len multidisciplinárnym a systematickým vzdelávaním. To zvyšuje možnosť uplatnenia na trhu práce v tomto sektore, pretože poskytuje všeobecné vzdelanie, metodológiu výskumu, podnikateľské schopnosti a vedomosti v hospodárskej oblasti, ako aj kompetencie v rôznych oblastiach činnosti.

Taktiež veľmi osobitným spôsobom uznáva potenciál tvorivých, kultúrnych a umeleckých spoločností a priemyselných odvetví Európskej únie pre oblasť ekonomiky a zamestnanosti, ktorých prínos je väčší ako prínos iných vysoko uznávaných odvetví ako chemický či potravinársky priemysel.

Ďalej by sme nemali zabúdať na skutočnosť, že školy a vzdelávacie centrá v oblasti umenia a dizajnu pomáhajú vytvárať nové štýly a umelecké hnutia a podporujú prístup k odlišným kultúram, čím sa posilňuje obraz Európskej únie vo svete.

V návrhu správy sa uvádza názor, že štúdium umenia by malo byť povinným prvkom vzdelávacích programov na všetkých školských úrovniach. Návrh správy ďalej povzbudzuje členské štáty, aby koordinovali svoje politiky, pokiaľ ide o štúdium umenia na úrovni Európskej únie, a podporovali v tejto oblasti mobilitu študentov a učiteľov a aby venovali zvýšenú pozornosť otázke uznávania kvalifikácie medzi členskými štátmi.

Vyzývame Radu, Komisiu a členské štáty, aby definovali úlohu vzdelávania v oblasti umenia ako dôležitého pedagogického nástroja s cieľom zvýšiť význam kultúry, aby stanovili spoločné stratégie na podporu politík vzdelávania v oblasti umenia a odborného vzdelávania profesorov špecializovaných v tomto odbore a aby uznali významnú úlohu umelcov a tvorivosti v našej spoločnosti, ako to demonštroval Európsky rok tvorivosti a inovácií.

V neposlednom rade správa vyzdvihuje význam využívania zdrojov pochádzajúcich z nových informačných technológií a internetu ako kanálov pre modernú výučbu prispôbenú modernej dobe pri zavádzaní umeleckého rozmeru do učebných osnov a odporúča, aby sa spoločne vyvinul európsky portál pre vzdelávanie v oblasti umenia a kultúry s cieľom zaistiť rozvoj a podporovanie európskeho kultúrneho modelu.

To všetko sú dôvody, prečo by som chcela požiadať o väčšinovú podporu tejto správy, ktorá bude znamenať vyslanie jasného odkazu o podpore profesionálov, študentov a podnikov v sektore kultúry a tvorivosti.

Louis Michel, člen Komisie. – (FR) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, v prvom rade by som chcel poďakovať pani Badiovej i Cutchetovej za jej správu z vlastnej iniciatívy o štúdiu umenia v Európskej únii.

Táto otázka zaujíma stále dôležitejšie miesto na európskej úrovni. V skutočnosti všetci súhlasíme s tým, že kultúra a umenie tvoria základnú súčasť vzdelania. Pomáhajú rozvíjať citlivosť a sebadôveru, čo sú základné vlastnosti, ktoré potrebujeme nielen ako občania, ale aj ako hospodársky subjekt, ktorý je v každom z nás. O tom nemôžeme pochybovať. Umelecké vzdelanie je nositeľom radosti, tvorivosti a sociálnej integrácie. Je dôležité, aby bolo podporované v európskych vzdelávacích systémoch už od najranejšieho veku.

Podieľame sa na tejto vízii a sme radi, že vaša správa spomína množstvo významných iniciatív uskutočnených na úrovni Európskej únie, ako je napríklad Európsky rok tvorivosti a inovácií.

Dôležitosť umenia a umeleckého vzdelávania pri budovaní lepšej spoločnosti ide ruka v ruku s jeho pôsobením na hospodársky život. Podľa posledných odhadov je príspevok odvetví kultúrneho a tvorivého priemyslu na tvorbu hospodárskeho blahobytu asi 2,6 % európskeho HDP. Okrem toho môže z umeleckého a kultúrneho vzdelávania profitovať akákoľvek hospodárska činnosť. Inovácia podporuje vytvorenie súčinnosti medzi tradičnými a pokrokovejšími oblasťami činnosti. V súčasnosti musíme spojiť technológiu a dizajn popri integrovaní zásad trvalej udržateľnosti a hospodárskej životaschopnosti. Toto spojenie vyžaduje predefinovanie spôsobov, akým sa prenášajú a nadobúdajú znalosti.

Tieto rozličné otázky sú obsiahnuté v dokumente o európskom referenčnom rámci, ktorý definuje kľúčové kompetencie pre celoživotné vzdelávanie v roku 2006. V tomto rámci sa uvádza, že umelecké a kultúrne vyjadrenie je nevyhnutné pre rozvoj tvorivých kompetencií, ktoré sú veľmi užitočné v kontexte pracovného života.

Európska stratégia pre kultúru predstavila nové metódy, najmä štruktúrovaný dialóg s občianskou spoločnosťou, a nedávno aj nové otvorené metódy kultúrnej koordinácie. Realizácia týchto metód bola umožnená vďaka prvému trojročnému pracovnému plánu, ktorý prijala Rada 21. mája 2008 a ktorý definuje päť prioritných oblastí činnosti. V tomto rámci bola vytvorená pracovná skupina odborníkov z členských štátov zameraná na otázku súčinnosti kultúry a vzdelávania. Táto skupina vypracuje odporúčania na identifikáciu osvedčených postupov na národnej úrovni a poskytne taktiež množstvo odporúčaní členským štátom a európskym inštitúciám. Ďalej poskytne metódy na zhodnotenie pokroku dosiahnutého v politických oblastiach, ktoré spadajú pod jej mandát. A nakoniec by táto skupina mala výrazne prispieť k Európskemu fóru pre kultúru, ktoré sa má konať 29. a 30. septembra 2009 v Bruseli.

Práve som si prečítal odpoveď pána komisára Figel'a.

Predsedajúci. – Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční v utorok 24. marca 2009.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

Marusya Ivanova Lyubcheva (PSE), písomne. – (BG) Správa Európskeho parlamentu o štúdiu umenia v EÚ je súčasťou pretrvávajúceho úsilia o rozvoj medzikultúrneho dialógu a je nevyhnutne dôležitá v kontexte Európskeho roku tvorivosti a inovácií.

Štúdiu umenia sa nepochybne musí venovať väčšia a dôkladnejšia pozornosť. Je dôležité, aby bolo povinnou súčasťou vzdelávacieho programu a už od najranejšieho veku, keďže podnecuje emocionálny a kultúrny rozvoj mladej generácie.

Zintenzívnenie praktického účelu tohto štúdia a začlenenie interaktívnej výučby by malo za následok hlbšie pochopenie národných a európskych kultúrnych hodnôt. Väčšia mobilita študentov, učiteľov a odborníkov zamestnaných v tomto odvetví je priamou cestou na vytvorenie povedomia o európskej identite a na posilnenie kultúrnej a náboženskej tolerance.

Členské štáty musia investovať do vytvorenia lepších príležitostí na neformálne a nezávislé štúdium umenia a zabrániť zníženiu počtu programov v tejto oblasti. Ich podpora profesionálneho života umelcov zvýši všeobecný záujem o rozličné podoby štúdia umenia.

Verejno-súkromné partnerstvá v tejto oblasti napomôžu modernizácii vzdelávacích programov a podporia aktívnejšiu integráciu nových technológií do procesu výučby. Väčšina zdrojov na koordinovanú európsku politickú stratégiu v oblasti štúdia umenia je vo forme investícií určených na posilnenie kultúrneho vplyvu Európy v globálnom meradle, na tvorivosť a nepriamo na hospodárstvo EÚ.

23. Aktívny dialóg s občanmi o Európe (krátke prednesenie)

Predseda júci. – Ďalším bodom programu je správa (A6-0107/2009) pána Hegyiho v mene Výboru pre kultúru a vzdelávanie o aktívnom dialógu s občanmi o Európe (2008/2224(INI)).

Gyula Hegyi, spravodajca. – (HU) Európa je zasľúbená zem pre ľudí zo vzdialených pevnín alebo krajín Balkánu, ktorí sa chcú pripojiť k Európe. Súčasne je Európa v mnohých ohľadoch symbolom sklamaní, nudy alebo byrokracie pre tých, ktorí sú už vnútri za jej bránami: pre občanov EÚ, či už sú to intelektuáli formujúci názory alebo bežní občania.

Keď som túto správu dostal, začal som ju čítať s veľkým nadšením. Musím povedať, že moje nadšenie nakoniec do určitej miery ochladlo, keď som zistil, koľko prekážok existuje na realizáciu aktívneho dialógu s občanmi a ako ďaleko je vzdialená byrokratická mašinéria Európskej únie od každodenného života a želaní jej občanov. V každom prípade som vďaka tejto správe zistil, a zrejme to nie je žiadne prekvapenie, že čím menšia je úroveň alebo stav vzdelania našich občanov, tým menej chápu integráciu a tým viac sú euroskeptickí.

Z tohto dôvodu si myslím, a toto je najdôležitejšia časť mojej správy, že okrem mladých ľudí, ktorých možno ľahko získať na stranu európskej integrácie prostredníctvom vzdelávacích prostriedkov, by sme sa mali zamerať najmä na tých, ktorých sme doposiaľ nedokázali získať. Patria medzi nich obyvatelia malých dedín, občania v robotníckych povolaniach, dôchodcovia a celkovo ľudia so skromnými prostriedkami a podmienkami. Musíme sa pokúsiť nájsť spôsob, ako s nimi komunikovať o myšlienkach Európy a hodnotách európskej jednoty.

V správe odporúčam, aby mal väčší počet študentov než v súčasnosti možnosť získať štipendium v programe Erasmus; osobitný návrh na tento účel vypracovali mladí členovia Maďarskej socialistickej strany. Len malé percento študentov maďarských univerzít môže využiť tento študentský výmenný program, hoci by bolo potrebné, aby každý, kto získa akademický titul, strávil aspoň pol roka štúdiom v zahraničí.

Napadla mi myšlienka, že by mal existovať jednotný, jednoročný spoločný študijný plán v oblasti výučby európskych dejín. Študenti by mali študovať rovnakú históriu Európy vo všetkých 23 oficiálnych jazykoch a vo všetkých 27 členských štátoch najmenej jeden rok. Komisia nevenovala veľa podpory tomuto návrhu a začlenila do textu jeho miernejšiu verziu.

Na základe odporúčania maďarských vysokoškolských pedagógov navrhujem, aby sme vytvorili európsku otvorenú univerzitu, inými slovami niečo ako „Volkshochschule“, teda ľudovú univerzitu. Európski občania by mali mať možnosť kdekoľvek v Európe bez ohľadu na školské vysvedčenia alebo diplomy prihlásiť sa na relatívne voľne štruktúrovaný program výučby, ktorý ponúka vzdelanie o histórii Európskej únie, o jej vzniku a činnosti.

Dlho bolo želaním poslancov Európskeho parlamentu, ich túžbou a dalo by sa povedať aj požiadavkou, aby Euronews, ktorý je prinajmenšom sčasti financovaný z peňazí EÚ, vysielať programy v oficiálnom jazyku každého členského štátu. Je absurdné, že Euronews vysiela v arabskom alebo ruskom jazyku, ale nie v maďarskom alebo inom jazyku ostatných členských štátov. Vážený pán komisár, predpokladám, že ste to ešte nepočuli, ale, bohužiaľ, musím povedať, že balíky káblovej televízie v Budapešti ukončili vysielať Euronews v anglickom jazyku a miesto toho ponúkajú program v čínskom jazyku, keďže je väčší dopyt po čínskej televízii než po Euronews, lebo Euronews nevysiela v maďarčine a v našej krajine žije veľké množstvo Číňanov.

Veľa sa tu diskutovalo a pánovi komisárovi, ak je tu prítomný, by som chcel oznámiť, že úradníkom Európskej únie odporúčam, aby otvorenejšie komunikovali s médiami než doposiaľ. Problém však tkvie v tom, že často neexistuje nikto, kto by mohol kompetentne vysvetliť stanovisko Komisie a z tohto dôvodu počuť len stanovisko jej oponentov.

Nakoniec, keďže čas sa kráti, mojím posledným odporúčaním je, aby sa miestne mimovládne organizácie zapojili do kampaní EÚ, keďže lepšie poznajú miestne spoločenstvá a poznajú jazyk, ktorým môžu získať svoje obyvateľstvo.

Louis Michel, člen Komisie. – (FR) Vážený pán predsedajúci, dovoľte mi malé, ale osobné odbočenie, ktoré nemá nič spoločné s otázkou, na ktorú sa pýtal môj kolega. Vôbec nechápem vašu požiadavku na účasť mimovládnych organizácií vo volebnej kampani. Nechápem to, ale postúpim túto požiadavku mojej kolegyni.

Súčasná politická a hospodárska situácia jasne zvyšuje potrebu aktívneho dialógu s občanmi. Občania musia byť informovaní o zmenách v Európskej únii, ktoré majú priamy alebo nepriamy účinok na ich každodenný život a do ktorých sa musia dokázať zapojiť.

V posledných štyroch rokoch toto formovalo základ práce Komisie. Veľmi vítam správu pána Hegyiho s názvom „Aktívny dialóg s občanmi o Európe“. Snažíme sa poskytnúť občanom 27 členských štátov Európskej únie široký rozsah základných informácií o Európskej únii, aby nepochopili len to, ako by im Európska únia mohla pomôcť pri riešení hlavných problémov, ktorým dnes čelí Európa a svet, ale aby si vymenili a podelili názory o týchto problémoch.

Usilujeme sa taktiež vytvoriť viac prístupných fór, na ktorých bude táto diskusia pokračovať pri využití všetkých súčasných dostupných zdrojov a technológií: na on-line fórach, prostredníctvom médií a na miestnej úrovni.

Pri súhlase s množstvom odporúčaní v správe moja kolegyňa nezastáva názor, že komunikácia sa dodnes nerozvinula. Taktiež hovorí, že zatiaľ čo sa naša komunikácia v posledných rokoch určite zlepšila, musíme byť realisti v tom, čo možno dosiahnuť s rozpočtom vo výške len 100 miliónov EUR pre 27 členských štátov, 23 jazykov a takmer 500 miliónov ľudí.

Okrem toho nemôže Komisia pri komunikácii s občanmi o záležitostiach Európy ostať osamotená. Nevyhnutné je spoločné úsilie všetkých inštitúcií a všetkých členských štátov. Z tohto dôvodu sme rokovali o dohode s členskými štátmi a Parlamentom o spoločnej komunikácii o Európe. Táto politická dohoda nazvaná „Komunikovanie o Európe v partnerstve“ bola podpísaná 22. októbra 2008. Je to po prvý raz, keď sa inštitúcie členských štátov Európskej únie zapojili do spoločného záväzku komunikovať o Európe s občanmi Európskej únie. Teraz je pre nás dôležité, aby sme túto dohodu v plnej miere uplatňovali. Úplne súhlasím s dôležitosťou procesu konzultácie s občanmi a s potrebou rozšíriť dialóg na všetky úrovne spoločnosti.

Pravidelný dialóg medzi Komisiou a predstaviteľmi občianskej spoločnosti začal pred viac než tridsiatimi rokmi. Zohľadňuje politiku otvorenosti a začlenenia, ktorú Komisia aplikuje mnoho rokov, a znázorňuje veľkú pestrosť oblastí činnosti a rozmanitosť zainteresovaných strán.

Chcel by som zdôrazniť veľmi dobrú spoluprácu medzi delegáciami Komisie a informačnými kancelárkami Parlamentu v členských štátoch.

Nadchádzajúce európske voľby sú veľmi dobrým príkladom politickej vôle týchto dvoch inštitúcií spolupracovať na zostavení spoločných priorít v oblasti komunikácie.

Pokiaľ ide o potrebu poskytovania informácií na miestnych a regionálnych úrovniach zameraných najmä na mladých ľudí, prvovoličov a ženy, s uspokojením zaznamenávam blahoželania určené Komisii za výber projektov v rámci Plánu D.

Využijem túto príležitosť a poviem, že v súvislosti s európskymi voľbami Komisia taktiež zamýšľa vykonávať osobitné činnosti v rámci iniciatívy Plánu D s názvom Debate Europe. Pokiaľ ide o vytvorenie novej internetovej stránky a pripojenie na miestne televízne stanice, chcel by som povedať, že Komisia je v procese vytvárania sietí rozhlasových a televíznych prevádzkovateľov, ktorí budú vysielat programy o európskych záležitostiach. Keď budú tieto siete spolu s Euronews v prevádzke, budú každý týždeň vysielat pre 60 až 90 miliónov občanov vo všetkých jazykoch Európskej únie.

Pokiaľ ide o dôležitosť zavedenia výučby európskeho práva a európskych dejín do školských osnov, Komisia má ten istý názor, že mladí ľudia by sa mali učiť v škole základné fakty o Európskej únii. Dúfame, že členské štáty budú podporovať tento návrh týkajúci sa tejto dôležitej záležitosti.

Je tu veľa ďalších zaujímavých odporúčaní, ktoré si zaslúžia našu pozornosť, ale, bohužiaľ, máme obmedzený čas.

Dovoľte mi, aby som sa nakoniec vrátil k základnému aspektu rámca úsilia, ktoré vynaložili inštitúcie Komisie: účinná komunikácia je možná len pri úzkej spolupráci všetkých zainteresovaných strán. Komisia oceňuje pretrvávajúcu podporu, ktorú dostáva od Parlamentu. Pokiaľ ide o mňa, vítam váš osobný záväzok ako poslanca Európskeho parlamentu.

Predseda júci. – Prednesenie sa skončilo.

Hlasovanie sa uskutoční v utorok 24. marca 2009.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

John Attard-Montalto (PSE), písomne. – Táto otázka je jednou z najdôležitejších otázok, na ktorú sa treba zamerať. Obyvatelia Európy nemajú pocit, že sú občanmi Európy. Koncepcia občianstva EÚ je stále nejasná a štátne občianstvo v rámci členského štátu ostáva hlavným občianstvom.

Väčšina občanov sa necíti byť súčasťou procesu a považuje Európsku úniu za inštitúciu, ktorá stojí mimo nich. Pozitívne prepojenie zahŕňa intenzívny dialóg medzi občanmi a európskymi inštitúciami, potrebu ratifikovať Lisabonskú zmluvu, dôležitosť konzultačného procesu a spoločné otvorené diskusie.

Pred rokom, v apríli 2008, sme prišli s myšlienkou „Debate Europe“, ktorá dáva príležitosť odstrániť často umelo vytvorené rozdiely medzi národnými a európskymi záležitosťami.

Občania Európy však musia mať v konečnom dôsledku jasnú predstavu o tom, akým smerom sa poberie európsky proces. Existujú dva prístupy, ktoré naďalej nemôžu existovať paralelne. Treba si vybrať. Sme za úplne integrovanú Úniu, alebo sme za hladké fungovanie súčasného status quo? Keď občania vidia, aké sú ich vlády nerozhodné, kto ich môže viniť za to, že majú k samotnému procesu odmietavý postoj?

Magda Kósáné Kovács (PSE), písomne. – (HU) Správa pána Gyulu Hegyiho objasňuje dôležitý problém súčasnosti. V referende Íri odmietli ratifikáciu Lisabonskej zmluvy, ktorá je zárukou účinnejšej, demokratickejšej Európskej únie. Toto odmietnutie je príčinou a začiatkom neistoty a dezorientácie v Európe.

Európskym občanom musíme umožniť, aby mali silnejšie slovo vo formovaní politických stratégií Európskej únie. Z tohto dôvodu je potrebné primerané vzdelávanie, keďže medzi ľuďmi s nižšou úrovňou vzdelania existuje väčší odpor k integrácii. Je nevyhnutné poskytnúť všeobecné vzdelanie o EÚ a informácie o občianstve napríklad v otvorených univerzitách alebo ako súčasť stredoškolských osnov. Je dôležité, aby ľudia poznali svoje práva, aby vedeli, že EÚ nepracuje za ich chrbtami, ale s nimi. Musíme zabezpečiť dostupnosť primeraných zdrojov informácií v menej rozvinutých regiónoch. Zárukou fungujúcej demokracie nie je byrokracia, ale samotní občania – to je jadrom demokratickej kultúry. Je nevyhnutné, aby médiá pomáhali rozvíjať komunikáciu medzi inštitúciami a občanmi, ako aj komunikáciu medzi občanmi.

Zo strany občanov nemôžeme očakávať zodpovedné rozhodnutia, v podstate žiadne rozhodnutia, ak im neposkytneme primerané informácie. Poskytovanie informácií je našou povinnosťou a úlohou, zatiaľ čo rozhodovanie je právom občanov. V máji to bude päť rokov, odkedy sa Maďarsko pripojilo k Európskej únii a už vidíme, že Európska únia nie je anonymná, ale že EÚ tvoríme my, všetci občania. Musíme vedieť, že rozhodovanie je v našich rukách. Využime teda túto príležitosť.

Sirpa Pietikäinen (PPE-DE), písomne. – (FI) Ďakujem pánovi spravodajcovi za jeho vynikajúcu správu. Je chvályhodné, že vyzdvihuje veľa dôležitých aspektov a problémov týkajúcich sa súčinnosti EÚ a jej občanov.

V žiadnom z členských štátov nie je EÚ pre ľudí favorit číslo jedna. Prinajmenšom írske referendum v minulom roku v júli ukázalo, že Íri nechcú prehĺbenie Únie. Z nejakých dôvodov sa negatívne správy a obavy štátu, že ho pohltí anonymný Brusel, šírili lepšie než správy o úspechoch, ktoré Únia dosiahla. Veľká neznáma je jednoducho vždy hrozba, ktorej sa dá ľahko podľahnúť.

Intenzívnejšia podpora všetkých činností Únie zo strany jednotlivcov a mimovládnych organizácií by bola prijateľnejšia. Najmä pokiaľ ide o právne záležitosti, jednotlivci a organizácie by mali mať viac priestoru na využitie vplyvu a vyjadrenie svojich názorov na všetkých stupňoch legislatívneho procesu.

Pán spravodajca taktiež spomína zaujímavú skutočnosť týkajúcu sa posledných referend o EÚ: proti EÚ hlasovalo viac žien než mužov. Je zrejmé, že najmä ženy majú z určitých dôvodov pocit, že EÚ je pre nich akýmsi nepriateľom.

Jeden dôvod je jasný: Únia má veľmi mužskú tvár. Predseda Komisie je muž, ako aj takmer 70 % komisárov. Kladiť predsedu Európskeho parlamentu udiera muž a predsedovia väčšiny parlamentných výborov sú muži. Je dôležité, aby sa rodová rovnosť realizovala v čo najvyššej možnej miere v blížiacom sa volebnom období, keď sa budú obsadzovať najvyššie pozície v EÚ. Na tieto pozície by mala byť menovaná aspoň jedna žena.

Aktívny dialóg s občianskou spoločnosťou je najdôležitejší spôsob na upevnenie legitímnosti Únie.

Daciana Octavia Sârbu (PSE), písomne. – (RO) Blížiac sa voľby do Európskeho parlamentu dávajú ako zvyčajne do popredia otázku úrovne poskytovaných informácií a nedostatkov v dialógu s občanmi predovšetkým na európskej úrovni.

V tejto súvislosti vítam návrh uznesenia o aktívnom dialógu s občanmi, ktorý zdôrazňuje dôležitosť začlenenia európskych inštitúcií, transeurópskeho vzdelávacieho systému a masmédií. Odmietnutie zmluvy o ústave vo Francúzsku a Holandsku a zamietavý postoj Írska k Lisabonskej zmluve vyjadrený referendum upozornili, že spustenie kampane zameranej na občanov s nižšou úrovňou vzdelania je dôležitá a potrebná stratégia, ktorú v plnej miere podporujem.

Vzhľadom na zvyšujúcu sa možnosť prístupu na internet v členských štátoch Európskej únie by sme mali rozvíjať tento nástroj a využiť ho na účinnejší dialóg s občanmi. Týmto spôsobom by sa dali zaznamenať názory ľudí, ktoré by sa neskôr zhodnotili a začlenili ako súčasť nášho rozhodovacieho procesu. Takisto si myslím, že dejiny EÚ, spôsob, akým pracuje a práva občanov by mali predstavovať hlavné zložky školských osnov na európskej úrovni.

Z tohto dôvodu pevne verím, že sa dajú zaručiť podmienky na koherentný dialóg s občanmi, ktorý sa bude zaoberať Európou a Európskou úniou z odlišnej perspektívy a bude založený na presných informáciách a poznatkoch.

Dushana Zdravkova (PPE-DE), písomne. – (BG) Dámy a páni, chcela by som zablahoželať pánovi Hegyimu za jeho úžasnú správu, ktorá bude určite podstatným príspevkom na otvorenie dialógu s občanmi Európskej únie.

Úspešné dosiahnutie všetkých komunikačných priorít európskych inštitúcií v partnerstve s členskými štátmi bude dôležitým krokom smerom k lepšej informovanosti občanov Európskej únie. Len dobre informovaní Európania môžu využiť príležitosti, ktoré sa im ponúkajú, a zúčastniť sa aktívneho dialógu o Európe. Boli sme svedkami následkov, ktoré vyplývali z problémov týkajúcich sa informovanosti občanov: hlasy „nie“ v referende a blokovanie rozvoja Európy.

Ako predsedníčka občianskeho združenia v Bulharsku pevne verím, že zaangažovanie občanov do rozhodovacích procesov im poskytne príležitosť priamo prispieť do politického procesu na úrovni EÚ. Myslím si, že toto je jedna z dôležitých oblastí, ktorú treba urýchlene zreformovať a zlepšiť.

Domnievam sa, že táto správa umožní Európskemu parlamentu poskytnúť potrebné usmernenia a odporúčania ostatným inštitúciám, ale aj občianskym organizáciám, keďže občania sú kľúčovým prvkom v budúcom vývoji Európy. Bez ich spolupráce a angažovanosti bude nemožné, aby sme dosiahli cieľ, ktorý sme si sami stanovili.

24. Boj proti mrzačeniu ženských pohlavných orgánov v EÚ (krátke prednesenie)

Predseda júci. – Ďalším bodom je správa (A6-0054/2009) pani Muscardiniovovej v mene Výboru pre práva žien a rodovú rovnosť o boji proti mrzačeniu ženských pohlavných orgánov v EÚ (2008/2071(INI)).

Cristiana Muscardini, spravodajkyňa. – (IT) Vážený pán predseda júci, dámy a páni, myslím si, že je veľmi dobré, že sa pán komisár Michel zúčastňuje našej rozpravy. Ako vieme, vždy venuje veľkú pozornosť otázkam ľudských práv a tragédiám v Afrike. V skutočnosti mi prítomnosť pána Michela dáva nádej, že Komisia bude možno vážne uvažovať o probléme, ktorý sa netýka len 28 afrických krajín, rozličných krajín na Blízkom východe a susedných krajín, ale ktorý je predovšetkým bolestivým problémom v rámci samotnej Európskej únie.

Hromadné prisťahovalectvo, ktoré sa odohralo v posledných rokoch, prinieslo túto drámu do krajín EÚ. Desiatkam tisícov dievčat a žien každý deň hrozí, že budú musieť znášať príšernú prax, ktorá ich natrvalo poškodí nielen z fyzického hľadiska, ale spôsobí im aj veľmi vážnu psychickú ujmu. Z tohto dôvodu – hoci

Parlament už odsúdil túto praktiku na základe niekoľkých udalostí v minulom roku a v skutočnosti financoval prostredníctvom programu DAPHNE 14 projektov na boj pri mrzačení ženských pohlavných orgánov – z tohto dôvodu opäť diskutujeme o tomto probléme, lebo tento fenomén, bohužiaľ, nie je na ústupe, ale naopak stále narastá.

Musíme mať odvahu prijať vhodnejšiu, spoľahlivú preventívnu metódu prostredníctvom kultúrnych kampaní, ktoré umožnia prisťahovalkyniam a taktiež otcom týchto dievčat pochopiť, že dodržiavanie kmeňového rituálu, ktorý nemá nič spoločné s náboženstvom, nie je spôsob integrácie alebo vytvorenia budúcnosti pre ich dcéry.

Predstavte si dievča, ktoré navštevuje francúzsku, taliansku alebo belgickú školu, kamaráti sa s rovesníkmi a náhle je vytrhnuté z bežného života a prinútené podstúpiť drámu, ktorá ho poznačí na celý život. Toto dievča nie zmrzačené len fyzicky, ale je preň nemožné, aby nadviazalo normálny vzťah s inými ľuďmi; cíti sa ponížené, odlišné a v našej spoločnosti nechceme ľudí, ktorí sú odlišní. Chceme ľudí, ktorí bez ohľadu na náboženstvo, farbu pleti alebo pôvod môžu spoločne pracovať na vytvorení lepšej Európy, bližšej k svojim občanom.

Vážený pán predsedajúci, pán komisár, z tohto dôvodu tento Parlament – rada by som sa poďakovala kolegom z výboru, ktorí mi pomohli pri vypracovaní tejto správy – chce, aby sa zosúladiли právne predpisy všetkých členských štátov, aby sa mrzačenie ženských pohlavných orgánov klasifikovalo ako trestný čin. Nechceme utišujúce návrhy ako takzvanú „injekciu“. Chceme, aby boli ženy naozaj rovnocenné s mužmi; nechceme iniciačné rituály, ale namiesto toho skutočnú integráciu. Chceme, aby boli mimovládne organizácie schopné vykonávať svoju prácu, chceme preventívnu politickú stratégiu, ktorá zahrnie združenia prisťahovalkýň, chceme potrestať každého, kto sa snaží o mrzačenie dievčat a vtiahne ich do perverznej špirály zúfalstva a odsunutia na okraj spoločnosti.

Správa sa zaoberá mnohými oblasťami a myslím si, že poslanci mali možnosť si ju pozrieť a zhodnotiť. Domnievam sa, že každý by sa mal pripojiť k tejto výzve na rozhodnú Európu, ktorá spája úsilie troch inštitúcií v boji proti tomuto strašnému zločinu, ktorý porušuje ľudské práva.

Louis Michel, člen Komisie. – (FR) Vážený pán predsedajúci, v mojom i kolegyninom mene by som chcel poďakovať pani Muscardiniovej za jej prejav, lebo podľa mňa presne vystihla problém, ktorý je tragický aj škandalózný. Naozaj by som veľmi rád poďakoval pani Muscardiniovej za jej vynikajúcu správu, ktorá sa zaoberá takou závažnou otázkou, ako je praktikovanie mrzačenia ženských pohlavných orgánov v Európskej únii.

Európska komisia veľmi jasne odsúdila v rámci Únie aj tretích krajín neprijateľný charakter tradičných praktík, ktoré vážne porušujú základné právo žien a mladých dievčat na rešpektovanie ich fyzickej a psychickej integrity. Samozrejme, v plnej miere súhlasíme s touto správou. Myslíme si, že všetky členské štáty Európskej únie by mali prijať prísne opatrenia. Povedal by som prísnejšie opatrenia na odstránenie týchto praktík v rámci Európskej únie a v tretích krajinách, lebo je vonkoncom neprijateľné a priam neveriteľné, aby sa v Európskej únii niečo také odohrávalo. V rámci každého politického dialógu, ktorý vedieme s tretími krajinami, musíme taktiež zabezpečiť, aby tieto krajiny v plnej miere pochopili náš postoj. Na chvíľu by som chcel odbočiť od textu a ubezpečiť vás, že táto otázka je stále na programe vo všetkých politických dialógoch, ktoré vedieme s rozvojovými štátmi.

Práve nedávno mi volal pán Compaoré, prezident štátu Burkina Faso, a povedal mi, že sa chystajú prijať zákon, ktorý bude zakazovať tieto praktiky, aj keď to nebude jednoduché. Treba zdôrazniť, že tu evidentne existuje niekoľko spoločenstiev a kmeňov, ktoré stále vykonávajú túto praktiku, ktorá je v tejto krajine pomerne citlivou záležitosťou, ale pán prezident chce naozaj urobiť pokrok v tejto veci, čo je podľa mňa dôležité.

Takisto zistíte, že Komisia pravidelne uvoľňuje finančné prostriedky Spoločenstva na podporu projektov v Európe a tretích krajinách, ktoré snažia zabrániť a odstrániť mrzačenie ženských pohlavných orgánov a pomôcť obetiam a ohrozeným mladým dievčatám.

V Európe je naším hlavným nástrojom program DAPHNE III, ktorý podporuje európske mimovládne organizácie a miestne a regionálne verejné inštitúcie a orgány v boji proti mrzačeniu ženských pohlavných orgánov. Od svojho uvedenia v roku 1997 spolufinancoval program DAPHNE 14 projektov určených konkrétne na tento problém v celkovej sume 2,4 milióna EUR. Projekty DAPHNE nám umožnili zaviesť vzdelávacie a podporné programy pre spoločenstvo, viesť informačné kampane, analyzovať vnútroštátne

právne predpisy, zbierať informácie a robiť štatistiku, vyvíjať prostriedky a stanoviť najlepšie praktiky, ktoré využijú samotní aktéri, a odporúčať politické smernice európskym a vnútroštátnym rozhodovacím subjektom.

Rozhodne budeme podporovať tieto činnosti a naďalej riešiť tento problém v rámci Európskej únie nielen z hľadiska prevencie násilia a podpory obetí, ale aj v oblastiach prisťahovalectva, azylovej politiky a trestného súdnictva.

Na chvíľu opäť odvrátim pozornosť od textu. Musím vám povedať, že ma do istej miery pohoršuje istý druh zbabelosti zo strany našich vlád a niektorých politikov, ktorí túto záležitosť považujú za súčasť kultúry a z tohto dôvodu za nedotknuteľnú. Prepáčte, od ľudí, ktorí prichádzajú do Európy, by sme mali očakávať prinajmenšom to, že budú dodržiavať platné pravidlá. Podľa mňa tu nemôže existovať právo merané dvojakým metrom; nemôže tu existovať myšlienka dvojakeho metra. Toto nemá vplyv na schopnosť európskej krajiny privítať prisťahovalcov, skôr naopak. Túto diskusiu som už kedysi zažil v našej krajine. Musím povedať, že som šokovaný, ak niektorí ľudia pod zámienkou rešpektovania kultúry prisťahovalcov v podstate odmietajú trestať takéto konanie. Myslím si, že ak chceme vyriešiť tento problém aspoň v Európe, musíme sa dostať na úroveň, na ktorej budeme tieto praktiky trestať. Musíme mať túto politickú odvahu a nemyslím si, že by sme obmedzili schopnosť krajiny prijať prisťahovalcov, ak by sme povedali: „Toto je naša ústava, toto sú naše pravidlá, toto sú naše ľudské hodnoty a vy ich musíte dodržiavať. Ak ich nebudete dodržiavať, budete konať mimo zákona a budete potrestaní.“ Týmto končím moju poznámku na okraj, ale som rád, že som sa vyjadril, keďže sa v plnej miere stotožňujem s vašim rozhorčením týkajúcim sa tohto problému.

V rámci vonkajšej pomoci tretím krajinám uplatňuje Komisia tri politické stratégie na boj proti mrzačeniu ženských pohlavných orgánov. Po prvé, ako som už spomenul, začleňuje otázku emancipácie žien, ich ľudských práv a zdravia ako neoddeliteľnú súčasť do každého politického a strategického dialógu, ktorý vedie s partnerskými vládami.

Po druhé, podporuje činnosti, ktoré obhajujú a lobujú za zlepšenie vnútroštátnych právnych predpisov, ako aj za tvorbu vhodných vnútroštátnych politík na presadzovanie a ochranu ženských práv a na zákaz všetkých škodlivých praktík.

Po tretie, podporuje iniciatívy určené na posilnenie rozsahu činnosti vedúcich politických predstaviteľov spolu s informačnými kampaňami zameranými na všetky oblasti spoločnosti. Viacročný Haagsky program, ktorý zahŕňa rôzne činnosti zamerané na rozvoj v oblasti spravodlivosti, slobody a bezpečnosti, skončí v roku 2010. Chystáme sa predstaviť nový Štokholmský program na roky 2010 – 2014 v jarnom oznámení v roku 2009. Môžem vás uistiť, že tento program bude klást veľký dôraz na ochranu základných práv a práv obetí vrátane ochrany práv detí a žien.

Hoci Komisia ešte nevypracovala konkrétnu stratégiu na boj proti mrzačeniu ženských pohlavných orgánov, sme odhodlaní naďalej podporovať kroky zamerané na zabránenie tejto praktike a máme v úmysle pokračovať v presadzovaní tejto záležitosti v rámci vnútorných a vonkajších politických stratégií Únie.

Predseda júci. – Prednesenie sa skončilo.

Hlasovanie sa uskutoční v utorok 24. marca 2009.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

Véronique Mathieu (PPE-DE), písomne. – (FR) V Európe každý rok podstúpi alebo má podstúpiť 180 000 prisťahovalkýň praktiku mrzačenia pohlavných orgánov. Treba si uvedomiť, že toto mrzačenie predstavuje porušenie ľudských práv, ktoré má veľmi vážne fyzické a psychické následky. Tieto praktiky nemožno ospravedlniť na základe kultúrnych alebo náboženských tradícií. S cieľom skončiť s nimi musia členské štáty presadiť dodržiavanie zákazu stanoveného v trestnom práve a praktika mrzačenia sa musí považovať za trestný čin. Súčasne musí byť reálnym aj potenciálnym obetiam umožnený prístup k právnej a lekárskej pomoci.

EÚ musí zintenzívniť podporu tých mimovládnych organizácií, ktoré robia pozoruhodnú prácu priamo na mieste v oblastiach prevencie a pomoci. Cílené informačné a vzdelávacie kampane na národnej a európskej úrovni by odstránili tabu spojené s týmito praktikami a súčasne by informovali rodiny o trestných následkoch tohto mrzačenia. Z tohto dôvodu je pre EÚ veľmi dôležité, aby riešila tento problém definovaním spoločných preventívnych krokov, ktoré by zakazovali praktiky mrzačenia, a na tento zákaz by poukazovala vo všetkých zmluvách o spolupráci uzavretých s tretími krajinami. Mrzačenie pohlavných orgánov je sociálny problém, ktorý sa týka nás všetkých.

25. Viacjazyčnosť: devíza pre Európu a spoločný záväzok (krátke prednesenie)

Predsedaajúci. – Ďalším bodom je správa (A6-0092/2009) pána Graça Mouru v mene Výboru pre kultúru a vzdelávanie o viacjazyčnosti: devíza pre Európu a spoločný záväzok (2008/2225(INI)).

Vasco Graça Moura, spravodajca. – (PT) Oznámenie Komisie s názvom „Viacjazyčnosť: devíza pre Európu a spoločný záväzok“ vychádza z dlhého radu dokumentov, ktoré vypracovali Parlament, Komisia, Rada, Výbor regiónov a Európsky hospodársky a sociálny výbor a ktoré sa zaoberajú otázkou viacjazyčnosti z rozličných hľadísk.

Vo svojej správe opakujem stanoviská, ktoré prijal Európsky parlament a ktoré spravidla potvrdzujú názor Komisie, že jazyková a kultúrna rôznorodosť EÚ predstavuje veľkú konkurenčnú výhodu a že jednoznačne treba podporovať programy vyučovania jazykov a školských a kultúrnych výmen v rámci Únie aj mimo nej.

Zdôrazňujem taktiež dôležitosť jazyka ako faktora sociálneho začlenenia. Potvrdzujem dôležitosť dialógu s inými regiónmi sveta, pričom sa musí venovať pozornosť osobitným jazykovým, historickým a kultúrnym putám medzi krajinami EÚ a tretími krajinami. Vyjadrujem potrebu politiky na podporu prekladu, literárneho i technického. Zaoberám sa otázkou viacjazyčnosti v audiovizuálnej oblasti, potrebou podporiť učiteľov jazykov a rozšírením ukazovateľov jazykových znalostí do všetkých úradných jazykov EÚ bez toho, aby to ovplyvnilo ich rozšírenie na iné jazyky, ktorými sa hovorí a ktoré sa študujú v Európe vrátane klasickej gréčtiny a latinčiny.

Vzhľadom na výučbu jazykov v školách i v dospelosti zastávam názor, že okrem mnohých iných aspektov je vzdelávanie v materinskom jazyku základom pre ďalšiu výučbu. Rodičia a vychovávatelia musia mať možnosť vybrať si úradný jazyk, v ktorom sa budú vzdelávať ich deti v krajinách s viac než jedným úradným jazykom, alebo tam, kde jeden úradný jazyk existuje spolu s regionálnymi jazykmi. Zastávam taktiež názor, že žiadnemu školopovinnému dieťaťu by nemalo byť odopreté vzdelávanie v úradnom jazyku daného štátu.

Chcel by som zdôrazniť, že v žiadnom bode mojej správy sa nespochybňuje dôležitosť regionálnych jazykov alebo jazykov menšín. V každom prípade uznávam a rešpektujem tieto jazyky a v žiadnom bode im nechcem robiť prekážky. Správa neobsahuje žiaden aspekt, ktorý by bol v rozpore s týmito jazykmi. Jeden alternatívny návrh však predložili socialisti, liberáli a zelení, v ktorom sú jednoducho úplne vynechané tieto tri body, ktoré som práve spomenul.

Tento návrh spôsobí, že zásady, ktoré sú spojené so základnými právami a slobodami ľudí a ktoré boli dlho uchovávané, prijímané a praktizované v Európskej únii, sa budú eliminovať z dôvodu tlaku galícijských, katalánskych a baskických nacionalistov. Ak sa tento návrh prijme, bude to porážka Európskeho parlamentu.

Tieto zámery sú dokonale prehľadné. V dnešnom vydaní španielskeho denníka *El País* si môžete na strane 37 prečítať, že Najvyšší súd Španielska pred tromi mesiacmi rozhodol o tom, že v prihláške na štúdium má byť rámček, v ktorom majú rodičia vyznačiť, v akom jazyku si želajú, aby ich deti dostali základné vzdelanie, čo katalánska vláda nerobí.

Nemyslím si, že by sme mali akceptovať túto alternatívu. Na rozdiel od bodov v mojej správe znamená neprijateľnú ochranu extrémnych nacionalistických smerov a taktiež neprijateľne odporuje našim základným právam a slobodami a dokonca zásade subsidiarity, a to už nevravím, že táto alternatíva je taktiež v rozpore so zásadami, ktoré sú už obsiahnuté v predošlých textoch Európskeho parlamentu a Rady a ktoré sa nikdy nespochybňovali.

Z tohto dôvodu dôrazne žiadam tento Parlament, aby bol veľmi opatrný. Treba odmietnuť predloženú alternatívu a prijať moju správu, ako sa stalo 17. februára vo Výbore pre kultúru a vzdelávanie, kde bolo 20 poslancov za, 3 boli proti a 8 sa zdržali hlasovania.

Vážený pán predsedaajúci, Európska únia musí byť miestom, kde sa rešpektuje demokracia a pluralizmus, a nie miestom, kde sa odopierajú alebo nezmyselne obmedzujú základné práva a slobody.

Louis Michel, člen Komisie. – (FR) Vážený pán predsedaajúci, dámy a páni, v prvom rade by som chcel poďakovať pánovi Graçovi Mouruovi za jeho správu z vlastnej iniciatívy o viacjazyčnosti.

Táto správa podporuje prístup Komisie a kladie dôraz na kvalitu výučby a učiteľov jazykov, na integrovaný prístup k získaniu všetkých vrstiev našej spoločnosti, na jazykovú rozmanitosť, lepšie pochopenie úlohy médií a literárneho prekladu a na kultúrne vzťahy s tretími krajinami.

Súhlasím s názorom pána spravodajcu, že viacjazyčnosť má podstatný vplyv na každodenný život občanov EÚ z dôvodu intenzívnej komunikácie, rastúcej mobility a migrácie a zvyšujúcej sa globalizácie.

Zásada výučby materinského jazyka a dvoch ďalších jazykov v ranom veku je východiskom našej viacjazyčnej politiky. Naš prístup je založený na tomto ustanovenom práve. Posilňuje dôležitosť celoživotného vzdelávania a jeho cieľom je začleniť najzraniteľnejšie skupiny do našej spoločnosti. Hovorím najmä o ľuďoch, ktorí prerušili štúdium, o prisťahovalcoch a tých, ktorí hovoria len jedným jazykom alebo sú menej jazykovo zdatní.

Okrem toho chceme vyvinúť viac úsilia pokiaľ ide o učňov, dospelých a starších ľudí, ktorí sa už nevzdelávajú a ktorí môžu premeškať tento vývoj.

Vítam vašu podporu nášho prístupu. Pre získanie týchto skupín je nevyhnutná individuálna motivácia a zavedenie primeraných metód výučby. Nové technológie ako internet a interaktívne audiovizuálne médiá ponúkajú veľa možností ujať sa týchto skupín a rozvíjať a prispôbovať metódy výučby ich osobitným potrebám a schopnostiam. Na európskej úrovni náš program celoživotného vzdelávania podporuje všetky jazyky: úradné jazyky Európskej únie, regionálne a menšinové jazyky a ostatné jazyky, ktorými sa vo svete hovorí. Je to odrazom novej reality v Únii a taktiež jazykových potrieb našich občanov.

V súvislosti so zvyšujúcou sa mobilitou a migráciou je dôležité, aby ľudia ovládali štátny jazyk alebo jazyky, ak sa majú v plnej miere začleniť do spoločnosti. V tomto kontexte by som však rád zdôraznil, že práve členské štáty sú hlavnými rozhodujúcimi subjektmi vo veci jazykovej politiky týkajúcej sa aj regionálnych a menšinových jazykov, ktorej rámec je stanovený v Európskej charte regionálnych a menšinových jazykov Rady Európy.

Vítam skutočnosť, že Parlament v plnej miere podporuje náš prístup k viacjazyčnosti.

Predseda júci. – Prednesenie sa skončilo.

Hlasovanie sa uskutoční v utorok 24. marca 2009.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

Corina Crețu (PSE), písomne. – (RO) Jazyková a kultúrna rozmanitosť 27 členských štátov EÚ je prínosom pre porozumenie a spoluprácu, ako aj pre cezhraničnú mobilitu pracovníkov a asimiláciu európskych hodnôt. Je dôležité neustále zlepšovať politiku EÚ snažiacu sa o podporu vzdelávania v materinskom jazyku a o zabezpečenie plnej vzájomnej zrozumiteľnosti medzi jazykmi. Nevyhnutná je spolupráca medzi vnútroštátnymi orgánmi a Európskou komisiou s cieľom čo najúčinnnejšie zaviesť osvedčené postupy, aby sme dosiahli integráciu akceptovaním jazykových rozdielov.

Rumunsko je jedným z členských štátov EÚ, ktorého úroveň ochrany a podpory menšín prevyšuje európsky priemer tým, že podporuje vzdelávanie v ich vlastných jazykoch. Univerzita Babeș-Bolyai v Kluži je vynikajúcim príkladom podpory viacjazyčnosti.

Bohužiaľ, organizovali sa demonštrácie, dokonca aj v Európskom parlamente, a podnikali iniciatívy, ktoré požadovali zrušenie univerzity Babeș-Bolyai na základe protiprávnej diskriminácie založenej na etnickej separácii. Z tohto dôvodu by som vás chcela upozorniť na nebezpečenstvo, ktoré predstavuje zhoršujúci sa tón diskusie o etnických záležitostiach. Rešpektovanie práv menšín a podpora viacjazyčnosti sa nesmú zneužiť ako dymová clona, za ktorou sa podnikajú kroky proti európskemu duchu a vzájomnému etnickému súladu. Viacjazyčnosť musí byť spoločným menovateľom, a nie faktorom rozdeľujúcim Európsku úniu.

Gabriela Crețu (PSE), písomne. – (RO) Na podporu viacjazyčnosti existujú rozumné dôvody: znižuje riziko nezamestnanosti, zvyšuje šance nájsť si zamestnanie, pomáha zvyšovať kvalitu poskytovaných služieb a produktivitu práce a napomáha mobilite. Všetci to dobre vieme a z tohto hľadiska sa názory začínajú zhodovať.

Chcela by som tu zdôrazniť význam ďalšieho dôvodu na podporu viacjazyčnosti a príslušných opatrení.

Viacjazyčnosť prispieva k potvrdeniu hodnôt a postojov, ktoré sú základom európskeho sociálneho modelu: vzájomného porozumenia, dôvery a solidarity. Vo svete rozmanitosti môže pomôcť účinnejšie dosiahnuť jednotu.

V tejto súvislosti taktiež trváme na potrebe zachovania jazykovej rozmanitosti v Európe. Jedným zo spôsobov, ako dosiahnuť tento cieľ, by bola výučba druhého cudzieho jazyka iného než sú medzinárodné jazyky.

Možno sa učiť jazyky susedných krajín alebo etnickej menšiny vo vlastnej krajine, ako aj jazyky, ktorými sa hovorí v rýchlo sa rozvíjajúcich hospodárstvach, s ktorými sa udržiavajú dobré vzťahy.

Chcela by som vyjadriť presvedčenie, že kladné účinky tejto politickej stratégie sa môžu prejavíť neskôr v každodennom živote.

Silvana Koch-Mehrin (ALDE), písomne. – (DE) Jazyková rozmanitosť je dôležitá. Je súčasťou každodennej reality v Európskej únii a jej význam sa zvyšuje vo vzťahoch medzi členskými štátmi vzhľadom na spôsob spolunažívania našich multikultúrnych spoločností a na spoločné politické opatrenia prijaté Európskou úniou. Rozhodovaciu právomoc o záležitostiach jazykovej politiky však majú predovšetkým členské štáty. Európsky parlament nie je zodpovedný za formulovanie požiadaviek a odporúčaní pre jazykovú politiku. Skutočnosť, že EÚ má komisára pre viacjazyčnosť vysvetľuje nevyhnutnosť reformy Komisie a zníženia počtu komisárov, aby ich bolo menej než členských štátov.

Iosif Matula (PPE-DE), písomne. – (RO) Chcel by som zablahoželať môjmu kolegovi, pánovi Graçovi Mourovi, za spôsob, akým úspešne zlúčil v tomto návrhu správy globálne, regionálne a dokonca miestne záujmy.

Osobne som navrhol, aby sa občania, ktorí patria do etnickej skupiny a hovoria menšinovým jazykom, riadne naučili úradný jazyk štátu, v ktorom žijú. Určite by im to poskytlo výhody pri hľadaní práce a dobrom začlenení do spoločnosti. Bohužiaľ, v príslušnom výbore nebol tento pozmeňujúci a dopĺňujúci návrh schválený, hoci som stále pevne presvedčený, že by bol veľmi užitočný.

Na druhej strane som navrhol, aby sa úradníci, ktorí sa pri svojej práci dostávajú často do kontaktu s občanmi z iných členských štátov, naučili druhý európsky jazyk. Podľa mňa by to bolo užitočné vzhľadom na migráciu pracovníkov po celej Európe, ako aj na mobilitu zameranú na cestovný ruch.

Je to jediný spôsob, ako môžeme podporiť komunikáciu a medzikultúrne porozumenie, ktoré sú základnými hodnotami Európskej únie.

26. Program rokovania na nasledujúci deň: pozri zápisnicu

27. Skončenie rokovania

(Rokovanie sa skončilo o 23.05 hod.)